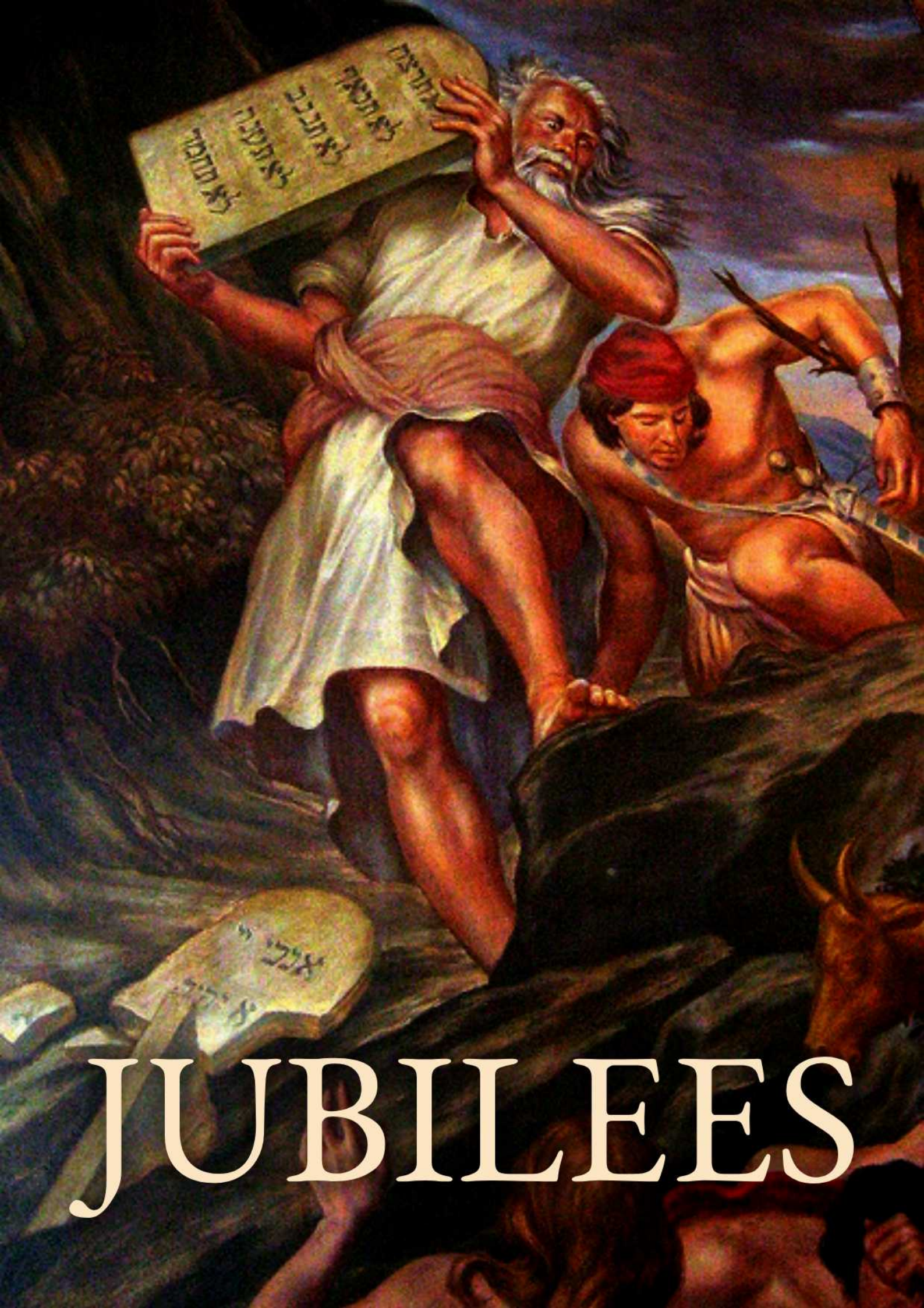

JUBILEES

ISI nke 1

1 O wee ruo n'afọ mbụ nke ọpụpụ ụmụ Izrel site n'Ijipt, n'ọnwa nke atọ, n'ụbọchị nke iri na isii nke ọnwa ahụ, [2450 Anno Mundi] na Chineke gwara Mozis okwu, sị: 'Bịa bịakwute m n'ugwu ahụ, m ga-enyekwa gị mbadamba nkume abụọ nke iwu na iwu, nke m dere, ka i wee kụziere ha ihe.'
2 Mozis wee rịgoro n'ugwu Chineke, ebube Jehova wee nọrọ n'Ugwu Saịnaị, ígwé ojii wee kpuchie ya ụbọchị isii.
3 O wee si n'etiti igwe ojii kpọọ Mozis òkù n'ụbọchị nke asaa, ebube Jehova wee dị ka ọkụ na-ere ọkụ n'elu ugwu ahụ.
4 Mozis wee nọrọ n'Ugwu ahụ ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ, Chineke wee kụziere ya akụkọ mbụ na nke ikpeazụ nke nkewa nke ụbọchị niile nke iwu na nke ihe akaebe.
5 O wee sị: ‘Tụgharịa obi gị gaa n’okwu niile m ga-agwa gị n’ugwu a, dee ha n’akwụkwọ ka ọgbọ ha wee hụ na ahapụbeghị m ha n’ihi ihe ọjọọ niile ha mere n’imebi ọgbụgba ndụ m nke m guzobere n’etiti mụ na gị ruo ọgbọ ha taa n’Ugwu Saịnaị.
6 Ma otu a ka ọ ga-eru mgbe ihe ndị a niile ga-abịakwasị ha, na ha ga-amata na m bụ onye ezi omume kariạ ha n'ikpe ha niile na n'omume ha niile, ha ga-amatakwa na anọnyeere m ha n'ezie.
7 Deekwa onwe gị okwu ndị a niile m na-agwa gị taa, n'ihi na amaara m nnupụisi ha na olu siri ike ha, tupu mụ ewebata ha n'ala ahụ m ṅụụrụ ndị nna ha iyi, bụ́ Abraham na Aịsak na Jekọb, sị: ‘M ga-enye mkpụrụ gị ala nke mmiri ara ehi na mmanụ aṅụ na-eru.
8 Ha ga-eri ihe, afọ ju ha, ha ga-atụgharịkwa gaa n'ebe chi ndị ọzọ nọ, bụ́ ndị na-enweghị ike ịnapụta ha n'ihe ọ bụla n'ime mkpagbu ha: a ga-anụkwa ihe akaebe a dị ka ihe akaebe megide ha. N'ihi na ha ga-echefu ihe niile m nyere n'iwu, ọbụna ihe niile m nyere ha n'iwu, ha ga-esokwa ndị mba ọzọ, sokwa ihe rụrụ arụ ha, sokwa ihere ha, fee chi ha ofufe, ndị a ga-aghọkwara ha ihe mwute na ihe mwute na ihe isi ike na ọnyà.
9 Ọtụtụ mmadụ ga-ala n'iyi, a ga-ejidekwa ha n'agha, ha ga-adakwa n'aka onye iro, n'ihi na ha ahapụwo iwu m na ihe niile m nyere n'iwu, na ememme ọgbụgba ndụ m, na ụbọchị izu ike m, na ebe nsọ m nke m doro nsọ nye onwe m n'etiti ha, na ebe obibi m, na ebe nsọ m, nke m doro nsọ nye onwe m n'etiti ala ahụ, ka m wee tinye aha m n'elu ya, ka ọ birikwa (n'ebe ahụ).
10 Ha ga-emekwa onwe ha ebe dị elu, na osisi, na ihe oyiyi, ha ga-akpọkwa isiala nye onwe ha, onye ọ bụla ga-esokwa ha, ka ha wee duhie, ha ga-achụkwa ụmụ ha n'àjà nye ndị mmụọ ọjọọ, na nye ọrụ niile nke njehie nke obi ha.
11 M ga-ezigakwara ha ndị akaebe ka m gbaa akaebe megide ha, mana ha agaghị anụ, ha ga-egbukwa ndị akaebe ahụ, ha ga-akpagbukwa ndị na-achọ iwu, ha ga-ewepụkwa ma gbanwee ihe niile ka ha wee mee ihe ọjọọ n'ihu m.
12 M'gēzopu kwa ihum n'ebe ha nọ, M'gēnye kwa ha n'aka ndi mba ọzọ ka ha buru ndi a dọtara n'agha, na ndi anu-nluta-n'agha, na ndi anu-nluta-n'agha, na ndi anu-nluta-n'agha, M'gēwepu kwa ha n'etiti ala ahu, M'gāchupu kwa ha n'etiti mba nile.
13 Ha ga-echefu iwu m niile na ihe niile m nyere n'iwu na ikpe m niile, ha ga-aghọkwa ndị na-amaghị ihe gbasara ọnwa ọhụrụ na ụbọchị izu ike, na ememme, na jubile, na iwu.
14 Mgbe nke a gasịrị, ha ga-esi n'etiti ndị mba ọzọ chigharịkwute m site n'obi ha dum na mkpụrụ obi ha dum na ike ha dum, m ga-akpọkọtakwa ha site n'etiti mba niile, ha ga-achọkwa m, ka ha wee chọta m, mgbe ha ji obi ha dum na mkpụrụ obi ha dum chọọ m.
15 M ga-ekpughere ha udo zuru oke na ezi omume, m ga-ewepụkwa ha osisi nke izi ezi, site n'obi m dum na site na mkpụrụ obi m dum, ha ga-abụkwa maka ngọzi, ọ bụghị maka nkọcha, ha ga-abụkwa isi, ọ bụghị ọdụ.
16 M ga-ewukwa ebe nsọ m n'etiti ha, m ga-ebikwa n'etiti ha, m ga-abụkwa Chineke ha, ha ga-abụkwa ndị m n'eziokwu na ezi omume.
17 Agaghị m ahapụ ha ma ọ bụ hapụ ha; n'ihi na abụ m Jehova Chineke ha.
18 Mozis wee daa n'ala kpudo ihu ya, kpee ekpere, sị, 'Onyenwe anyị Chineke m, ahapụla ndị gị na ihe nketa gị, ka ha wee na-awagharị n'ime njehie nke obi ha, enyekwala ha n'aka ndị iro ha, ndị mba ọzọ, ka ha wee ghara ịchị ha ma mee ka ha mehie megide Gị.
19 Ka ebere Gị, Onyenweanyị, bulie ndị Gị elu, ma kee mmụọ ziri ezi n'ime ha, ekwekwala ka mmụọ nke onye iro chịa ha iji bo ha ebubo n'ihu Gị, ma dọba ha n'okporo ụzọ ezi omume niile, ka ha wee laa n'iyi n'ihu Gị.
20 Ma ha bụ ndị gị na ihe nketa gị, nke I ji ike ukwu Gị napụta n'aka ndị Ijipt: Kee ha obi dị ọcha na mmụọ nsọ, ka ha ghara ịdaba n'ọnyà mmehie ha site ugbu a ruo mgbe ebighị ebi.
21 Onye-nwe wee sị Mozis: Amaara m ihe ọjọọ ha na echiche ha na isi ike ha, ha agaghịkwa erube isi ruo mgbe ha kwupụtara mmehie nke ha na mmehie nke ndị nna ha.
22 Mgbe nke a gasịrị, ha ga-alaghachikwute m n'ezi omume niile na n'obi ha niile na n'obi ha niile, m ga-ebikwa ha úgwù n'obi ha na n'apị nke obi mkpụrụ ha, m ga-ekekwa mmụọ nsọ n'ime ha, m ga-emekwa ka ha dị ọcha ka ha ghara ịpụ n'ebe m nọ site n'ụbọchị ahụ ruo mgbe ebighị ebi.
23 Mkpụrụ obi ha ga-arapara n'ahụ m na n'iwu m nile, ha ga-emezukwa iwu m nile, m ga-abụkwa Nna ha, ha ga-abụkwa ụmụ m.
24 A ga-akpọkwa ha niile ụmụ nke Chineke dị ndụ, mmụọ ozi ọ bụla na mmụọ ọ bụla ga-amakwa, ee, ha ga-amara na ndị a bụ ụmụ m, na mụ onwe m bụkwa Nna ha n'ezi omume na ezi omume, na m hụrụ ha n'anya.
25 Deekwa onwe gị okwu ndị a niile m ga-agwa gị n'ugwu a, nke mbụ na nke ikpeazụ, nke ga-eme n'ime nkeji niile nke ụbọchị n'iwu na n'ihe akaebe na n'izu na jubilee ruo mgbe ebighị ebi, ruo mgbe m ga-agbadata ma biri na ha ruo mgbe ebighị ebi.
26 O wee sị mmụọ ozi nke ọnụnọ ahụ: Dee aha Mozis site na mmalite okike ruo mgbe e wuru ebe nsọ m n'etiti ha ruo mgbe ebighị ebi.
27 Jehova ga-apụta ìhè n'anya mmadụ niile, mmadụ niile ga-amarakwa na mụ onwe m bụ Chineke Izrel na Nna nke ụmụ Jekọb niile, na Eze n'Ugwu Zayọn ruo mgbe ebighị ebi. Zayọn na Jerusalem ga-adịkwa nsọ.
28 Mmụọ ozi nke ọnụnọ ahụ, onye gara n'ihu ndị Izrel, weere tebụl nke nkewa nke afọ - site n'oge okike - nke iwu na nke ihe akaebe nke izu nke jubilee, dịka afọ nke ọ bụla si dị, dịka ọnụọgụgụ jubilee niile si dị [dịka afọ nke ọ bụla

si dị], site n'ụbọchị okike [ọhụrụ] mgbe a ga-eme ka eluigwe na ụwa dị ọhụrụ na ihe okike ha niile dịka ike nke eluigwe si dị, na dịka okike ụwa niile si dị, ruo mgbe a ga-eme ebe nsọ nke Onyenwe anyị na Jerusalem n'Ugwu Zaịọn, a ga-emekwa ka ihe niile na-enye ìhè dị ọhụrụ maka ọgwụgwọ na maka udo na maka ngọzi maka ndị niile ahọpụtara nke Israel, na ka o wee dị otú a site n'ụbọchị ahụ ruo ụbọchị niile nke ụwa.

ISI nke Abụọ

1 Mmụọ ozi nke ọnụnọ wee gwa Mozis okwu dịka okwu Onyenwe anyị si dị, sị: Dee akụkọ ihe mere eme zuru oke nke ihe e kere eke, otu Onyenwe anyị Chineke si mechaa ọrụ ya niile na ihe niile o kere n'ime ụbọchị isii, ma debe ụbọchị izu ike n'ụbọchị nke asaa ma doo ya nsọ ruo oge niile, ma debe ya ka ọ bụrụ ihe ịrịba ama maka ọrụ ya niile.
2 N'ihi na n'ụbọchị mbụ, O kere eluigwe dị n'elu na ụwa na mmiri na mmụọ niile na-eje ozi n'ihu Ya - ndị mmụọ ozi nke ọnụnọ, na ndị mmụọ ozi nke nsọ, na ndị mmụọ ozi [nke mmụọ nke ọkụ na ndị mmụọ ozi] nke ifufe, na ndị mmụọ ozi nke igwe ojii, na ọchịchịrị, na snow na akụ mmiri ígwé na oyi, na ndị mmụọ ozi nke olu na égbè eluigwe na àmụ̀mà, na ndị mmụọ ozi nke mmụọ oyi na okpomọkụ, na nke oyi na nke oge opupu ihe ubi na nke oge mgbụsị akwụkwọ na nke okpomọkụ, na nke mmụọ niile nke ihe ndị o kere eke dị n'eluigwe na n'ụwa, (O kere) abyss na ọchịchịrị, n'abalị, na ìhè, ụtụtụ na ehihie, nke O doziri n'ihe ọmụma nke obi Ya.
3 Mgbe nke ahụ gasịrị, anyị hụrụ ọrụ Ya, wee too Ya, ma too Ya n'ihu Ya n'ihi ọrụ Ya niile; n'ihi na O kere ọrụ ukwu asaa n'ụbọchị mbụ.
4 N'ụbọchị nke abụọ, O kere mbara igwe n'etiti mmiri, mmiri wee kewaa n'ụbọchị ahụ - ọkara ha rịgoro n'elu, ọkara ha rịdakwara n'okpuru mbara igwe (nke dị) n'etiti n'elu ụwa dum. Nke a bụkwa naanị ọrụ (Chineke) kere n'ụbọchị nke abụọ.
5 N'ụbọchị nke atọ, o nyere iwu ka mmiri si n'elu ụwa dum gafee n'otu ebe, ka ala kpọrọ nkụ pụta ìhè.
6 Mmiri wee mee otu a dịka o nyere ha iwu, ha wee si n'elu ụwa pụọ gaa n'otu ebe n'èzí mbara igwe a, ala kpọrọ nkụ wee pụta ìhè.
7 N'ụbọchị ahụ, o kere ha oké osimiri niile dịka ebe ha si dị iche iche, na osimiri niile, na nchịkọta mmiri n'ugwu na n'elu ụwa niile, na ọdọ mmiri niile, na igirigi niile nke ụwa, na mkpụrụ a kụrụ, na ihe niile na-eto eto, na osisi ndị na-amị mkpụrụ, na osisi nke ọhịa, na ubi Iden, na osisi niile dị ka ụdị ha si dị.
8 Ọrụ ukwu anọ ndị a Chineke kere n'ụbọchị nke atọ. N'ụbọchị nke anọ, o kere anyanwụ na ọnwa na kpakpando, tinye ha n'eluigwe, inye ìhè n'elu ụwa niile, na ịchị ehihie na abalị, na kewaa ìhè na ọchịchịrị.
9 Chineke wee mee ka anyanwụ bụrụ ihe ịrịba ama dị ukwuu n'ụwa maka ụbọchị na maka ụbọchị izu ike na maka ọnwa na maka ememme na maka afọ na maka ụbọchị izu ike nke afọ na maka jubilee na maka oge niile nke afọ.
10 Ọ na-ekewa ìhè na ọchịchịrị maka ọganihu, ka ihe niile wee nwee ọganihu nke na-eto ma na-eto n'ụwa.
11 Ụdị atọ a ka O mere n'ụbọchị nke anọ. N'ụbọchị nke ise, O kere nnukwu anụ mmiri n'ime omimi mmiri, n'ihi na ihe ndị a bụ ihe mbụ sitere n'anụ ahụ nke aka Ya kere, azụ̀ na ihe niile na-agagharị n'ime mmiri, na ihe niile na-efe efe, nnụnụ na ụdị ha niile.
12 Anyanwụ wee pụta n'elu ha ka ha wee nwee ọganihu, karịa ihe niile dị n'ụwa, ihe niile na-esi n'ala apụta, na osisi niile na-amị mkpụrụ, na anụ ahụ niile.
13 Ụdị atọ a ka O kere n'ụbọchị nke ise. N'ụbọchị nke isii kwa, O kere anụmanụ niile nke ụwa, na anụ ụlọ niile, na ihe niile na-agagharị n'ụwa.
14 Mgbe ihe ndị a nile gasịrị, O kere mmadụ, nwoke na nwanyị ka O kere ha, ma nye ya ọchịchị n'elu ihe niile dị n'ụwa, na n'oké osimiri, na n'elu ihe niile na-efe efe, na n'elu anụ ọhịa na anụ ụlọ, na n'elu ihe niile na-akpụ akpụ n'ụwa, na n'elu ụwa dum, O nyekwara ya ọchịchị n'elu ihe ndị a niile.
15 O kere ụdị anọ ndị a n'ụbọchị nke isii. Ha niile dị ụdị iri abụọ na abụọ.
16 O wee rụchaa ọrụ ya niile n'ụbọchị nke isii—ihe niile dị n'eluigwe na n'ụwa, na n'oké osimiri na n'ime abyss, na n'ìhè na n'ọchịchịrị, na n'ihe niile.
17 O nyekwara anyị nnukwu ihe ịrịba ama, ụbọchị izu ike, ka anyị rụọ ọrụ ụbọchị isii, mana debe ụbọchị izu ike n'ụbọchị nke asaa site n'ọrụ niile.
18 Ma ndị mmụọ ozi niile nke ọnụnọ ahụ, na ndị mmụọ ozi niile nke nsọ, otu abụọ dị ukwuu a - O nyere anyị iwu ka anyị soro Ya debe Ụbọchị Izu Ike n'eluigwe na n'ụwa.
19 O wee sị anyị: ‘Lee, m ga-ekewapụ otu ndị nye onwe m n’etiti ndị niile, ndị a ga-edebekwa ụbọchị izu ike, m ga-edokwa ha nsọ nye onwe m dị ka ndị m, m ga-agọzikwa ha; dịka m siri doo ụbọchị izu ike nsọ ma doo ya nsọ nye onwe m, otú ahụ ka m ga-agọzi ha, ha ga-abụkwa ndị m, m ga-abụkwa Chineke ha.’
20 Ahọpụtawokwa m mkpụrụ Jekọb n'ime ihe niile m hụrụ, edewokwa m ya dị ka nwa m nwoke mbụ, e dokwara m ya nsọ nye m ruo mgbe ebighị ebi; m ga-ezikwa ha ụbọchị izu ike, ka ha wee debe ụbọchị izu ike n'elu ya site n'ọrụ niile.
21 O wee kee ihe ịrịba ama n'ime ya ka ha wee debe ụbọchị izu ike n'ụbọchị nke asaa, iri ihe na ịṅụ ihe ọṅụṅụ, na ịgọzi Onye kere ihe niile dịka O siri gọzie ma doo Ya nsọ nye ndị pụrụ iche karịa ndị niile, nakwa ka ha soro anyị debe ụbọchị izu ike.
22 O wee mee ka iwu Ya dị elu dị ka isi ụtọ a na-anabata n'ihu Ya ụbọchị niile...
23 E nwere (ndị) isi iri abụọ na abụọ nke ụmụ mmadụ site na Adam ruo Jekọb, e mekwara ụdị ọrụ iri abụọ na abụọ ruo ụbọchị nke asaa; nke a bụ ngọzi na nsọ; nke mbụ bụkwa ngọzi na nsọ; nke a na-ejekwa ozi na nke ahụ maka nsọ na ngọzi.
24 Ma nye nke a (Jekọb na mkpụrụ ya) ka e nyere ha ikike ịbụ ndị a gọziri agọzi na ndị nsọ nke ihe akaebe na iwu mbụ, ọbụna dịka o doro ụbọchị izu ike nsọ ma gọzie ya n'ụbọchị nke asaa.
25 O kere eluigwe na ụwa na ihe niile O kere n'ime ụbọchị isii, Chineke wee mee ka ụbọchị nke asaa dị nsọ, maka ọrụ Ya niile; ya mere O nyere iwu n'aha ya na, onye ọ bụla rụrụ ọrụ ọ bụla n'elu ya ga-anwụ, na onye ọ bụla na-emerụ ya ga-anwụrịrị.
26 Ya mere, i nyere ụmụ Izrel iwu ka ha debe ụbọchị a ka ha wee doo ya nsọ, gharakwa ịrụ ọrụ ọ bụla n'elu ya, ka ha gharakwa imerụ ya, n'ihi na ọ dị nsọ karịa ụbọchị ndị ọzọ niile.

27 Onye ọ bụla nke na-eme ka ọ ghara ịdị ọcha ga-anwụrịrị, onye ọ bụla nke na-arụkwa ọrụ ọ bụla n'ime ya ga-anwụrịrị ruo mgbe ebighị ebi, ka ụmụ Izrel wee debe ụbọchị a ruo ọgbọ ha, gharakwa iwepụ ya n'ala ahụ; n'ihi na ọ bụ ụbọchị nsọ na ụbọchị ngọzi.
28 Onye ọ bụla nke na-edebe ya ma na-edebe Ụbọchị Izu Ike ya site n'ọrụ ya niile, ga-adị nsọ ma gọzie ya n'ụbọchị niile dịka anyị.
29 Kwuo ma gwa ụmụ Izrel iwu nke taa ka ha debe ụbọchị izu ike n'ime ya, ka ha gharakwa ịhapụ ya n'ihi njehie nke obi ha; (na) na ọ bụghị iwu kwadoro ịrụ ọrụ ọ bụla na ya nke na-adighị mma, ime ya n'ihi ihe masịrị ha, na ha ekwesighịkwa ịkwadebe ihe ọ bụla a ga-eri ma ọ bụ ṅụọ n'elu ya, nakwa (na ọ bụghị iwu) ịdọpụta mmiri, ma ọ bụ ibubata ma ọ bụ bufee ya n'ọnụ ụzọ ámá ha, ibu ọ bụla ha na-akwadebeghị maka onwe ha n'ụbọchị nke isii n'ebe obibi ha.
30 Ha agaghị ebubata ma ọ bụ bupụ site n'ụlọ ruo n'ụlọ n'ụbọchị ahụ; n'ihi na ụbọchị ahụ dị nsọ ma gọziri agọzi karịa ụbọchị jubilee ọ bụla; n'ime nke a ka anyị mere ụbọchị izu ike n'eluigwe tupu e mee ka anụ ahụ ọ bụla mara ya ka o debe ụbọchị izu ike n'elu ụwa.
31 Onye kere ihe nile gọziri ya, mana o doghị ndị mmadụ na mba niile nsọ ka ha debe ụbọchị izu ike n'ime ya, kama ọ bụ naanị Izrel: naanị ha ka o kwere ka ha rie ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, debekwa ụbọchị izu ike n'elu ụwa.
32 Onye Okike nke ihe nile gọziri ụbọchị a nke O kere maka ngọzi na ịdị nsọ na otuto karịa ụbọchị niile.
33 E nyere ụmụ Izrel iwu na ihe akaebe a dịka iwu ruo mgbe ebighị ebi ruo ọgbọ ha.

ISI nke Atọ

1 N'ụbọchị isii nke izu nke abụọ, anyị wetara Adam, dịka okwu Chineke si dị, anụmanụ niile, na anụ ụlọ niile, na nnụnụ niile, na ihe niile na-agagharị n'ụwa, na ihe niile na-agagharị n'ime mmiri, dịka ụdị ha si dị, na dịka ụdị ha si dị: anụmanụ n'ụbọchị mbụ; anụ ụlọ n'ụbọchị nke abụọ; nnụnụ n'ụbọchị nke atọ; na ihe niile na-agagharị n'ụwa n'ụbọchị nke anọ; na ihe niile na-agagharị n'ime mmiri n'ụbọchị nke ise.
2 Adam wee kpọọ ha aha ha niile, dịka ọ kpọrọ ha, otu a ka aha ha dị.
3 N'ụbọchị ise a, Adam hụrụ ihe ndị a niile, nwoke na nwanyị, dịka ụdị niile dị n'ụwa si dị, mana ọ nọ naanị ya, ọ hụghịkwa onye ga-enyere ya aka.
4 Onyenwe anyị wee sị anyị: 'Ọ dighị mma ka nwoke ahụ nọrọ naanị ya: ka anyị meere ya onye enyemaka.'
5 Onyenwe anyị Chineke anyị wee mee ka ụra dị ukwuu dakwasị ya, o wee rahụ ụra, o wee wepụta otu ọgịrịga n'etiti ọgịrịga ya maka nwanyị ahụ, ọgịrịga a bụkwa mmalite nke nwanyị ahụ site n'etiti ọgịrịga ya, o wee wulite anụ ahụ n'ọnọdụ ya, wee wulite nwanyị ahụ.
6 O wee kpọtee Adam n'ụra ya, mgbe o tetara, o biliri n'ụbọchị nke isii, O wee kpọta ya n'ebe ọ nọ, ọ matara ya, wee sị ya: 'Nke a bụ ọkpụkpụ nke ọkpụkpụ m ugbu a, na anụ ahụ nke anụ ahụ m; a ga-akpọ ya nwunye m; n'ihi na e si n'aka di ya wepụta ya.'
7 Ya mere, nwoke na nwunye ga-abụ otu, ya mere nwoke ga-ahapụ nna ya na nne ya, rapara n'ahụ nwunye ya, ha ga-aghọkwa otu anụ ahụ.
8 N'izu mbụ ka e kere Adam, ọgịrịga ya bụ nwunye ya: n'izu nke abụọ ka O gosiri ya ya: n'ihi nke a ka e nyere iwu ka e debe ya n'imeru onwe ya, maka nwoke ụbọchị asaa, maka nwanyị ugboro abụọ ụbọchị asaa.
9 Mgbe Adam gwụchara ụbọchị iri anọ n'ala ahụ e kere ya, anyị kpọbatara ya n'ogige Iden ka ọ rụọ ọrụ ubi ma debe ya, mana ha kpọbatara nwunye ya n'ụbọchị nke iri asatọ, mgbe nke a gasịrị, ọ banyere n'ogige Iden.
10 N'ihi nke a, e dere iwu ahụ n'elu mbadamba nkume eluigwe gbasara nwanyị na-amụ nwa: 'Ọ bụrụ na ọ mụọ nwoke, ọ ga-anọ n'adighị ọcha ya ụbọchị asaa dịka izu mbụ nke ụbọchị si dị, ụbọchị iri atọ na atọ ka ọ ga-anọ n'ọbara nke ime ka ọ dị ọcha, ọ gaghịkwa emetụ ihe ọ bụla dị nsọ aka, ọ gaghịkwa abanye n'ebe nsọ, ruo mgbe ọ ga-emezu ụbọchị ndị a (a na-atụ aro) maka nwa nwoke.'
11 Ma n'ihe gbasara nwa nwanyị, ọ ga-anọ n'adighị ọcha ya izu abụọ nke ụbọchị, dịka izu abụọ mbụ si dị, na ụbọchị iri isii na isii n'ọbara nke ime ka ọ dị ọcha, ha ga-adịkwa n'ime ụbọchị iri asatọ niile.
12 Mgbe o mechara ụbọchị iri asatọ a, anyị kpọbatara ya n'ogige Iden, n'ihi na ọ dị nsọ karịa ụwa niile ma e wezụga osisi niile a kụrụ n'ime ya dị nsọ.
13 Ya mere, e nyere iwu gbasara onye mụrụ nwa nwoke ma ọ bụ nwanyị n'ụbọchị ndị ahụ na ọ gaghị emetụ ihe dị nsọ aka, ọ gaghịkwa abanye n'ebe nsọ ruo mgbe ụbọchị ndị a ga-emezu nwa nwoke ma ọ bụ nwanyị.
14 Nka bu iwu na ihe-àmà nke edeworo nye Israel, ka ha we debe ya ubọchi nile.
15 N'izu mbụ nke jubilii mbụ, [1-7 nke ụtụtụ] Adam na nwunye ya nọrọ n'ogige Iden ruo afọ asaa na-akọ ihe ubi ma na-edebe ya, anyị wee nye ya ọrụ, anyị wee nye ya ntụziaka ka ọ rụọ ihe niile kwesịrị ekwesị maka ịkọ ihe ubi.
16 Ọ kụrụ ubi ahụ (ubi ahụ), ọ gba ọtọ ma ọ maghị ya, ihere emeghịkwa ya, o wee chebe ubi ahụ pụọ n'aka nnụnụ na anụ ụlọ na ehi, wee chịkọta mkpụrụ ya, rie, wee debe ihe fọdụrụ maka onwe ya na maka nwunye ya [ma debe ihe a na-edebe n'akụkụ].
17 Mgbe afọ asaa ahụ gwụchara, nke o mechara n'ebe ahụ, afọ asaa kpọmkwem, [8 nke ụtụtụ] na n'ọnwa nke abụọ, n'ụbọchị nke iri na asaa (nke ọnwa ahụ), agwọ ahụ bịara bịakwute nwanyị ahụ, agwọ ahụ wee sị nwanyị ahụ, 'Chineke ò nyere unu iwu, sị, Unu erila mkpụrụ osisi ọ bụla dị n'ubi a?'
18 O wee sị ya, ‘N’ime mkpụrụ osisi niile dị n’ubi a, Chineke gwara anyị, sị, Rienụ mkpụrụ osisi ahụ; ma Chineke gwara anyị, sị, Unu erila mkpụrụ osisi ahụ, unu emetụkwala ya aka, ka unu wee ghara ịnwụ.’
19 Agwọ wee sị nwanyị ahụ, ‘Unu agaghị anwụ anwụ n’ezie: n’ihi na Chineke maara na n’ụbọchị unu ga-eri mkpụrụ ya, anya unu ga-emeghe, unu ga-adịkwa ka chi, unu ga-amakwa ihe ọma na ihe ọjọọ.
20 Nwanyị ahụ wee hụ osisi ahụ na ọ dị mma ma dịkwa mma n'anya, nakwa na mkpụrụ ya dị mma maka nri, o wee were ya rie.
21 Mgbe o ji akwụkwọ fig kpuchie ihere ya, o nyere Adam, o wee rie ya, anya ya meghere, o wee hụ na ọ gba ọtọ.
22 O wee chịkọta akwụkwọ fig wee dụkọta ha, mee ákwà mkpuchi maka onwe ya, kpuchie ihere ya.
23 Chineke wee bụrụ agwọ ahụ ọnụ, o wee wesa ya iwe ruo mgbe ebighị ebi. . .

24 O wee were iwe megide nwanyị ahụ, n'ihi na o gere ntị n'olu agwọ ahụ, wee rie; O wee sị ya: 'M ga-eme ka ihe mgbu gị na ihe mgbu gị baa ụba nke ukwuu: n'ime ihe mgbu ị ga-amụ ụmụ, nlọghachi gị ga-abụkwa nye di gị, ọ ga-achịkwa gị.'
25 Ọ sịkwara Adam, 'N'ihi na i gere ntị n'olu nwunye gị, i wee rie mkpụrụ osisi nke m nyere gị iwu ka ị ghara iri ya, bụrụ ala a bụrụ ọnụ n'ihi gị: ogwu na uke ka ọ ga-amịpụtara gị, ị ga-erikwa achịcha gị n'ọsụsọ ihu gị, ruo mgbe ị ga-alọghachi n'ala ebe e si wepụta gị; n'ihi na ị bụ ala, ị ga-alọghachikwa n'ala.'
26 O wee meere ha uwe akpụkpọ ahụ, yikwasị ha uwe, wee zipụ ha site n'ogige Iden.
27 N'ụbọchị ahụ Adam si n'ogige ahụ pụọ, o nyere onyinye dị ka ihe na-esi ísì ụtọ, frankincense, galbanum, na stacte, na ihe na-esi ísì ụtọ n'ụtụtụ na anyanwụ na-awa site n'ụbọchị o kpuchiri ihere ya.
28 N'ụbọchị ahụ, e mechiri ọnụ anụ ọhịa niile, anụ ụlọ, na anụ ufe, na ihe ọ bụla na-agagharị agagharị, na ihe ọ bụla na-agagharị agagharị, nke mere na ha enweghị ike ikwu okwu ọzọ: n'ihi na ha niile na ibe ha na-ekwu okwu n'otu egbugbere ọnụ na otu ire.
29 O wee zipụ anụ ahụ niile dị n'ogige Iden site n'ogige Iden, anụ ahụ niile wee gbasaa dịka ụdị ya si dị, dịka ụdị ya si dị, ruo ebe e kere ha.
30 Ọ bụkwa naanị Adam ka o nyere (ihe ahụ) iji kpuchie ihere ya, nke anụmanụ na anụ ụlọ niile.
31 N'ihi nke a, e dere ya n'elu mbadamba nkume eluigwe gbasara ndị niile maara ikpe nke iwu ahụ, ka ha kpuchie ihere ha, ha ekwesighịkwa ikpughe onwe ha dịka ndị mba ọzọ si ekpughe onwe ha.
32 Na n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke anọ, Adam na nwunye ya si n'ogige Iden pụọ, ha wee biri n'ala Elda n'ala e kere ha.
33 Adam wee kpọọ aha nwunye ya Iv.
34 Ha enweghịkwa nwa nwoke ruo ụbọchị Jubili mbụ, [8 nke ụtụtụ], mgbe nke a gasịrị, ọ matara ya.
35 Ugbua, ọ na-akọ ala dịka e nyere ya ntụziaka n'ogige Iden.

ISI nke 4

1 N'izu nke atọ n'ime Jubilee nke abụọ [64-70 nke ụtụtụ] ọ mụrụ Ken, n'ụbọchị nke anọ [71-77 nke ụtụtụ] ọ mụrụ Ebel, n'ụbọchị nke ise [78-84 nke ụtụtụ] ọ mụrụ ada ya awn.
2 Ma n'afọ mbụ (nke afọ) nke jubilii nke atọ [99-105 nke ụtụtụ], Ken gburu Ebel n'ihi na (Chineke) nabatara àjà Ebel, ọ nabataghịkwa àjà nke Ken.
3 O wee gbuo ya n'ọhịa: ọbara ya wee tie mkpu site n'ala ruo eluigwe, na-eme mkpesa maka na o gburu ya.
4 Na Awurade kaa Kain anim wɔ Habel ho, na ɔmaa no awerɛhyem sɛ ɔbɛsan aba ne nkyɛn, na wama no afiri ne nsa mu.
5 N'ihi nke a ka e dere ya n'elu tebụl dị n'eluigwe, sị, 'Onye a bụrụ ọnụ ka ọ bụ, onye na-eti onye agbata obi ya ihe n'ụzọ aghụghọ: onye ọ bụla hụrụ ma nụ, ka ọ sị, 'Ka ọ dị otú a; onye ahụ hụkwara ma ọ kọwaghị ya, ka a bụrụ onye a bụrụ ọnụ dịka onye nke ọzọ.'
6 N'ihi nke a, anyị na-akpọsa mgbe anyị bịarutere n'ihu Onyenwe anyị Chineke anyị mmehie niile e mere n'eluigwe na n'ụwa, na n'ìhè na n'ọchịchịrị, na n'ebe niile.
7 Adam na nwunye ya wee ruo uju maka Abel izu anọ nke afọ, [99-127 nke ụtụtụ], n'afọ nke anọ nke izu nke ise [130 nke ụtụtụ] ha wee nwee ọnụ, Adam wee mata nwunye ya ọzọ, o wee mụọ nwa nwoke, ọ kpọkwara aha ya Set; n'ihi na ọ sịrị 'Chineke ebuliwo mkpụrụ nke abụọ nye anyị n'ụwa n'ọnọdụ Abel; n'ihi na Ken gburu ya.'
8 N'izu nke isii [134-40 nke ụtụtụ] ọ mụrụ ada ya bụ Azûrâ.
9 Ken wee lụọ nwanne ya nwanyị ka ọ bụrụ nwunye ya, ọ mụkwara ya Inọk na ngwụcha nke afọ jubilii nke anọ. [190-196 nke ụtụtụ] N'afọ mbụ nke izu mbụ nke afọ jubilii nke ise, e wuru ụlọ n'ụwa [197 nke ụtụtụ], Ken wee wuo obodo, kpọọ aha ya n'aha nwa ya nwoke bụ Inọk.
10 Adam wee mata Iv nwunye ya, o wee mụọ ụmụ nwoke itoolu.
11 N'izu nke ise nke jubilii nke ise [225-31 nke ụtụtụ] Set lụrụ Azụrụ nwanne ya nwanyị ka ọ bụrụ nwunye ya, n'afọ nke anọ (afọ nke isii nke izu nke isii) [235 nke ụtụtụ] ọ mụụrụ ya Enọs.
12 Ọ malitere ịkpọku aha Onyenwe anyị n'ụwa.
13 Na Jubilee nke asaa n'izu nke atọ [309-15 nke ụtụtụ], Enọs kpọọrọ nwanne ya nwanyị Nôâm ka ọ bụrụ nwunye ya, o wee mụọ nwa nwoke n'afọ nke atọ nke izu nke ise, o wee kpọọ ya Kenan.
14 Mgbe Jubilee nke asatọ gwụchara [325, 386-3992 nke ụtụtụ] Kenan kpọọrọ Mûalêlêth nwanne ya nwanyị ka ọ bụrụ nwunye ya, ọ mụkwara ya nwa nwoke n'ime Jubilee nke itoolu, n'izu mbụ n'afọ nke atọ nke izu a, [395 nke ụtụtụ], ọ kpọkwara aha ya Mahalalel.
15 N'izu nke abụọ nke afọ jubilii nke iri [449-55 nke ụtụtụ] Mahalalel lụrụ DinaH, nwa Barakiel, nwa nwanne nna ya, wee mụọ nwa nwoke n'izu nke atọ n'afọ nke isii, [461 nke ụtụtụ], ọ kpọkwara aha ya Jared, n'ihi na n'oge ya, ndị mmụọ ozi nke Onyenwe anyị dara n'ụwa, ndị a na-akpọ Ndị Nche, ka ha kụziere ụmụ mmadụ ihe, nakwa ka ha mee ihe ziri ezi n'ụwa.
16 Na Jubilee nke iri na otu [512-18 nke ụtụtụ], Jared lụrụ nwunye, aha ya bụ Baraka, ada Râsûjâl, ada nwanne nna ya nwoke, n'izu nke anọ nke Jubilee a, [522 nke ụtụtụ], ọ mụkwara ya nwa nwoke n'izu nke ise, n'afọ nke anọ nke Jubilee, o wee kpọọ ya Enoch.
17 Ọ bụkwa ya bụ onye mbụ n'ime mmadụ ndị a mụrụ n'ụwa, ndị mụtara ide ihe na ihe ọmụma na amamihe, ndị dekwara ihe ịrịba ama nke eluigwe dịka usoro ọnwa ha si dị n'akwụkwọ, ka mmadụ wee mara oge afọ dịka usoro ọnwa ha dị iche iche si dị.
18 Ọ bụkwa ya bụ onye mbụ dere ihe akaebe, o wee gbaa ụmụ mmadụ àmà n'etiti ọgbọ nke ụwa, ma kọọ izu nke jubilee, ma mee ka ha mara ụbọchị nke afọ, ma hazie ọnwa ma kọọ ụbọchị izu ike nke afọ dịka anyị si mee ka ha mara, ya onwe ya.
19 Ihe dị adị na ihe ga-adị ka ọ hụrụ n'ọhụụ nke ụra ya, dịka ọ ga-eme ụmụ mmadụ n'ọgbọ ha ruo ụbọchị ikpe; ọ hụrụ ma ghọta ihe niile, deekwa ihe akaebe ya, ma tinye ihe akaebe ahụ n'ụwa maka ụmụ mmadụ niile na ọgbọ ha.
20 Na jubilii nke iri na abụọ, [582-88] n'izu nke asaa nke ya, ọ lụrụ nwunye, aha ya bụ Edna, ada Danel, ada nwanne nna ya nwoke, na n'afọ nke isii n'izu a [587 nke ụtụtụ] ọ mụrụ nwa nwoke, ọ kpọkwara aha ya Metusela.
21 Ọ nọnyekwaara ndị mmụọ ozi Chineke afọ isii ndị a nke afọ jubile, ha wee gosi ya ihe niile dị n'ụwa na n'eluigwe, ọchịchị anyanwụ, o dekwara ihe niile.

22 Ọ gbara ndị nche akaebe, bụ́ ndị mehiere megide ụmụ nwanyị nke mmadụ; n'ihi na ndị a amalitela ijikọ onwe ha ọnụ, ka ha wee bụrụ ndị e merụrụ emerụ, ya na ụmụ nwanyị nke mmadụ, Inọk gbakwara akaebe megide ha niile.
23 E wee si n'etiti ụmụ mmadụ kpọpụta ya, anyị wee duru ya gaa n'Ubi Iden n'ebube na nsọpụrụ, lee, n'ebe ahụ ka ọ na-ede ikpe na ikpe nke ụwa, na ajọ omume nile nke ụmụ mmadụ.
24 N'ihi ya (Chineke) mere ka mmiri nke idei mmiri ahụ dakwasị ala Iden dum; n'ihi na e debere ya ebe ahụ dị ka ihe ịrịba ama na ka o wee gbaa akaebe megide ụmụ mmadụ niile, ka o wee kọọ ihe niile mere n'ọgbọ ruo ụbọchị ikpe.
25 O wee sure ihe nsure ọkụ nke ebe nsọ ahụ, ọbụna ihe na-esi ísì ụtọ dị ụtọ nke a na-anabata n'ihu Onyenwe anyị n'ugwu ahụ.
26 N'ihi na Onyenwe anyị nwere ebe anọ n'ụwa, Ubi Iden, na Ugwu Ọwụwa Anyanwụ, na ugwu a nke ị nọ n'elu ya taa, Ugwu Saịnaị, na Ugwu Zaịọn (nke a ga-edo nsọ n'ihe e kere eke ọhụrụ maka nsọ ụwa; site na ya ka a ga-edo ụwa nsọ site n'ikpe ọmụma ya niile na adighị ọcha ya ruo ọgbọ nile nke ụwa.
27 Na Jubilee nke iri na anọ [652 nke ụtụtụ], Metusela lụrụ nwunye, Edna, nwa Azriel, nwa nwanne nna ya nwoke, n'izu nke atọ, n'afọ mbụ nke izu a, [701-7 nke ụtụtụ], ọ mụrụ nwa nwoke wee kpọọ ya Lamek.
28 N'izu nke iri na ise n'izu nke atọ, Lamek lụrụ nwunye, aha ya bụ Betenos, ada Barakiil, ada nwanne nna ya nwoke, n'izu a kwa, ọ mụrụ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Noa, na-asị, 'Onye a ga-akasi m obi maka nsogbu m na ọrụ m niile, na maka ala nke Onyenwe anyị bụrụ ọnụ.'
29 Na ngwụcha nke jubilii nke iri na itoolu, n'izu nke asaa n'afọ nke isii [930 nke ụtụtụ], Adam nwụrụ, ụmụ ya niile wee lie ya n'ala e kere ya, ọ bụkwa ya bụ onye mbụ e liri n'ụwa.
30 Ọ tụkwara afọ iri asaa nke otu puku afọ; n'ihi na otu puku afọ dị ka otu ụbọchị n'ihe akaebe nke eluigwe, ya mere e dere ya gbasara osisi ihe ọmụma: 'N'ụbọchị unu ga-eri ya, unu ga-anwụ.' N'ihi nke a, o mezughị afọ nke ụbọchị a; n'ihi na ọ nwụrụ n'oge ahụ.
31 Mgbe Jubilee a na-agwụ, e gburu Ken mgbe ọ gbasịrị ya n'otu afọ ahụ; n'ihi na ụlọ ya dara n'elu ya, ọ nwụrụ n'etiti ụlọ ya, nkume ya gburu ya; n'ihi na o ji nkume gbuo Ebel, e jikwa nkume gbuo ya n'ikpe ziri ezi.
32 N'ihi nke a ka e ji mee ya n'elu mbadamba nkume eluigwe: A ga-eji ihe e ji egbu onye agbata obi ya ka a ga-eji gbuo ya; dịka o si merụọ ya ahụ, otú ahụ ka a ga-emeso ya.
33 Na n'ime afọ iri abụọ na ise [1205 nke ụtụtụ], Noa lụrụ nwunye, aha ya bụ 'Emzârâ, ada Râkê'êl, ada nwanne nna ya nwoke, n'afọ mbụ n'izu nke ise [1207 nke ụtụtụ]: n'afọ nke atọ kwa, ọ mụrụ Shem, n'afọ nke ise kwa [1209 nke ụtụtụ] ọ mụrụ Ham, n'afọ mbụ kwa n'izu nke isii kwa [1212 nke ụtụtụ] ọ mụkwara ya Jafet.

ISI nke Ise

1 O wee ruo mgbe ụmụ mmadụ malitere ịmụba n'elu ụwa, a mụkwara ụmụ nwanyị nye ha, na ndị mmụọ ozi Chineke hụrụ ha n'otu afọ nke jubilee a, na ha mara mma ile anya; ha wee lụọ nwunye site n'aka ndị niile ha họọrọ, ha wee mụọ ụmụ nwoke nye ha, ha wee bụrụ ndị dike.
2 Mmebi iwu wee gbasaa n'ụwa, anụ ahụ niile wee mebie ụzọ ya, ma mmadụ ma ehi ma anụ ụlọ ma anụ ọhịa ma nnụnụ ma ihe niile na-agagharị n'ụwa - ha niile mebiri ụzọ ha na iwu ha, ha wee malite iri ibe ha, mmebi iwu wee gbasaa n'ụwa, echiche niile nke echiche mmadụ niile dịkwa njọ mgbe niile.
3 Chineke wee lekwasị ụwa anya, wee hụ na ọ rụrụ arụ, anụ ahụ niile emebiwokwa usoro ya, ihe niile dị n'ụwa emekwawokwa ụdị ihe ọjọọ niile n'anya Ya.
4 O wee sị na ya ga-ebibi mmadụ na anụ ahụ niile n'elu ala nke O kere.
5 Ma Noa hụrụ amara n'anya Jehova.
6 Ma megide ndị mmụọ ozi ahụ O zitere n'ụwa, O were oke iwe, O wee nye iwu ka e wepụ ha n'ọchịchị ha niile, O wee nye anyị iwu ka anyị kee ha n'ime ala dị omimi, lee, a na-eke ha n'etiti ha, a na-echekwa ha iche.
7 Iwu si n'ihu Ya pụta megide ụmụ ha ka e jiri mma agha tie ha, ka e wee wepụ ha n'okpuru eluigwe.
8 O wee sị, 'Mmụọ m agaghị anọ n'ahụ mmadụ mgbe niile; n'ihi na ha onwe ha bụkwa anụ ahụ, ụbọchị ha ga-adịkwa otu narị afọ na iri abụọ.'
9 O wee ziga mma agha ya n'etiti ha ka onye ọ bụla gbuo onye agbata obi ya, ha wee malite igbu ibe ha ruo mgbe ha niile dara site na mma agha wee bibie ha n'ụwa.
10 Ndị nna ha bụkwa ndị akaebe (nbibi ha), mgbe nke a gasịrị, a kpọchiri ha n'ime ala ruo mgbe ebighị ebi, ruo ụbọchị ikpe ukwu ahụ, mgbe a ga-eme ikpe nye ndị niile mebiri ụzọ ha na ọrụ ha n'ihu Onyenwe anyị.
11 O bibiri ihe niile n'ebe ha nọ, ọ dighịkwa onye fọdụrụ n'ime ha nke O kpeghị ikpe dịka ihe ọjọọ ha siri dị.
12 O wee mee ka ọrụ ya niile bụrụ ihe ọhụrụ na nke ezi omume, ka ha wee ghara imehie n'ime ihe okike ha niile ruo mgbe ebighị ebi, kama ka ha niile bụrụ ndị ezi omume n'ụdị nke ha mgbe niile.
13 E dokwara ma dee ikpe nke mmadụ niile n'elu mbadamba ihe dị n'eluigwe n'ezi omume—ọbụna (ikpe nke) onye ọ bụla si n'ụzọ e nyere ha ka ha jee ije na ya pụọ; ọ bụrụkwa na ha ejeghị ije na ya, a ga-ede ikpe maka ihe niile e kere eke na ụdị ihe niile.
14 Ọ dighịkwa ihe dị n'eluigwe ma ọ bụ n'ụwa, ma ọ bụ n'ìhè ma ọ bụ n'ọchịchịrị, ma ọ bụ n'ime Sheol ma ọ bụ n'ime omimi, ma ọ bụ n'ebe ọchịchịrị dị (nke a na-anaghị ekpe ikpe); a na-ahọpụtakwa ma dee ma dee ikpe ha niile.
15 N'ihe niile ka Ọ ga-ekpe ikpe, ndị ukwu dịka ịdị ukwuu ya si dị, na ndị nta dịka obere ya si dị, na onye ọ bụla dịka ụzọ ya si dị.
16 Ọ bụghịkwa onye ga-ele mmadụ anya n'ihu (nke onye ọ bụla), ọ bụghịkwa onye ga-anata onyinye, ọ bụrụ na Ọ sị na Ọ ga-ekpe onye ọ bụla ikpe: ọ bụrụ na mmadụ enye ihe niile dị n'ụwa, Ọ gaghị ele onyinye ma ọ bụ mmadụ anya, ọ gaghịkwa anabata ihe ọ bụla n'aka Ya, n'ihi na Ọ bụ onyeikpe ziri ezi.
17 E dewokwa ya n'akwụkwọ banyere ụmụ Izrel, sị: Ọ bụrụ na ha alaghachikwute ya n'ezi omume, Ọ ga-agbaghara ha mmehie ha niile ma gbaghara ha mmehie ha niile.
18 E dere ma nye iwu na Ọ ga-emere ndị niile hapụrụ mmehie ha ebere otu ugboro kwa afọ.
19 Ma ndị niile mebiri ụzọ ha na echiche ha tupu iju mmiri ahụ, ọ dighị onye a nabatara ma e wezụga nke Noa naanị; n'ihi na a nabatara mkpụrụ obi ya n'ihi ụmụ ya, ndị

(Chineke) zọpụtara n'ime mmiri nke iju mmiri ahụ n'ihi ya; n'ihi na obi ya ziri ezi n'ụzọ ya niile, dịka e nyere ya iwu gbasara ya, ọ hapụghịkwa ihe ọ bụla e nyere ya.
20 Jehova wee kwuo na ya ga-ebibi ihe niile dị n'ụwa, ma mmadụ ma anụ ụlọ, ma anụ ụlọ, ma anụ ufe nke eluigwe, ma ihe na-agagharị n'ụwa. O wee nye Noa iwu ka o mee ụgbọ maka ya, ka o wee zọpụta onwe ya n'ime mmiri nke iju mmiri ahụ.
21 Noa wee rụọ ụgbọ ahụ n'akụkụ niile dịka o nyere ya iwu, n'afọ jubilii nke iri abụọ na asaa, n'izu nke ise n'afọ nke ise (n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ). [1307 nke ụtụtụ]
22 Ọ banyere n'afọ nke isii (1308 nke ụtụtụ) n'ọnwa nke abụọ, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke abụọ, ruo ụbọchị nke iri na isii; ọ banyere, ya na ihe niile anyị wetara n'ụgbọ ahụ, Onyenwe anyị wee mechie ya site n'èzí n'uhuruchi nke iri na asaa.
23 Jehova wee meghee ọnụ ụzọ ámá asaa nke eluigwe, tinyere ọnụ isi iyi nke nnukwu ogbu mmiri, ọnụ asaa dị n'ọnụ ọgụgụ.
24 Ọnụ ụzọ ámá mmiri wee malite ịgbasa mmiri site n'eluigwe ruo ụbọchị iri anọ na abalị iri anọ, isi iyi nke ogbu mmiri ahụ na-agbapụtakwa mmiri, ruo mgbe ụwa dum jupụtara na mmiri.
25 Mmiri ahụ wee bawanye n'elu ụwa: mmiri ahụ dị kubit iri na ise n'elu ugwu niile dị elu, e wee bulie ụgbọ ahụ elu n'elu ụwa, ọ na-efegharịkwa n'elu mmiri.
26 Mmiri wee jupụta n'elu ụwa ọnwa ise - otu narị ụbọchị na iri ise.
27 Ụgbọ ahụ wee gaa ma kwụkwasị n'elu Lubar, otu n'ime ugwu Ararat.
28 N'ọnwa nke anọ, e mechiri isi iyi nke nnukwu ogbu mmiri, e mechikwara ọnụ ụzọ mmiri nke eluigwe; n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke asaa, e meghekwara ọnụ niile nke abyss nke ụwa, mmiri wee malite ịdaba n'ime ogbu mmiri dị n'okpuru.
29 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke iri, a hụrụ elu ugwu, a hụkwara ụwa n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ.
30 Mmiri wee pụọ n'elu ụwa n'izu nke ise n'afọ nke asaa [13:09 nke ụtụtụ], n'ụbọchị nke iri na asaa n'ọnwa nke abụọ, ụwa kpọrọ nkụ.
31 N'abalị iri abụọ na asaa nke ụbọchị ahụ, o meghere ụgbọ ahụ, zipụ anụ ọhịa, anụ ụlọ, nnụnụ, na ihe niile na-agagharị agagharị n'ime ya.

ISI nke 6

1 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke atọ, o si n'ụgbọ ahụ pụọ, wuo ebe ịchụàjà n'ugwu ahụ.
2 O wee kpuchie ụwa mmehie ya, were nwa ewu wee jiri ọbara ya kpuchie mmehie ụwa niile; n'ihi na e bibiwo ihe niile dị n'ime ya, ma e wezụga ndị nọ n'ụgbọ ahụ na Noa.
3 O wee tinye abụba ya n'elu ebe ịchụàjà ahụ, o wee were ehi, ewu, atụrụ na ewu, nnu, nduru, na nwa nduru, wee tinye àjà nsure ọkụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ, wụsa ya àjà a gwakọtara mmanụ n'elu ya, fesa mmanya vaịn na frankincense n'elu ihe niile, wee mee ka ihe na-esi ísì ụtọ pụta ìhè, nke a na-anabata nke ọma n'ihu Jehova.
4 Onyenwe anyị wee nụ ụtọ ụtọ ahụ, o wee gbaa ndụ ya na idei mmiri agaghị adị ọzọ iji bibie ụwa; ka ụbọchị niile nke ụwa - oge mkpụrụ na owuwe ihe ubi ghara ịkwụsị; oyi na okpomọkụ, na oge okpomọkụ na oyi, na ehihie na abalị agaghị agbanwe usoro ha, ma ọ bụ kwụsị ruo mgbe ebighị ebi.
5 'Ma unu onwe unu, mụbaa ma mụbaa n'ụwa, baakwa ụba n'ime ya, bụrụnụ ngọzi n'elu ya. Egwu unu na egwu unu ka m ga-akpali n'ihe niile dị n'ụwa na n'oké osimiri.
6 Lee, enyewo m unu anụ ọhịa niile, na ihe niile nwere nku, na ihe niile na-agagharị n'ụwa, na azụ̀ dị n'ime mmiri, na ihe niile maka nri; dịka ahịhịa ndụ, enyewo m unu ihe niile ka unu rie.
7 Ma anụ ahụ, ya na ndụ ya, ya na ọbara ya, unu erila ya; n'ihi na ndụ anụ ahụ niile dị n'ọbara, ka a ghara ịchọ ọbara unu nke ndụ unu. N'aka mmadụ ọ bụla, n'aka anụmanụ ọ bụla (anụ ọhịa) ka m ga-achọ ọbara mmadụ.
8 Onye ọ bụla nke na-awụfu ọbara mmadụ site n'aka mmadụ, a ga-awụfu ọbara ya, n'ihi na ọ bụ n'onyinyo Chineke ka O mere mmadụ.
9 Unu onwe-unu, ba uba, ba uba n'uwa.
10 Noa na ụmụ ya ndị ikom wee ṅụọ iyi na ha agaghị eri ọbara ọ bụla dị n'anụ ahụ ọ bụla, o wee gbaa ọgbụgba ndụ n'ihu Onyenwe anyị Chineke ruo mgbe ebighị ebi n'ọgbọ nile nke ụwa n'ọnwa a.
11 N'ihi nke a ka O gwara gị na ị ga-agba ndụ na ụmụ Izrel n'ọnwa a n'elu ugwu na iyi, na ị ga-efesakwa ha ọbara n'ihi okwu niile nke ọgbụgba ndụ ahụ, nke Jehova mere na ha ruo mgbe ebighị ebi.
12 E dekwara ihe akaebe a gbasara unu ka unu na-edebe ya mgbe niile, ka unu ghara iri ọbara anụmanụ ma ọ bụ nnụnụ ma ọ bụ anụ ụlọ n'ụbọchị ọ bụla n'ụwa, ma onye ọ bụla riri ọbara anụmanụ ma ọ bụ nke ehi ma ọ bụ nke nnụnụ n'ụbọchị niile nke ụwa, a ga-ewepụ ya na mkpụrụ ya n'ala.
13 I nyekwara ụmụ Izrel iwu ka ha ghara iri ọbara, ka aha ha na mkpụrụ ha wee dị n'ihu Jehova bụ́ Chineke anyị mgbe niile.
14 Maka iwu a enweghị oke ụbọchị, n'ihi na ọ na-adịru mgbe ebighị ebi. Ha ga-edebe ya ruo ọgbọ ha niile, ka ha wee nọgide na-arịọ maka ọbara n'ihu ebe ịchụàjà; kwa ụbọchị na n'oge ụtụtụ na mgbede ha ga-arịọ mgbaghara n'aha unu mgbe niile n'ihu Onyenwe anyị ka ha wee debe ya ma ghara iwepụ ya.
15 O wee nye Noa na ụmụ ya ihe ịrịba ama na mmiri agaghị adị ọzọ n'ụwa.
16 O tinyere ụta Ya n'ime igwe ojii dịka ihe ịrịba ama nke ọgbụgba ndụ ebighị ebi na idei mmiri agaghị adị ọzọ n'ụwa iji bibie ya ụbọchị niile nke ụwa.
17 N'ihi nke a ka e tinyere iwu ma dee ya n'elu mbadamba ihe dị n'eluigwe, ka ha mee emume nke izu ụka n'ọnwa a otu ugboro n'afọ, iji mee ka ọgbụgba ndụ ahụ dị ọhụrụ kwa afọ.
18 E mekwara ememme a dum n'eluigwe site n'ụbọchị e kere ihe ruo ụbọchị Noa - afọ iri abụọ na isii na izu ise nke afọ [1309-1659 nke ụtụtụ]: Noa na ụmụ ya wee mee ya ruo afọ asaa na otu izu nke afọ, ruo ụbọchị Noa nwụrụ, site n'ụbọchị Noa nwụrụ, ụmụ ya wee kwụsị ya ruo ụbọchị Abraham, ha wee rie ọbara.
19 Ma Abraham lere ya anya, Aịzik na Jekọb na ụmụ ya debekwara ya ruo ụbọchị gị, ụmụ Izrel chefuru ya ruo mgbe unu mere ememe ya ọzọ n'ugwu a.
20 Nye kwa umu Israel iwu ka ha debe ememe a n'ọbọ nile ha, ka ọ buru ihe enyere ha n'iwu: ha ga-eme ememe a otu ụbọchị n'afọ n'ọnwa a.

21 N'ihi na ọ bụ ememme izu ụka na ememme mkpụrụ mbụ: ememme a nwere okpukpu abụọ ma bụrụ nke abụọ: dịka ihe edere ma dee ihe gbasara ya si dị, mee ememe ahụ.
22 N'ihi na edewo m n'akwụkwọ nke iwu mbụ ahụ, n'ihe m dere maka gị, ka ị mee ya n'oge ya, otu ụbọchị n'afọ, akọwara m gị àjà ya ka ụmụ Izrel wee cheta ma mee ya n'ọgbọ ha niile n'ọnwa a, otu ụbọchị n'afọ ọ bụla.
23 Na n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ, na n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke anọ, na n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke asaa, na n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke iri, ụbọchị ncheta ga-adị, na ụbọchị oge dị iche iche n'ime nkeji anọ nke afọ. E dere ha ma họpụta ha dịka ihe akaebe ruo mgbe ebighị ebi.
24 Noa wee debe ha maka onwe ya dịka oriri ruo ọgbọ niile ruo mgbe ebighị ebi, ka ha wee bụrụ ihe ncheta nye ya.
25 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ, a gwara ya ka o meere onwe ya ụgbọ, n'ụbọchị ahụkwa, ụwa kpọrọ nkụ, o meghere ụgbọ ahụ wee hụ ụwa.
26 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke anọ, e mechiri ọnụ nke omimi nke abyss dị n'okpuru. N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke asaa, e meghere ọnụ niile nke abyss nke ụwa, mmiri wee malite ịdaba n'ime ha.
27 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke iri, a hụrụ elu ugwu, Noa wee ṅụrịa ọṅụ.
28 N'ihi nke a ka o mere ha maka onwe ya dị ka oriri maka ncheta ruo mgbe ebighị ebi, otú a ka e si ahọpụta ha.
29 Ha wee tinye ha n'elu mbadamba nkume eluigwe, nke ọ bụla nwere izu iri na atọ; site n'otu ruo na nke ọzọ (na-agafe) ncheta ha, site na nke mbụ ruo na nke abụọ, site na nke abụọ ruo na nke atọ, site na nke atọ ruo na nke anọ.
30 Ụbọchị niile nke iwu ahụ ga-abụ izu iri ise na abụọ nke ụbọchị, (ndị a ga-emekwa) afọ ahụ dum zuru oke. Otú a ka e si dee ya ma kpụọ ya n'elu mbadamba nkume eluigwe.
31 Ọ dighịkwa ihe a ga-eleghara anya (iwu a) ruo otu afọ ma ọ bụ site n'afọ ruo n'afọ.
32 Nye ụmụ Izrel iwu ka ha debe afọ dịka ọnụọgụgụ a si dị - narị ụbọchị atọ na iri isii na anọ, (ndị a) ga-abụkwa otu afọ zuru oke, ha agaghịkwa ewepụ oge ya n'ụbọchị ya na ememme ya; n'ihi na ihe niile ga-apụta n'ime ha dịka ihe akaebe ha si dị, ha agaghịkwa ahapụ ụbọchị ọ bụla ma ọ bụ kpasuo ememme ọ bụla iwe.
33 Ma ọ bụrụ na ha eleghara ha anya ma ghara idebe ha dịka iwu Ya si dị, ha ga-emebi oge ha niile, afọ niile ga-esikwa n'usoro a pụọ, ha ga-emebi oge niile, afọ ndị ahụ ga-apụkwa n'usoro a, ha ga-elegharakwa iwu ha anya.
34 Ụmụ Izrel niile ga-echefu, ha agaghịkwa achọta ụzọ nke afọ, ha ga-echefu ọnwa ọhụrụ, oge, na ụbọchị izu ike, ha ga-emebikwa usoro afọ niile.
35 N'ihi na amaara m, site ugbu a gaa n'ihu, m ga-akọwara gị ya, ọ bụghịkwa echiche nke m; n'ihi na akwụkwọ (ụgha) e dere n'ihu m, na mbadamba nkume eluigwe ka e debere nkewa ụbọchị, ka ha ghara ichefu ememme ọgbụgba ndụ ahụ wee jee ije dịka ememme nke ndị mba ọzọ si dị mgbe ha mehiere na mgbe ha na-amaghị ihe.
36 N'ihi na a ga-enwe ndị ga-enyocha ọnwa nke ọma - otú o si akpaghasị oge ma na-abata site n'afọ ruo n'afọ ụbọchị iri n'oge adighị anya.
37 N'ihi nke a, afọ ga-abịakwasị ha mgbe ha ga-emebi iwu ahụ, meekwa ụbọchị ihe arụ (ụbọchị ihe akaebe), meekwa ụbọchị rụrụ arụ ka ọ bụrụ ụbọchị oriri, ha ga-emekwa ka ụbọchị niile ghara ịdị nsọ, meekwa ka ụbọchị rụrụ arụ ghara ịdị nsọ; n'ihi na ha ga-emejọ ọnwa na ụbọchị izu ike na ememme na jubile.
38 N'ihi nke a ka m ji enye gị iwu ma gbaa gị akaebe ka ị gbaa ha àmà; n'ihi na mgbe ị nwụsịrị, ụmụ gị ga-eme ka ha ghara ime afọ ahụ nanị ụbọchị narị atọ na iri isii na anọ, n'ihi nke a ha ga-emejọkwa n'ihe gbasara ọnwa ọhụrụ na oge ezumike na ụbọchị izu ike na ememme, ha ga-erikwa ụdị ọbara niile na ụdị anụ ahụ niile.

ISI nke 7

1 N'izu nke asaa n'afọ mbụ [1317 nke ụtụtụ], n'ime jubilii a, Noa kụrụ osisi vaịn n'ugwu ahụ ụgbọ ahụ kwụsiri ike, nke aha ya bụ Lubar, otu n'ime Ugwu Ararat, ha wee mịa mkpụrụ n'afọ nke anọ, [1320 nke ụtụtụ] o wee chebe mkpụrụ ha, wee chịkọta ya n'afọ a n'ọnwa nke asaa.
2 O wee mee mmanya vaịn site na ya wee tinye ya n'ime ite, wee debe ya ruo afọ nke ise, [1321 nke ụtụtụ] ruo ụbọchị mbụ, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ.
3 O wee mee emume ahụ n'ụbọchị ememme a, o wee chụọrọ Jehova àjà nsure ọkụ, otu nwa ehi na otu ebule, na atụrụ asaa, otu otu afọ, na otu ewu, ka o wee kpuchie onwe ya na ụmụ ya.
4 O buru ụzọ kwadebe nwa ewu ahụ, tiye ụfọdụ n'ime ọbara ya n'anụ ahụ dị n'elu ebe ịchụàjà nke o mere, tiyekwa abụba niile n'elu ebe ịchụàjà ebe ọ na-achụ àjà nsure ọkụ, tinyere ehi na ebule na atụrụ, tiyekwa anụ ha niile n'elu ebe ịchụàjà.
5 O tinyekwara ihe niile ha nyere n'onyinye mmanụ n'elu ya, e mesịa o fesa mmanya vaịn n'ọkụ nke o mere n'ebe ịchụàjà ahụ na mbụ, tinyekwara ihe nsure ọkụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ ma mee ka isi ụtọ na-arịgo elu n'ihu Onyenwe anyị Chineke ya.
6 O wee ṅụrịa ọṅụ ma ṅụọ mmanya a, ya na ụmụ ya ji ọṅụ ṅụọ ya.
7 O wee ruo mgbede, ọ banyere n'ụlọikwuu ya, mmanya na-egbu ya, o dina ala wee hie ụra, o wee kpuchie onwe ya n'ụlọikwuu ya ka ọ na-ehi ụra.
8 Ham wee hụ Noa nna ya gba ọtọ, wee pụọ gaa kọọrọ ụmụnne ya abụọ n'èzí.
9 Shem wee buru uwe ya bilie, ya na Jefet, ha wee tinye uwe ahụ n'ubu ha, laghachi azụ wee kpuchie ihere nna ha, ihu ha wee dị n'azụ.
10 Noa tetara n'ụra ya wee mara ihe niile nwa ya nwoke nke nta mere ya, o wee kọchaa nwa ya nwoke wee sị: 'Kanaịn bụrụ onye a bụrụ ọnụ; ọ ga-abụ ohu ohu nye ụmụnne ya.'
11 Ọ gọziri Shem, sị: “Onye a gọziri agọzi ka Jehova, bụ́ Chineke Shem, bụ, Kanean ga-abụkwa ohu ya.”
12 Chineke ga-eme ka Jafet baa ụba, Chineke ga-ebikwa n'ebe obibi Shem, Kenan ga-abụkwa ohu ya.
13 Ham wee mara na nna ya akọchaala nwa ya nwoke nke nta, obi adighịkwa ya mma na ọ kọchara nwa ya nwoke. O wee kewapụ onwe ya n'ebe nna ya nọ, ya na ụmụ ya ndị ikom, Kush na Mizraim na Put na Kenan.
14 O wee wuo obodo nye onwe ya wee kpọọ aha ya n'aha nwunye ya bụ́ Ne'elatama'uk.
15 Jefet wee hụ ya, o wee nwee anyaụfụ n'ebe nwanne ya nwoke nọ, ya onwe ya wukwaara onwe ya obodo, o wee kpọọ ya aha nwunye ya bụ Adatanese.

16 Shem wee biri n'ụlọ nna ya Noa, o wee wuo obodo dị nso n'ebe nna ya nọ n'ugwu ahụ, ya onwe ya wee kpọọ aha ya n'aha nwunye ya bụ́ Sedeqetelebab.
17 Ma lee, obodo atọ ndị a dị nso n'Ugwu Lubar; Sedeqetelebab n'ihu ugwu ahụ n'ọwụwa anyanwụ ya; na Na'eltama'uk n'ebe ndịda; 'Adatan'eses n'ọdịda anyanwụ.
18 Ndị a bụ ụmụ Shem: Elam, na Ashua, na Arpakshad - a mụrụ nwa nwoke a afọ abụọ mgbe iju mmiri gasịrị - na Lud, na Eram.
19 Ụmụ Jefet bụ Goma, Megọg, Madai, Jevan, Tubal, Meshek na Tiras. Ndị a bụ ụmụ Noa.
20 Na Jubilee nke iri abụọ na asatọ [1324-1372 nke ụtụtụ], Noa malitere inye ụmụ ụmụ ya iwu na iwu, na ikpe niile ọ maara, o wee gbaa ụmụ ya ume ka ha debe ezi omume, kpuchie ihere nke anụ ahụ ha, gọzie Onye Okike ha, sọpụrụ nna na nne ha, hụkwa onye agbata obi ha n'anya, ma chebe mkpụrụ obi ha pụọ n'ịkwa iko na adighị ọcha na ajọ omume niile.
21 N'ihi na ihe atọ a mere ka iju mmiri dakwasị ụwa, ya bụ, n'ihi ịkwa iko ebe ndị nche megidere iwu nke iwu ha gbara akwụna megide ụmụ nwanyị nke mmadụ, wee lụọ nwunye nke ihe niile ha họọrọ: ha wee malite ịrụ ọrụ rụrụ arụ.
22 Ha mụrụ ụmụ nwoke ndị Nafidim, ha niile dị iche, ha wee rie ibe ha: ndị Giant gburu ndị Nafili, ndị Nafili gburu ndị Eljo, ndị Eljo gburu ndị mmadụ, na otu onye ọzọ.
23 Onye ọ bụla wee ree onwe ya ịrụ ọrụ ọjọọ na ịwụfu ọbara dị ukwuu, ụwa wee jupụta n'ajọ omume.
24 Mgbe nke a gasịrị, ha mehiere megide anụ ọhịa na nnụnụ, na ihe niile na-agagharị ma na-agagharị n'ụwa: ọbara wee wụfuo n'ụwa, echiche na ọchịchọ mmadụ niile na-eche echiche efu na ihe ọjọọ mgbe niile.
25 Onye-nwe bibiri ihe niile n'elu ụwa; n'ihi ajọ omume nke omume ha, na n'ihi ọbara nke ha wụfuru n'etiti ụwa, O bibiri ihe niile.
26 Anyị fọdụrụ, mụ na unu, ụmụ m, na ihe niile so anyị banye n'ụgbọ ahụ, lee, ahụrụ m ọrụ unu n'ihu m na unu agaghị eje ije n'ezi omume: n'ihi na n'ụzọ mbibi ka unu malitere ije ije, unu na-ekewapụ onwe unu, unu na-ekwokwa ibe unu ekworo, (ya mere) na unu adighị n'udo, ụmụ m, onye ọ bụla na nwanne ya nwoke.
27 N'ihi na ahụrụ m, leekwa ndị mmụọ ọjọọ amalitela ịrafu unu na ụmụ unu, ugbua ana m atụ egwu n'ihi unu, na mgbe m nwụsịrị, unu ga-awụfu ọbara mmadụ n'ụwa, na unu onwe unu kwa, a ga-ebibikwa unu n'elu ụwa.
28 N'ihi na onye ọ bụla nke wụfuru ọbara mmadụ, onye ọ bụla nke riri ọbara nke anụ ahụ ọ bụla, a ga-ebibi ha niile n'ụwa.
29 Ọ dịghịkwa onye ọ bụla ga-ahapụ nke riri ọbara, ma ọ bụ nke na-awụfu ọbara mmadụ n'ụwa, ọ dịghịkwa mkpụrụ ma ọ bụ ụmụ bi n'okpuru eluigwe ga-ahapụ ya; n'ihi na ha ga-abanye n'ime Sheol, ha ga-agbadakwa n'ebe a ga-ama ha ikpe, a ga-ewepụkwa ha niile n'ọchịchịrị nke omimi site n'ọnwụ dị ike.
30 Ọ dighị ọbara ọ bụla ga-apụta n'ahụ unu n'ọbara niile. Ụbọchị niile unu gburu anụmanụ ma ọ bụ ehi ma ọ bụ ihe ọ bụla na-efe efe n'elu ụwa, ma rụọrọ mkpụrụ obi unu ọrụ ọma site n'ikpuchi ihe a wụfuru n'elu ụwa.
31 Unu agaghịkwa adị ka onye na-eri ọbara, kama lezienụ onwe unu anya ka onye ọ bụla ghara iri ọbara n'ihu unu: kpuchie ọbara ahụ, n'ihi na otu a ka e nyere m iwu ka m gbaa unu na ụmụ unu àmà, tinyere anụ ahụ niile.
32 Ekwekwala ka e rie mkpụrụ obi ya na anụ ahụ, ka ọbara gị, nke bụ ndụ gị, ghara ịdị mkpa n'aka anụ ọ bụla nke na-awụsa ya n'ụwa.
33 N'ihi na ụwa agaghị adị ọcha site n'ọbara a wụsara n'elu ya; n'ihi na (naanị) site n'ọbara nke onye wụsara ya ka a ga-eme ka ụwa dị ọcha ruo ọgbọ ya niile.
34 Ma ugbua, ụmụ m, geenụ ntị: meenụ ihe ziri ezi na ezi omume nke unu nwere ike ịkụ n'ezi omume n'elu ụwa dum, ka e wee bulie ebube unu elu n'ihu Chineke m, onye zọpụtara m na mmiri nke idei mmiri.
35 Ma lee, unu ga-aga wuo obodo ukwu maka onwe unu, kụọkwa osisi niile dị n'ụwa, tinyekwara osisi niile na-amị mkpụrụ n'ime ha.
36 Ruo afọ atọ, a gaghị anakọta mkpụrụ nke ihe niile a na-eri: n'afọ nke anọ, a ga-ewere mkpụrụ ya dị nsọ [ha ga-enyekwa mkpụrụ mbụ], nke a na-anabata n'ihu Chineke Kasị Elu, Onye kere eluigwe na ụwa na ihe niile. Ka ha nye mmanya mbụ na mmanụ n'ụba (dị ka) mkpụrụ mbụ n'elu ebe ịchụàjà nke Onyenwe anyị, onye na-anata ya, ihe fọdụrụ ka ndị ohu nke ụlọ Jehova rie ihe n'ihu ebe ịchụàjà nke na-anata ya.
37 Ma n'afọ nke ise, mee ntọhapụ ka unu wee tọhapụ ya n'ezi omume na n'ezi omume, unu ga-abụkwa ndị ezi omume, ihe niile unu kụrụ ga-agakwa nke ọma.
38 N'ihi na otu a ka Inọk, nna nna gị, nyere Metusela, nwa ya nwoke, na Metusela nwa ya nwoke, Lamek, iwu, Lamek nyere m ihe niile nna nna ya nyere ya iwu.
39 M ga-enyekwa unu iwu, ụmụ m, dịka Inọk nyere nwa ya nwoke iwu n'ime Jubilee mbụ: mgbe ọ ka dị ndụ, nke asaa n'ọgbọ ya, o nyere iwu ma gbaa akaebe nye nwa ya nwoke na ụmụ ya ruo ụbọchị ọ nwụrụ.

ISI nke 8

1 N'ime Jubilee nke iri abụọ na itoolu, n'izu mbụ, [1373 nke ụtụtụ] na mmalite nke afọ a, Arpakshad lụrụ nwunye, aha ya bụ Rasu'eja, ada Susan, ada Elam, wee mụọ nwa nwoke n'afọ nke atọ n'izu a, [1375 nke ụtụtụ], ọ kpọkwara aha ya Kainam.
2 Nwa nwoke ahụ wee too, nna ya wee kụziere ya ide ihe, o wee gaa ịchọ ebe ọ ga-ejide obodo nke ya.
3 Ọ chọtara otu akwụkwọ e dere n'elu nkume ahụ, ọ gụkwara ihe dị n'elu ya, o dekwara ya ma mehie n'ihi ya; n'ihi na o nwere ozizi nke Ndị Nche dịka ha si eji ihe ịrịba ama nke anyanwụ na ọnwa na kpakpando mee ihe ịrịba ama niile nke eluigwe.
4 O dekwara ya ma ọ dighị ihe ọ bụla gbasara ya; n'ihi na ọ tụrụ egwu ịgwa Noa okwu banyere ya ka o wee ghara iwe iwe megide ya n'ihi ya.
5 Na Jubilee nke iri atọ, [1429 nke ụtụtụ] n'izu nke abụọ, n'afọ mbụ ya, ọ lụrụ nwunye, aha ya bụ Melka, ada Madai, nwa Jafet, na n'afọ nke anọ [1432 nke ụtụtụ] ọ mụrụ nwa nwoke, wee kpọọ ya Shela; n'ihi na ọ sịrị: 'N'ezie ezitere m m.'
6 [N'afọ nke anọ ka a mụrụ ya], Shela wee tolite wee lụọ nwunye, aha ya bụ Mu'ak, ada Kesed, nwanne nna ya nwoke, n'afọ Jubili nke otu na iri atọ, n'izu nke ise, n'afọ mbụ [1499 nke ụtụtụ].
7 Ọ mụụrụ ya nwa nwoke n'afọ nke ise [1503 nke ụtụtụ], o wee kpọọ ya Eber: o wee lụọ nwunye, aha ya bụ Azụrụd,

ada Nebrod, n'afọ Jubili nke iri atọ na abụọ, n'izu nke asaa, n'afọ nke atọ ya. [1564 nke ụtụtụ]
8 N'afọ nke isii [1567 nke ụtụtụ], ọ mụrụ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Peleg; n'ihi na n'ụbọchị a mụrụ ya, ụmụ Noa malitere ikewa ụwa n'etiti onwe ha: n'ihi nke a ka ọ kpọrọ aha ya Peleg.
9 Ha wee kewaa ya n'etiti onwe ha n'ụzọ nzuzo, ha wee kọọrọ ya Noa.
10 O wee ruo na mmalite nke afọ jubilii nke iri atọ na atọ [1569 nke ụtụtụ] na ha kewara ụwa ụzọ atọ, maka Shem na Ham na Jafet, dịka ihe nketa nke onye ọ bụla si dị, n'afọ mbụ n'izu mbụ, mgbe otu n'ime anyị onye e zigara nọnyere ha.
11 O wee kpọọ ụmụ ya ndị ikom, ha wee bịaruo ya nso, ha na ụmụ ha, o wee kewaa ụwa n'ime ógbè nke ụmụ ya atọ ga-enweta, ha wee setịa aka ha, wee wepụta akwụkwọ ahụ n'obi Noa, nna ha.
12 N'akwụkwọ ahụ, ọ pụtara dịka ala Shem, etiti ụwa nke ọ ga-anara dịka ihe nketa nye onwe ya na ụmụ ya ruo ọgbọ nile nke ebighị ebi, site n'etiti ugwu Rafa, site n'ọnụ mmiri si n'osimiri Tina pụta, òkè ya na-aga n'ọdịda anyanwụ site n'etiti osimiri a, ọ na-agbasa ruo mgbe ọ ruru mmiri nke abyss, nke osimiri a na-esi na ya apụta ma na-awụsa mmiri ya n'ime oké osimiri Meat, osimiri a na-asọbakwa n'oké osimiri ukwu. Ihe niile dị n'ebe ugwu bụ nke Jafet, ihe niile dị n'ebe ndịda bụkwa nke Shem.
13 Ọ na-agbasa ruo mgbe ọ ruru Karaso: nke a dị n'obi ire nke na-ele anya n'ebe ndịda.
14 Ókè ya gbasaara n'akụkụ oké osimiri ukwu ahụ, ọ na-agbasakwa n'ahịrị kwụ ọtọ ruo mgbe ọ ga-eru n'ọdịda anyanwụ nke ire nke na-ele anya na ndịda: n'ihi na a kpọrọ oké osimiri a asụsụ Oké Osimiri Ijipt.
15 Ọ wee si ebe a tụgharịa gaa n'ebe ndịda ruo n'ọnụ oké osimiri ukwu dị n'akụkụ mmiri ya, ọ gbatịkwara ruo n'ọdịda anyanwụ ruo 'Afra, ọ gbatịkwara ruo mgbe ọ ruru mmiri osimiri Gihọn, ruokwa na ndịda nke mmiri Gihọn, ruo n'akụkụ osimiri a.
16 Ọ gbasakwara n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, ruo mgbe ọ ruru Ogige Iden, n'ebe ndịda ya, n'ebe ndịda ya, sitekwa n'ebe ọwụwa anyanwụ nke ala Iden dum na n'ebe ọwụwa anyanwụ dum, ọ na-atụgharị gaa n'ebe ọwụwa anyanwụ wee ruo mgbe ọ ruru n'ebe ọwụwa anyanwụ nke ugwu a na-akpọ Rafa, ọ na-agbada ruo n'akụkụ ọnụ osimiri Tina.
17 Òkè a pụtara site n'ife nza maka Shem na ụmụ ya, ka ha wee nweta ya ruo mgbe ebighị ebi ruo ọgbọ ya ruo mgbe ebighị ebi.
18 Noa wee ṅụrịa ọṅụ na òkè a pụtara maka Shem na ụmụ ya, o wee cheta ihe niile o kwuru n'ọnụ ya n'amụma; n'ihi na ọ sịrị, 'Ka Onyenwe anyị Chineke nke Shem bụrụ onye a gọziri agọzi, Ka Onyenwe anyị birikwa n'ebe obibi Shem.'
19 Ọ makwara na Ubi Iden bụ ebe nsọ nke ebe nsọ, na ebe obibi nke Onyenwe anyị, na Ugwu Saịnaị etiti ọzara, na Ugwu Zaịọn - etiti etiti ụwa: e kere atọ ndị a dị ka ebe nsọ na-eche ibe ha ihu.
20 O wee gọzie Chineke nke chi nile, Onye tinyere okwu Jehova n'ọnụ Ya, na Onyenwe anyị ruo mgbe ebighị ebi.
21 Ma ọ maara na òkè ngọzi na ngọzi abịara Shem na ụmụ ya ruo ọgbọ nile ruo mgbe ebighị ebi - ala Eden dum na ala dum nke Oké Osimiri Uhie, na ala dum nke ọwụwa anyanwụ na India, na n'elu Oké Osimiri Uhie na ugwu ya, na ala Bashan dum, na ala Lebanon dum na agwaetiti Kaftọ, na ugwu nile nke Sanir na Amana, na ugwu nile nke Asshur n'ebe ugwu, na ala nile nke Elam, Asshur, na Babel, na Susan na Ma'edai, na ugwu nile nke Ararat, na mpaghara nile nke dị n'ofe oké osimiri, nke dị n'ofe ugwu Asshur n'ebe ugwu, ala ngọzi na nke sara mbara, ihe niile dị n'ime ya dịkwa mma nke ukwuu.
22 Maka Ham, akụkụ nke abụọ pụtara, gafere Gihon n'akụkụ ndịda n'aka nri nke ubi ahụ, ọ gbasaakwara n'ebe ndịda ma gbasaa ruo ugwu niile nke ọkụ, ọ gbasaakwara n'ebe ọdịda anyanwụ ruo n'oké osimiri 'Atel' ma gbasaa ruo n'ebe ọdịda anyanwụ ruo mgbe ọ rutere n'oké osimiri Ma'uk - nke ahụ (oké osimiri) nke ihe niile a na-ebibighị na-agbadata.
23 Ọ gakwara n'ebe ugwu ruo ókèala Gadir, ọ gakwara n'akụkụ mmiri nke oké osimiri ruo na mmiri nke oké osimiri ukwu ruo mgbe ọ bịarutere nso na osimiri Gihọn, wee gafere osimiri Gihọn ruo mgbe ọ ruru n'aka nri nke ubi Iden.
24 Nke a bụ ala nke pụtara nye Ham dịka òkè nke ọ ga-ebi ruo mgbe ebighị ebi maka ya onwe ya na ụmụ ya ruo ọgbọ ha ruo mgbe ebighị ebi.
25 Maka Jafet, akụkụ nke atọ pụtara n'ofe osimiri Tina n'ebe ugwu nke mmiri ya na-asọpụta, ọ gbasaakwara n'ebe ugwu ọwụwa anyanwụ ruo ógbè Gog niile, na ala niile dị n'akụkụ ọwụwa anyanwụ ya.
26 Ọ gbasakwara n'ebe ugwu ruo n'ebe ugwu, ọ gbasakwara ruo n'ugwu Qelt n'ebe ugwu, ruokwa n'oké osimiri Ma'uk, ọ gbasakwara n'ebe ọwụwa anyanwụ Gadir ruo n'ókè mmiri nke oké osimiri.
27 Ọ gbasakwara ruo mgbe ọ rutere n'ọdịda anyanwụ nke Fara wee laghachi n'Aferag, ọ gbasakwara n'ọwụwa anyanwụ ruo na mmiri nke oké osimiri Me'at.
28 Ọ gbasakwara ruo n'ókèala osimiri Tina n'akụkụ ugwu-ọwụwa anyanwụ ruo mgbe ọ rutere ókè mmiri ya gaa n'ugwu Rafa, ọ tụgharịrị gaa n'ebe ugwu.
29 Nke a bụ ala nke pụtara nye Jafet na ụmụ ya dịka òkè nke ihe nketa ya nke ọ ga-enweta maka onwe ya na ụmụ ya, ruo ọgbọ ha ruo mgbe ebighị ebi; agwaetiti ise dị ukwuu, na ala ukwu dị n'ebe ugwu.
30 Ma oyi dị, ala Ham dịkwa ọkụ, ala Shem adịghịkwa ọkụ ma ọ bụ oyi, kama ọ bụ oyi na okpomọkụ agwakọtara agwakọta.

ISI nke 9

1 Ham wee kewaa ụmụ ya, òkè mbụ wee pụta maka Kush n'ọwụwa anyanwụ, na n'ọdịda anyanwụ ya maka Mizraim, na n'ọdịda anyanwụ ya maka Put, na n'ọdịda anyanwụ ya na n'ọdịda anyanwụ ya n'oké osimiri maka Kenan.
2 Shem kewakwara ụmụ ya ndị ikom, òkè mbụ wee pụta maka Ham na ụmụ ya ndị ikom, n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke osimiri Taịgris ruo mgbe ọ bịarutere n'akụkụ ọwụwa anyanwụ, ala India dum, na n'akụkụ Oké Osimiri Uhie dị n'ụsọ oké osimiri ya, na mmiri Dedan, na ugwu Mebri na Ela niile, na ala Susan niile na ihe niile dị n'akụkụ Farnak ruo n'Oké Osimiri Uhie na osimiri Tina.
3 Òkè nke abụọ wee pụta maka Asiria, ala Asiria dum, na Nineve na Shinar, ruokwa ókèala India, ọ na-arịgo ma na-agafe osimiri ahụ.
4 Akụkụ nke atọ wee pụta maka Arpakshad, ala niile nke mpaghara ndị Kaldea n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke

Yufretis, ókèala Oké Osimiri Uhie, na mmiri niile nke ọzara dị nso n'asụsụ oké osimiri nke na-ele anya Ijipt, ala niile nke Lebanọn na Sanir na Amana ruo ókèala Yufretis.
5 Ókè nke anọ wee pụta nye Siria, ala Mesopotamia dum dị n'etiti Taịgris na Yufretis, n'ebe ugwu nke ndị Kaldea ruo n'ókè ugwu ndị Asiria na ala Arara.
6 Ókè nke ise wee pụta maka Lud, ugwu Asiria na ihe niile metụtara ha ruo mgbe ọ ruru Oké Osimiri Ukwu ahụ, ruo mgbe ọ ruru n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke nwanne ya nwoke bụ́ Asiria.
7 Jefet kekwara ala nketa ya n'etiti ụmụ ya ndị ikom.
8 Akụkụ mbụ wee pụta maka Gomer n'akụkụ ọwụwa anyanwụ site n'akụkụ ugwu ruo osimiri Tina; n'ebe ugwu, akụkụ ime nile nke ugwu pụtara maka Megọg ruo mgbe ọ ruru oké osimiri Meat.
9 Madaị wee pụta dịka òkè ya nke ọ ga-enweta site n'ọdịda anyanwụ nke ụmụnne ya abụọ ruo agwaetiti ndị ahụ, ruokwa n'ụsọ oké osimiri nke agwaetiti ndị ahụ.
10 Ókè nke anọ wee pụta maka Jevan, agwaetiti ọ bụla na agwaetiti ndị dị nso n'ókèala Lud.
11 Maka Tubal, akụkụ nke ise pụtara n'etiti ire nke na-eru nso ókè nke akụkụ Lud ruo na ire nke abụọ, ruo na mpaghara gafere ire nke abụọ ruo na ire nke atọ.
12 Nke isii wee pụta maka Meshek, mpaghara niile gafere asụsụ nke atọ ruo mgbe ọ bịarutere n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke Gadir.
13 Ókè nke asaa wee pụta maka Tiras, agwaetiti anọ dị ukwuu n'etiti oké osimiri, nke ruru òkè Ham [agwaetiti Kamaturi wee ree ụmụ Arpakshad dị ka ihe nketa ya].
14 Otú a ka ụmụ Noa kewara nye ụmụ ha n'ihu Noa nna ha, o wee ṅụọ iyi, na-akọcha onye ọ bụla nke chọrọ ijide òkè nke na-adaghị n'aka ya.
15 Ha niile wee sị, 'Ka o sina dị; ka o sina dị' maka onwe ha na ụmụ ha ruo mgbe ebighị ebi ruo ọgbọ ha ruo ụbọchị ikpe, nke Onyenwe anyị Chineke ga-eji mma agha na ọkụ kpee ha ikpe maka ajọ omume niile na-adighị ọcha nke njehie ha, nke ha ji mmebi iwu na adighị ọcha na ịkwa iko na mmehie jupụta ụwa.

ISI nke 10

1 Ma n'izu nke atọ nke jubile a, ndị mmụọ ọjọọ na-adighị ọcha malitere iduhie ụmụ nke ụmụ Noa, na ime ka ha duhie ma bibie ha.
2 Ụmụ Noa wee bịakwute nna ha Noa, ha wee kọọrọ ya gbasara mmụọ ọjọọ ndị na-eduhie ụmụ ya ndị ikom ma na-eme ka ha kpuo ìsì ma na-egbu ha.
3 O wee kpee ekpere n'ihu Onyenwe anyị Chineke ya, sị: 'Chineke nke mmụọ nke anụ ahụ niile, onye meere m ebere. Ọ zọpụtawokwa m na ụmụ m site na mmiri nke idei mmiri, Ọ meghịkwa ka m laa n'iyi dịka Ị mere ụmụ mbibi; N'ihi na amara Gị dị ukwuu n'ebe m nọ, Ọ dịkwa ukwuu n'ebere Gị nye mkpụrụ obi m; Ka amara Gị dị elu n'ahụ ụmụ m, Ekwekwala ka mmụọ ọjọọ chịa ha. Ka ha ghara ibibi ha n'ụwa.'
4 Ma Gi onwe-gi gọzim mu na umum, ka ayi we ba uba, ba uba, meju kwa uwa.
5 Ị makwara otú ndị nche gị, ndị nna nke mmụọ ndị a, si mee ihe n'oge m: ma maka mmụọ ndị a dị ndụ, tụọ ha mkpọrọ ma jidesie ha ike n'ọnọdụ ikpe, ekwekwala ka ha bibie ụmụ ohu gị, Chineke m; n'ihi na ndị a bụ ihe ọjọọ, e kere ha iji bibie ha.
6 Ha ekwekwala ka ha chịa mmụọ nke ndị dị ndụ; n'ihi na naanị Gị nwere ike ịchị ha. Ekwekwala ka ha nwee ike ịchịkwa ụmụ ndị ezi omume site ugbu a ruo mgbe ebighị ebi.
7 Onyenwe anyị Chineke anyị wee gwa anyị ka anyị kee ihe niile.
8 Onyeisi mmụọ nsọ ahụ, Mastêmâ, bịara wee sị: 'Onyenwe anyị, Onye Okike, ka ụfọdụ n'ime ha nọrọ n'ihu m, ka ha gee ntị n'olu m, meekwa ihe niile m ga-agwa ha; n'ihi na ọ bụrụ na a hapụghị ụfọdụ n'ime ha nye m, agaghị m enwe ike imezu ike uche m n'ahụ ụmụ mmadụ; n'ihi na ihe ndị a bụ maka ire ure na iduhie n'ihu ikpe m, n'ihi na ajọ omume nke ụmụ mmadụ dị ukwuu.'
9 O wee sị: Ka otu ụzọ n'ụzọ iri nke ha nọrọ n'ihu ya, ka akụkụ itoolu wee gbadata n'ebe a ga-ama ha ikpe.
10 Ma otu n'ime anyị ka O nyere iwu ka anyị kụziere Noa ọgwụ niile ha na-enye; n'ihi na Ọ maara na ha agaghị eje ije n'ezi omume, ma ọ bụ gbaa mbọ n'ezi omume.
11 Anyị mekwara dịka okwu Ya niile si dị: anyị jidere ndị ajọ omume ọjọọ niile n'ọnọdụ ikpe, anyị hapụkwara otu ụzọ n'ụzọ iri nke ha ka ha wee bụrụ ndị a ga-edo n'okpuru Setan n'ụwa.
12 Anyị wee kọwaara Noa ọgwụ niile nke ọrịa ha, tinyere aghụghọ ha, otu o si agwọ ha site na ahịhịa nke ụwa.
13 Noa dekwara ihe niile n'akwụkwọ dịka anyị si nye ya ntụziaka gbasara ụdị ọgwụgwọ ọ bụla. Ya mere, e gbochiri mmụọ ọjọọ imerụ ụmụ Noa ahụ.
14 O wee nye Shem, bụ́ ọkpara ya, ihe niile o dere; n'ihi na ọ hụrụ ya n'anya nke ukwuu karịa ụmụ ya ndị ikom niile.
15 Noa na nna ya dina n'ili, e liri ya n'Ugwu Lubar n'ala Ararat.
16 Ọ gwụchara afọ narị itoolu na iri ise n'oge ndụ ya, afọ jubili iri na itoolu na izu abụọ na afọ ise. [1659 nke ụtụtụ]
17 N'ime ndụ ya n'ụwa, ọ karịrị ụmụ mmadụ ma e wezụga Inọk n'ihi ezi omume, ebe o zuru oke. N'ihi na e chiri ọkwá Inọk ka ọ bụrụ ihe àmà nye ọgbọ nile nke ụwa, ka o wee kọọ akụkọ ihe niile mere n'ọgbọ ruo ọgbọ ọzọ, ruo ụbọchị ikpe.
18 N'afọ Jubilee nke iri atọ na atọ, n'afọ mbụ n'izu nke abụọ, Peleg lụrụ nwunye, aha ya bụ Lomna, ada Saịnaị, wee mụọ nwa nwoke n'afọ nke anọ nke izu a, o wee kpọọ aha ya Reu; n'ihi na ọ sịrị, 'Lee, ụmụ mmadụ aghọwo ndị ajọ omume site n'ebumnobi ọjọọ nke iwu obodo na ụlọ elu n'ala Shaịna.'
19 Ha si n'ala Ararat pụọ n'ọwụwa anyanwụ ruo Shaịna; n'ihi na n'oge ya ka ha wuru obodo na ụlọ elu ahụ, na-asị, 'Gaanụ, ka anyị rigoro n'eluigwe.'
20 Ha wee malite iwu ụlọ, n'izu nke anọ ha ji ọkụ kpụọ brik, brik ndị ahụ wee bụrụ nkume, ụrọ ha jikwa simenti kpụọ ha bụ asphalt nke si n'oké osimiri pụta, sitekwa n'isi iyi mmiri dị n'ala Shinar.
21 Ha wee wuo ya: afọ iri anọ na atọ [1645-1688 nke ụtụtụ] ka ha na-ewu ya; obosara ya bụ brik 203, ịdị elu ya (nke brik) bụkwa nke atọ nke otu; ịdị elu ya ruru kubit 5433 na nkwụ abụọ, (oke nke otu mgbidi bụ) stades iri na atọ (na nke stades iri atọ ndị ọzọ).
22 Onyenwe anyị Chineke anyị wee sị anyị: Lee, ha bụ otu ndị, ha amalitekwala ime nke a, ugbu a, a gaghị egbochi ha ihe ọ bụla. Gaa, ka anyị gbadaa ma gbajie asụsụ ha, ka ha

wee ghara ịghọta okwu ibe ha, ka a gbasaa ha n'obodo na mba dị iche iche, otu nzube agaghịkwa adị ndụ ruo ụbọchị ikpe.
23 Onyenwe anyị wee gbadata, anyị wee soro ya gbadata ịhụ obodo ahụ na ụlọ elu nke ụmụ mmadụ wuru.
24 O wee mee ka asụsụ ha ghara ịdị mgbagwoju anya, ha aghọtaghịkwa okwu ibe ha ọzọ, ha wee kwụsị iwu obodo ahụ na ụlọ elu ahụ mgbe ahụ.
25 N'ihi nke a ka a na-akpọ ala Shinar dum Babel, n'ihi na Onyenwe anyị mere ka asụsụ ụmụ mmadụ niile ghara ịdị n'ebe ahụ, sitekwa n'ebe ahụ ka ha gbasaa n'obodo ha, onye ọ bụla dịka asụsụ ya na mba ya si dị.
26 Jehova wee ziga oké ifufe n'ụlọ elu ahụ wee kwatuo ya n'ụwa, lee, ọ dị n'etiti Asiria na Babịlọn n'ala Shinar, ha wee kpọọ ya 'Ịkwatu'.
27 N'izu nke anọ n'afọ mbụ [1688 nke ụtụtụ] na mmalite ya n'afọ jubilii nke anọ na iri atọ, a chụpụrụ ha n'ala Shinar.
28 Ham na ụmụ ya ndị ikom wee banye n'ala ahụ ọ ga-ebi, nke o nwetara dịka òkè ya n'ala ndịda.
29 Kenan wee hụ ala Lebanọn ruo n'osimiri Ijipt na ọ dị mma nke ukwuu, ọ baghịkwa n'ala nketa ya n'ọdịda anyanwụ (nke bụ) oké osimiri, o wee biri n'ala Lebanọn, n'ọwụwa anyanwụ na n'ọdịda anyanwụ site na ókèala Jọdan na site na ókèala oké osimiri.
30 Ham, nna ya, na Kush na Mizraim, ụmụnne ya nwoke, wee sị ya: ‘Ị bi n’ala nke na-abụghị nke gị, nke na-adaghị n’aka anyị site n’ife nza: emela otú a; n’ihi na ọ bụrụ na i mee otú a, gị na ụmụ gị ga-ada n’ala ahụ, a ga-abụkwa ndị a bụrụ ọnụ site n’ime ihe ike; n’ihi na site ná nnupụisi, unu ebiela, ụmụ unu ga-adakwa, a ga-ewepụkwa unu ruo mgbe ebighị ebi.’
31 Ebikwala n'ụlọ Shem; n'ihi na ọ bụ site n'ebe Shem na ụmụ ya nọ ka ihe si bịa.
32 Onye a bụrụ ọnụ ka ị bụ, onye a bụrụ ọnụ ka ị ga-abụ karịa ụmụ Noa niile, site n'ọbụbụ ọnụ nke anyị ji ńụọ iyi n'ihu onyeikpe dị nsọ, na n'ihu Noa nna anyị.
33 Ma o geghị ha ntị, o wee biri n'ala Lebanọn site na Hamat ruo n'ọnụ ụzọ Ijipt, ya na ụmụ ya ruo taa.
34 Ọ bụkwa ya mere e ji kpọọ ala ahụ Kenan.
35 Jefet na ụmụ ya wee gaa n'akụkụ oké osimiri wee biri n'ala nke ha, Madai wee hụ ala oké osimiri ahụ, ọ dighịkwa ya mma, o wee rịọ Ham, Ashur, na Arpakshad, nwanne nwunye ya, ka o wee biri n'ala Midia, dị nso n'ebe nwanne nwunye ya nọ ruo taa.
36 O wee kpọọ ebe obibi ya na ebe obibi ụmụ ya ndị ikom, Media, site n'aha nna ha bụ Madai.

ISI nke 11

1 Na Jubilee nke iri atọ na ise, n'izu nke atọ, n'afọ mbụ [1681 nke ụtụtụ], Reu lụrụ nwunye, aha ya bụ 'Ôrâ, ada 'Ûr, nwa Kesed, wee mụọ nwa nwoke, ọ kpọkwara aha ya Sêrôh, n'afọ nke asaa nke izu a na jubilee a. [1687 nke ụtụtụ]
2 Ụmụ Noa wee malite ịlụso ibe ha ọgụ, ịdọta ndị mmadụ n'agha ma gbuo ibe ha, na ịwụfu ọbara mmadụ n'ụwa, na iri ọbara, na iwu obodo siri ike, na mgbidi, na ụlọ elu, ndị mmadụ n'otu n'otu (malitere) ibuli onwe ha elu karịa mba ahụ, na ịchọta mmalite nke alaeze, na ịga agha ndị mmadụ megide ndị mmadụ, na mba megide mba, na obodo megide obodo, na mmadụ niile (malitere) ime ihe ọjọọ, na inweta ngwa agha, na ịkụziri ụmụ ha agha, ha wee malite ijide obodo, na ire ndị ohu nwoke na nwanyị.
3 Ûr, nwa Kesed, wuru obodo Ara nke ndị Kaldea, wee kpọọ aha ya n'aha ya na aha nna ya. Ha wee meere onwe ha ihe oyiyi a kpụrụ akpụ, ha wee fee arụsị ahụ ofufe, ihe oyiyi a kpụrụ akpụ nke ha mere maka onwe ha, ha wee malite ime ihe oyiyi a pịrị apị na ihe ndị na-adighị ọcha, mmụọ ọjọọ na-enyekwara aka ma rafuo ha ime mmehie na adighị ọcha.
4 Onyeisi Mastêmâ wee tinye aka n'ọrụ ime ihe a niile, o wee zipụ mmụọ ndị ọzọ, ndị e tinyere n'okpuru aka ya, ime ụdị ihe ọjọọ na mmehie niile, na ụdị mmebi iwu niile, imebi na ibibi, na ịwụfu ọbara n'ụwa.
5 N'ihi nke a, ọ kpọrọ aha Sera, Serug, n'ihi na onye ọ bụla tụgharịrị ime ụdị mmehie na mmebi iwu niile.
6 O wee tolite, biri n'Ua nke ndị Kaldea, dị nso n'ebe nna nwunye ya nọ, o fekwara arụsị, o wee lụọ nwunye n'ime Jubilee nke iri atọ na isii, n'izu nke ise, n'afọ mbụ ya, [1744 AM] aha ya bụ Melka, ada Kaber, ada nwanne nna ya nwoke.
7 Ọ mụkwara ya Nehọ, n'afọ mbụ nke izu a, o wee too ma biri na Ua nke ndị Kaldea, nna ya wee kụziere ya nnyocha nke ndị Kaldea banyere mmụọ na ihe àmà, dịka ihe ịrịba ama nke eluigwe si dị.
8 Na jubilii nke iri atọ na asaa n'izu nke isii, n'afọ mbụ ya, [1800 nke ụtụtụ] ọ lụrụ nwunye, aha ya bụ Ijaska, ada Nestag nke ndị Kaldea.
9 Ọ mụkwara ya Tira n'afọ nke asaa nke izu a. [1806 nke ụtụtụ]
10 Onyeisi Mastêm zipụrụ ugoloọma na nnụnụ ka ha rie mkpụrụ a kụrụ n'ala ahụ, iji bibie ala ahụ, ma zuru ụmụ mmadụ ọrụ ha. Tupu ha enwee ike ịkọ mkpụrụ, ugoloọma ahụ gbutere ya n'elu ala.
11 N'ihi nke a ka o ji kpọọ aha ya Tira n'ihi na ugoloọma na nnụnụ mere ka ha bụrụ ndị ogbenye ma rie mkpụrụ ha.
12 Afọ ndị ahụ wee malite ighọ ihe efu, n'ihi nnụnụ, ha wee rie mkpụrụ osisi niile sitere n'osisi: ọ bụ naanị site n'oké mgbalị ka ha nwere ike ịzopụta ntakịrị mkpụrụ nke ụwa n'oge ha.
13 Na Jubilee nke iri atọ na itoolu a, n'izu nke abụọ n'afọ mbụ, [1870 nke ụtụtụ] Tera lụrụ nwunye, aha ya bụ 'Edna, nwa nwanyị Abram, nwa nwanyị nwanne nna ya nwanyị. Na n'afọ nke asaa nke izu a [1876 nke ụtụtụ] ọ mụrụ nwa nwoke, o wee kpọọ aha ya Abram, aha nna nne ya;
14 n'ihi na ọ nwụrụ tupu ada ya atụrụ ime nwa nwoke.
15 Nwatakịrị ahụ wee malite ighọta mmejọ nke ụwa nke na mmadụ niile gbapụrụ n'azụ ihe oyiyi a pịrị apị na mgbe ha gbasịrị ihe rụrụ arụ, nna ya wee kụziere ya ide ihe, ọ dị izu abụọ nke afọ, [1890 AM] wee kewapụ onwe ya n'ebe nna ya nọ, ka o wee ghara ife arụsị ya na ya.
16 O wee malite ikpeku Onye Okike nke ihe niile ekpere ka O wee zopụta ya site na mmejọ nke ụmụ mmadụ, ka òkè ya ghara ịdaba n'ime njehie mgbe ọ gbasịrị adighị ọcha na ihe ọjọọ.
17 Oge igha mkpụrụ ruru ka a ghaa mkpụrụ n'ala, ha niile wee pụọ ọnụ ichebe mkpụrụ ha pụọ n'aka ugoloọma, Abram wee soro ndị na-aga, nwa ahụ dị afọ iri na anọ.
18 Igwe ojii nke ugoloọma wee bịa iri mkpụrụ ahụ, Abram wee gbaa ọsọ izute ha tupu ha ebiri n'ala, tikuo ha tupu ha ebiri n'ala iri mkpụrụ ahụ, wee sị, 'Unu agbadala: alaghachila n'ebe unu si bịa,' ha wee laghachi azụ.

19 O wee mee ka igwe ojii nke ugoloọma laghachi azụ n'ụbọchị ahụ ugboro iri asaa, otu n'ime ugoloọma niile n'ala niile Abram nọ ebe ahụ biri n'ebe ahụ.
20 Ndị niile ya na ha nọ n'ala ahụ dum hụrụ ka ọ na-eti mkpu, ugoloọma niile wee laghachi azụ, aha ya wee dị ukwuu n'ala ndị Kaldia niile.
21 N'afọ a, ndị niile chọrọ ịgha mkpụrụ bịakwutere ya, o wee soro ha gaa ruo mgbe oge ịgha mkpụrụ kwụsịrị: ha wee kụọ ubi ha, n'afọ ahụkwa, ha webatara ọka zuru oke n'ụlọ wee rie, afọ jukwara ha.
22 N'afọ mbụ nke izu nke ise [1891 nke ụtụtụ], Abram kụziiri ndị na-akpụ ihe eji arụ ehi, ndị na-arụ ọrụ n'osisi, ha wee mee arịa n'elu ala, na-eche ihu n'elu ala ubi ahụ, iji tinye mkpụrụ n'elu ya, mkpụrụ ahụ wee daa n'elu ala ubi ahụ, wee zoo n'ala, ha anaghịkwa atụ egwu ugoloọma ọzọ.
23 Otú a ka ha si mee arịa dị iche iche n'elu ala n'elu osisi ubi nile, ha wee kụọ ma kụọ ala ahụ dum, dịka Abram nyere ha iwu, ha anaghịkwa atụ nnụnụ egwu ọzọ.

ISI nke 12

1 O wee ruo n'izu nke isii, n'afọ nke asaa nke afọ ahụ, [1904 nke ụtụtụ] na Abram gwara Tera nna ya, sị, 'Nna!'
2 Ọ sịrị, ‘Lee m, nwa m.’ Ọ sịrị.
'Olee enyemaka na uru anyị nwere site n'aka arụsị ndị ahụ ị na-efe?
Ma nke ị na-akpọ isiala nye?
3 N'ihi na mmụọ adịghị n'ime ha;
N'ihi na ha bụ ụdị ihe nzuzu, na ihe na-eduhie obi.
Efela ha ofufe:
4 Fee Chineke nke eluigwe,
Ònye na-eme ka mmiri ozuzo na igirigi dakwasị n'ụwa
Ma na-eme ihe niile n'ụwa,
O kere ihe niile site n'okwu Ya,
Ndụ niile wee si n'ihu Ya pụta.
5 Gịnị mere unu ji efe ihe ndị na-enweghị mmụọ n'ime ha ofufe?
N'ihi na ha bụ ọrụ aka (mmadụ),
Unu na-ebukwa ha n'ubu unu;
Unu enweghịkwa enyemaka n'aka ha.
Ma ha bụ nnukwu ihe ihere nye ndị na-eme ha,
Nakwa iduhie obi nye ndị na-efe ha ofufe:
Akpọla ha isiala.
6 Nna ya wee sị ya, “Mụ onwe m makwaara ya, nwa m, mana gịnị ka m ga-eme ndị mere ka m jee ozi n'ihu ha?”
7 Ma ọ bụrụ na m agwa ha eziokwu, ha ga-egbu m; n'ihi na mkpụrụ obi ha na-arapara n'ahụ ha ife ha ofufe na ịsọpụrụ ha.
8 Nwa m, gbachi nkịtị, ka ha ghara igbu gị.’ Okwu ndị a ka ọ gwara ụmụnne ya abụọ, ha wee were iwe megide ya, o wee gbachi nkịtị.
9 Na Jubilee nke iri anọ, n'izu nke abụọ, n'afọ nke asaa nke ya, [1925 AM] Abram lụrụ nwunye, aha ya bụ Seraị, ada nna ya, o wee bụrụ nwunye ya.
10 Heran, nwanne ya nwoke, lụrụ nwunye n'afọ nke atọ nke izu nke atọ, [1928 AM], ọ mụkwara ya nwa nwoke n'afọ nke asaa nke izu a, [1932 AM], ọ kpọkwara ya Lot.
11 Nahọ, nwanne ya nwoke, wee lụọ nwunye.
12 Ma n'afọ nke iri isii nke ndụ Abram, ya bụ, n'izu nke anọ, n'afọ nke anọ nke ya, [1936 AM] Abram biliri n'abalị, gbaa ụlọ arụsị ọkụ, ọ gbakwara ihe niile dị n'ụlọ ahụ ọkụ, ọ dịghịkwa onye maara ya.
13 Ha wee bilie n'abalị wee chọọ ịzọpụta chi ha n'etiti ọkụ ahụ.
14 Haran wee mee ngwa ngwa ịzọpụta ha, mana ọkụ ahụ gbara ya ọkụ, ọkụ wee gbaa ya ọkụ, ọ nwụrụ n'Uọ nke ndị Kaldea n'ihu nna ya Tera, ha wee lie ya n'Uọ nke ndị Kaldea.
15 Tera wee si n'Ua nke ndị Kaldea pụọ, ya na ụmụ ya, ịga n'ala Lebanọn na ala Kenan, o wee biri n'ala Haran, Abram wee biri n'aka Tera nna ya na Haran izu abụọ nke afọ.
16 N'izu nke isii, n'afọ nke ise nke ọnwa ahụ, [1951 nke ụtụtụ] Abram biliri n'abalị ahụ dum n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke asaa iji lelee kpakpando site na mgbede ruo ụtụtụ, iji hụ ihe ga-abụ àgwà nke afọ gbasara mmiri ozuzo, ọ nọkwa naanị ya ka ọ nọdụrụ ala na-ekiri ihe.
17 Okwu wee bata n'obi ya, o wee sị: Ihe ịrịba ama niile nke kpakpando, na ihe ịrịba ama nke ọnwa na nke anyanwụ dị n'aka Onyenwe anyị. Gịnị mere m ji achọ ha?
18 Ọ bụrụ na ọ chọrọ, ọ na-eme ka mmiri zoo, n'ụtụtụ na n'anyasị;
Ọ bụrụkwa na ọ chọrọ, ọ na-egbochi ya,
Ihe niile dịkwa n'aka ya.
19 O kpere ekpere n'abalị ahụ wee sị,
'Chineke m, Chineke kachasị elu, naanị gị bụ Chineke m,
Ma gị na ọchịchị gị ka m họọrọ.
Ma gị onwe gị kere ihe niile,
Na ihe niile bụ ọrụ aka gị.
20 Napụta m n'aka ndị mmụọ ọjọọ ndị na-achị echiche nke obi mmadụ,
Ka ha gharakwa iduhie m n'ebe Ị nọ, Chineke m.
Mee ka mụ na mkpụrụ m guzosie ike ruo mgbe ebighị ebi
Ka anyị ghara ịla azụ site ugbu a gaa n'ihu ruo mgbe ebighị ebi.
21 O wee sị, ‘Mmà ga-alaghachi n'obodo Ua nke ndị Kaldea, bụ́ ndị chọrọ ihu m ka m wee laghachikwute ha, ànyị ga-anọgide ebe a n'ebe a? Ụzọ ziri ezi n'ihu gị mee ka o mee nke ọma n'aka ohu gị ka o wee mezuo ya, ka m wee ghara ije ije n'aghụghọ nke obi m, Chineke m.’
22 O wee mechaa ikwu okwu na ikpe ekpere, lee, e zigara ya okwu Onyenwe anyị site n'aka m, sị: ‘Si n'ala gị, na site n'ezinụlọ gị, na site n'ụlọ nna gị, gaa n'ala nke m ga-egosi gị, m ga-emekwa gị mba ukwu na nke bara ụba.
23 M ga-agọzikwa gị.
M ga-emekwa ka aha gị dị ukwuu,
Ị ga-abụkwa onye a gọziri agọzi n'ụwa.
N'ime Gị ka a ga-agọzi ezinụlọ niile nke ụwa,
M ga-agọzikwa ndị na-agọzi gị.
Ma bụrụ ndị na-akọcha gị ọnụ.
24 M ga-abụkwa Chineke nye gị na nwa gị, na nwa nwa gị, na mkpụrụ gị niile: atụla egwu, site ugbu a ruo ọgbọ niile nke ụwa, Abụ m Chineke gị.
25 Onyenwe anyị Chineke wee sị: ‘Meghee ọnụ ya na ntị ya, ka o wee nụ ma kwuo okwu n’ọnụ ya, site n’asụsụ e kpughere’; n’ihi na ọ kwụsịrị n’ọnụ ụmụ mmadụ niile site n’ụbọchị a kwaturu ya (Babel).
26 M wee meghee ọnụ ya, ntị ya na egbugbere ọnụ ya, wee malite ịgwa ya okwu n'asụsụ Hibru n'asụsụ nke ihe e kere eke.
27 O wee were akwụkwọ ndị nna nna ya, e dekwara ha n'asụsụ Hibru, o dekwara ha, malitekwa ịmụ ha site ugbu a

gaa n'ihu, m wee mee ka ọ mara ihe ọ na-apụghị ighọta, ọ mụkwara ha n'ime ọnwa isii mmiri ozuzo.
28 O wee ruo n'afọ nke asaa nke izu nke isii [1953 nke ụtụtụ] na ọ gwara nna ya okwu ma gwa ya, na ọ ga-apụ na Heran gaa ala Kenan ịhụ ya wee laghachikwute ya.
29 Tera, nna-ya, we si ya, La n'udo:
Ka Chineke nke dị ndụ ruo mgbe ebighị ebi mee ka ụzọ gị guzozie.
Onyenweanyị [nọrọ] gị, chebekwa gị pụọ n'ihe ọjọọ niile,
Meekwa ka amara, ebere na amara dịrị gị n'ihu ndị na-ahụ gị.
Ka ọ gharakwa inwe ike imerụ gị ahụ n'ime ụmụ mmadụ;
Laa n'udo.
30 Ọ bụrụ na ị hụ ala dị mma n'anya gị ibi, bilie kpọọrọ m gaa n'ebe ị nọ, kpọrọkwa Lọt, nwa Heran, nwanne gị nwoke, dịka nwa gị nwoke: Onyenwe anyị nọnyeere gị.
31 Nahọ nwanne gị nwoke ga-eso m laa ruo mgbe ị ga-alọta n'udo, anyị niile ga-esokwa gị laa.

ISI nke 13

1 Abram we si na Heran kwaga, o we duru Serai, nwunye-ya, na Lot, nwa-nne-ya, bú Haran, je ala Kenean, o we ba Asiria, jerue Shekem, biri n'akuku osisi oak di elu.
2 O wee hụ, ma, lee, ala ahụ dị ezigbo mma site na mbata Hemat ruo n'osisi oak dị elu.
3 Jehova wee sị ya: ‘Ọ bụ gị na mkpụrụ gị ka m ga-enye ala a.’
4 O wuru ebe ịchụàjà n'ebe ahụ, wee chụọ àjà nsure ọkụ n'elu ya nye Jehova, onye pụtara ìhè n'ihu ya.
5 O wee si n'ebe ahụ kwaga n'ugwu ... Betel n'ọdịda anyanwụ na Ai n'ọwụwa anyanwụ, wee maa ụlọikwuu ya n'ebe ahụ.
6 O wee hụ, ma hụ na ala ahụ sara mbara nke ukwuu ma dị mma, ihe niile wee puo n'elu ya - osisi vaịn, fig, na pomegranate, osisi oak na osisi ilexe, osisi terebinth na osisi mmanụ, osisi cedar na osisi cypress na osisi date, na osisi niile dị n'ọhịa, mmiri dịkwa n'ugwu.
7 O wee gọzie Onyenwe anyị onye dupụtara ya n'Ua nke ndị Kaldea, wee kpọta ya n'ala a.
8 O wee ruo n'afọ mbụ, n'izu nke asaa, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ, 1954 nke ụtụtụ] na o wuru ebe ịchụàjà n'ugwu a, wee kpọọ aha Onyenwe anyị: 'Gị, Chineke ebighị ebi, bụ Chineke m.'
9 O wee chụọ àjà nsure ọkụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ nye Jehova ka o wee nọnyere ya, ọ gaghịkwa ahapụ ya ụbọchị niile nke ndụ ya.
10 O si n'ebe ahụ kwapụ gaa n'ebe ndịda, ọ bịarutere Hebron, e wukwara Hebron n'oge ahụ, o wee biri n'ebe ahụ afọ abụọ, o wee si n'ebe ahụ pụọ gaa n'ala ndịda, ruo Bealot, ụnwụ wee daa n'ala ahụ.
11 Abram wee banye Ijipt n'afọ nke atọ nke izu ahụ, o wee biri n'Ijipt afọ ise tupu a dọpụ nwunye ya n'ebe ọ nọ.
12 Ugbu a, e wuru Tanais dị n'Ijipt n'oge ahụ - afọ asaa ka e mesịrị Hebron.
13 O wee ruo mgbe Fero jidere Seraị, nwunye Abram, na Jehova tiri Fero na ezinụlọ ya ihe otiti dị ukwuu n'ihi Seraị, nwunye Abram.
14 Abram wee nwee nnukwu otuto n'ihi ihe onwunwe ya dịka atụrụ, ehi, ịnyịnya ibu, ịnyịnya, kamel, ndị ikom na ndị inyom na-eje ozi, na ọlaọcha na ọlaedo. Lot, nwa nwanne ya nwoke, bụkwa ọgaranya.
15 Fero we nyeghachi Serai, nwunye Abram, o we zipu ya n'ala Ijipt, o we je ebe ọ mara ụlọikwuu ya na mbụ, rue ebe ebe ịchụàjà, Ai di n'ọwuwa-anyanwu, Betel di n'ọdida-anyanwu, o we gọzie Jehova, bú Chineke-ya, onye mere ka ọ laghachi n'udo.
16 O wee ruo na Jubilee nke iri anọ na otu n'afọ nke atọ nke izu mbụ, [1963 AM] na ọ laghachiri ebe a wee chụọ àjà nsure ọkụ n'elu ya, wee kpọọ aha Onyenwe anyị, wee sị: 'Gị, Chineke kachasị elu, bụ Chineke m ruo mgbe ebighị ebi.'
17 N'afọ nke anọ nke izu a [1964 AM] Lọt kewapụrụ onwe ya, Lọt wee biri na Sọdọm, ndị Sọdọm bụkwa ndị mmehie nke ukwuu.
18 O wutere ya n'obi na nwa nwanne ya nwoke ekewapụla ya; n'ihi na ọ mụtaghị nwa.
19 N'afọ ahụ mgbe a dọọrọ Lọt n'agha, Onyenwe anyị gwara Abram, mgbe Lọt kewapụrụ onwe ya, n'afọ nke anọ nke izu a: 'Welie anya gị elu site n'ebe ị bi, n'ebe ugwu na ndịda, na n'ọdịda anyanwụ na n'ọwụwa anyanwụ.'
20 N'ihi na ala niile ị na-ahụ, m ga-enye gị na mkpụrụ gị ruo mgbe ebighị ebi, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị dị ka ájá dị n'oké osimiri: ọ bụ ezie na mmadụ nwere ike ịgụta ájá dị n'ụwa, a gaghị agụta mkpụrụ gị.
21 Bilie, gagharịa n'ala ahụ n'ogologo ya na obosara ya, hụkwa ya niile; n'ihi na m ga-enye mkpụrụ gị ya.’ Abram wee gaa Hibrọn, biri n'ebe ahụ.
22 N'afọ a kwa, Kedọlaoma, eze Elam, na Amrafel, eze Shinar, na Arioḳ, eze Sellasar, na Tergal, eze mba dị iche iche, bịara gbuo eze Gomora, eze Sodọm wee gbaa ọsọ, ọtụtụ ndị dara site na mmerụ ahụ n'ime ndagwurugwu Sidim, n'akụkụ Oké Osimiri Nnu.
23 Ha wee dọọrọ Sọdọm na Adam na Zeboim n'agha, ha wee dọọrọkwa Lọt, nwa nwanne Abram, na ihe niile o nwere n'agha, ha wee gaa Dan.
24 Otu onye gbapụrụ agbapụ bịara kọọrọ Abram na a dọọrọla nwa nwanne ya nwoke n'agha, (Abram) wee buso ndị ohu ya agha...
25 . . . maka Abram, na maka mkpụrụ ya, otu ụzọ n'ụzọ iri nke mkpụrụ mbụ nye Jehova, Onyenwe anyị wee nye ya iwu ruo mgbe ebighị ebi ka ha nye ya ndị nchụàjà na-eje ozi n'ihu Ya, ka ha wee nweta ya ruo mgbe ebighị ebi.
26 Iwu a enweghị oke ụbọchị ọ bụla; n'ihi na O nyewo ya iwu maka ọgbọ nile ruo mgbe ebighị ebi ka ha nye Onyenwe anyị otu ụzọ n'ụzọ iri nke ihe niile, nke mkpụrụ na nke mmanya vaịn na nke mmanụ na nke ehi na nke atụrụ.
27 O wee nye ndị nchụàjà ya ka ha rie ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ n'ọṅụ n'ihu Ya.
28 Eze Sọdọm bịakwutere ya wee kpọọ isiala nye ya, sị: ‘Onyenwe anyị Abram, nye anyị mkpụrụ obi ndị ị napụtara, mana ka ihe ị lụtara bụrụ nke gị.’
29 Abram wee sị ya: ‘Eweliri m aka m elu nye Chineke Kasị Elu, na agaghị m ewere ihe ọ bụla nke gị site na eriri ruo na eriri akpụkpọ ụkwụ, ka i wee ghara ịsị, Emewo m Abram ọgaranya; ma e wezụga ihe ụmụ okorobịa ahụ riri, na òkè nke ndị ikom ahụ so m gaa—Aner, Eshkọl, na Mamre.’ Ndị a ga-ewere òkè ha.

ISI nke 14

1 Mgbe ihe ndị a gasịrị, n'afọ nke anọ nke izu a, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke atọ, okwu Jehova bịakwutere Abram n'ọhụụ, sị: 'Atụla egwu, Abram; Abụ m onye nche gị, ụgwọ ọrụ gị ga-adịkwa ukwuu nke ukwuu.'
2 O wee sị: “Onyenwe anyị, Onyenwe anyị, gịnị ka ị ga-enye m, ebe m na-aga n'enweghị nwa, nwa Masek, nwa ohu m, bụkwa Elieza nke Damaskọs: ọ ga-abụ onye nketa m, i nyeghịkwa m mkpụrụ ọ bụla.”
3 O wee sị ya: “Nwoke a agaghị abụ onye nketa gị, kama ọ ga-abụ onye ga-esi n'afọ gị pụta; ọ ga-abụ onye nketa gị.”
4 O wee kpọpụta ya n'èzí, sị ya: “Legide anya n'eluigwe, gụọ kpakpando ọnụ ma ọ bụrụ na ị nwere ike ịgụ ha.”
5 O lere anya n'eluigwe, hụ kpakpando. O wee sị ya: “Otú a ka mkpụrụ gị ga-adị.”
6 O kwere na Onyenwe anyị, a gụkwara ya nye ya dị ka ezi omume.
7 Ọ sịrị ya: ‘Abụ m Jehova nke kpọpụtara gị n’obodo Ua nke ndị Kaldia, ka m nye gị ala ndị Kenan ka i wee nweta ya ruo mgbe ebighị ebi; m ga-abụkwara gị Chineke na mkpụrụ gị ga-esochi gị.’
8 O wee sị: ‘Onyenwe m, Onyenwe anyị, olee otú m ga-esi mara na m ga-eketa ya?’
9 Ọ si ya, Were nwa ehi nke dị afọ atọ, na ewu nke dị afọ atọ, na atụrụ nke dị afọ atọ, na nduru nke dị afọ atọ, na nduru nke dị afọ atọ.
10 O wee buru ihe ndị a niile n'etiti ọnwa ahụ wee biri n'akụkụ osisi oak nke Mamre, nke dị nso na Hebron.
11 O wuru ebe ịchụàjà n'ebe ahụ, chụọkwa ihe ndị a niile n'àjà, ọ wụsara ọbara ha n'elu ebe ịchụàjà ahụ, kewaa ha n'etiti, wee debe ha n'ihu ibe ha; ma ọ kewaghị nnụnụ ndị ahụ.
12 Nnụnụ ndị ahụ wee daa n'elu iberibe ihe ndị ahụ, Abram wee chụpụ ha, o kweghịkwa ka nnụnụ ndị ahụ metụ ha aka.
13 O wee ruo na, mgbe anyanwụ dara, obi ụtọ dakwasịrị Abram, lee! oké ọchịchịrị dakwasịrị ya, a gwara Abram, sị: 'Mara nke ọma na mkpụrụ gị ga-abụ ọbịa n'ala na-abụghị nke ha, ha ga-emekwa ka ha bụrụ ohu, mekpaa ha ahụ́ ruo narị afọ anọ.'
14 M ga-ekpekwa mba ahụ ha ga-abụ ohu ikpe, mgbe nke ahụ gasịrị, ha ga-esi n'ebe ahụ pụta na nnukwu ihe onwunwe.
15 Ị ga-alakwuru nna gị n'udo, a ga-elikwa gị n'oge agadi dị mma.
16 Ma n'ọgbọ nke anọ, ha ga-aloghachi ebe a: n'ihi na ajọ omume nke ndị Amọraịt ezughị oke.
17 O wee teta n'ụra ya, o wee bilie, anyanwụ wee daa; ire ọkụ wee daa, ma lee! ọkụ na-ere anwụrụ, ire ọkụ na-agafekwa n'etiti iberibe ihe ndị ahụ.
18 N'ụbọchị ahụ, Jehova na Abram gbara ndụ, sị: 'M ga-enye mkpụrụ gị ala a, site n'osimiri Ijipt ruo n'osimiri ukwu ahụ, osimiri Yufretis, ndị Keni, ndị Kenizaịt, ndị Kadmọnaịt, ndị Perizaịt, na ndị Refaịm, ndị Phakoraịt, na ndị Hivaịt, na ndị Amọraịt, na ndị Kenan, na ndị Girgashit, na ndị Jebus.
19 Usen ama ebe, Abram awa ubak oro ye inuen, ye uwa mfri mmọ, ye uwa edin̄wọn̄ mmọ, ikan̄ onyụn̄ ata mmọ.
20 N'ụbọchị ahụ, anyị na Abram gbara ndụ, dịka anyị na Noa gbara ndụ n'ọnwa a; Abram wee mgharịa ememme na iwu ahụ maka onwe ya ruo mgbe ebighị ebi.
21 Abram wee ṅụrịa ọṅụ, meekwa ka Seraị nwunye ya mara ihe ndị a niile; o wee kwere na ọ ga-enwe mkpụrụ, ma ọ mụghị nwa.
22 Serai wee gwa di ya bụ́ Abram, sị ya: “Bakwuru Hega, bụ́ ohu m nwanyị Ijipt: ma eleghị anya m ga-esi n'aka ya zụlite gị mkpụrụ.”
23 Abram gere ntị n'olu Sera nwunye ya, wee sị ya, 'Mee otú ahụ.' Serai wee kpọrọ Hega, bụ́ ohu ya nwanyị Ijipt, nye Abram, di ya, ka ọ bụrụ nwunye ya.
24 O wee bata n'ebe ọ nọ, ọ tụụrụ ime wee mụọ nwa nwoke, ọ kpọkwara aha ya Ishmael, n'afọ nke ise nke izu a [1965 nke ụtụtụ]; nke a bụkwa afọ iri asatọ na isii nke ndụ Abram.

ISI nke 15

1 Na n'afọ nke ise nke izu nke anọ nke jubilii a, [1979 nke ụtụtụ] n'ọnwa nke atọ, n'etiti ọnwa ahụ, Abram mere ememme mkpụrụ mbụ nke owuwe ihe ubi.
2 O wee chụọ àjà ọhụrụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ, mkpụrụ mbụ nke ihe ubi, nye Jehova, ehi na ewu na atụrụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ dị ka àjà nsure ọkụ nye Jehova; àjà mkpụrụ ha na àjà ihe ọṅụṅụ ha ka o ji frankincense chụọ n'elu ebe ịchụàjà ahụ.
3 Jehova wee pụta ìhè nye Abram, sị ya: ‘Abụ m Chineke Pụrụ Ime Ihe Niile; gosi onwe gị n'ihu m, meekwa ka i zuo oke.
4 M'gēme kwa ka ọgbụgba ndụm di n'etiti Mu na gi, M'gēme kwa ka i ba uba nke-uku.
5 Abram wee daa n'ala, Chineke wee gwa ya okwu, sị:
6 'Lee iwu m dị n'aka gị,
Ị ga-abụkwa nna nke ọtụtụ mba.
7 A gaghị akpọkwa aha gị Abram ọzọ,
Ma aha gị ga-abụ Abraham site ugbu a ruo mgbe ebighị ebi.
N'ihi na nna nke ọtụtụ mba ka m mere gị.
8 M ga-emekwa gị ka ị dị ukwuu nke ukwuu,
M ga-emekwa gị ka ị bụrụ mba dị iche iche,
Ndị eze ga-esikwa n'ebe ị nọ pụta.
9 M'gēme kwa ka ọbụbạ-ndum guzosie ike n'etiti Mu na gi, na nkpuru-gi ndi gānọchi gi, rue ọbọ-ha nile, ka ọ buru ọbụbạ-ndu ebighi-ebi, ka M'we buru Chineke nye gi, na nye nkpuru-gi ndi gānọchi gi.
10 <M ga-enyekwa gị na mkpụrụ gị ga-esochi gị ala ebe ị bụ onye ọbịa, ala Kenan, ka i wee nweta ya ruo mgbe ebighị ebi, m ga-abụkwa Chineke ha.
11 Jehova wee sị Abraham: ‘Ma gị onwe gị, debe ọgbụgba ndụ m, gị na mkpụrụ gị ga-esochi gị: bie nwoke ọ bụla n’ime unu úgwù, biekwa apị́ gị úgwù, ọ ga-abụkwa ihe ịrịba ama nke ọgbụgba ndụ ebighị ebi n’etiti mụ na unu.
12 Ma n'ụbọchị nke asatọ, unu ga-ebi nwa nwoke ọ bụla úgwù, n'ọgbọ unu niile, onye a mụrụ n'ụlọ, ma ọ bụ onye unu ji ego zụta n'aka onye ọ bụla ọzọ, onye unu zụtara nke na-abụghị nke mkpụrụ gị.
13 Onye a mụrụ n'ụlọ gị ga-ebirịrị úgwù, ndị ị zụtara n'ego ga-ebikwa úgwù, ọgbụgba ndụ m ga-adịkwa n'anụ ahụ gị dịka iwu ebighị ebi.
14 Ma nwoke a na-ebighị úgwù nke a na-ebighị úgwù n'anụ ahụ ya n'ụbọchị nke asatọ, a ga-ebipụ mkpụrụ obi ahụ n'etiti ndị ya, n'ihi na o mebiwo ọgbụgba ndụ m.
15 Chineke wee sị Abraham: ‘Ma Seraị nwunye gị, aha ya agaghị abụ Seraị ọzọ, kama aha ya bụ Sera.

16 M'gāgọzi ya, m'gēnye kwa gi nwa nwoke site na ya, M'gāgọzi kwa ya, ọ gāghọ kwa mba, ndi-eze mba nile gāsi kwa na ya puta.
17 Abraham wee daa n'ala, ṅụrịa ọṅụ, wee sị n'obi ya: 'Ọ̀ ga-abụ na a ga-amụ nwa nwoke nye onye dị otu narị afọ, Sera, onye dị afọ iri itoolu, ọ̀ ga-amụ nwa?'
18 Abraham wee sị Chineke: "Ọ ga-adị m mma ma a sị na Ishmael dị ndụ n'ihu gị!"
19 Chineke wee sị: 'Ee, Sera ga-amụkwara gị nwa nwoke, ị ga-akpọkwa aha ya Aịzik, m ga-emekwa ka ọgbụgba ndụ m guzosie ike n'etiti ya, ọgbụgba ndụ ebighị ebi, na maka mkpụrụ ya ga-anọchi ya.
20 Ma Ishmael, anụwokwa m gị, lee, m ga-agọzi ya, meekwa ka ọ dị ukwuu, meekwa ka ọ baa ụba nke ukwuu, ọ ga-amụkwa ndị isi iri na abụọ, m ga-emekwa ka ọ bụrụ mba ukwu.
21 Ma ọgbụgba ndụ m ka m ga-eme ka ọ dịgide n'etiti Aịzik, onye Sera ga-amụru gị, n'ụbọchị ndị a, n'afọ na-abịa.
22 Ọ we kwusi okwu ya, Chineke we si n'ebe Abraham nọ rigo.
23 Abraham wee mee dịka Chineke gwara ya, o wee kpọrọ Ishmael nwa ya nwoke, na ndị niile a mụrụ n'ụlọ ya, na ndị o ji ego ya zụta, nwoke ọ bụla n'ụlọ ya, wee bie anụ ahụ nke apịtị ha úgwù.
24 N'otu ụbọchị ahụ ka e biri Ebreham úgwù, e bikwara ya úgwù n'ime ndị ikom niile nọ n'ụlọ ya, tinyere ndị niile o ji ego zụta n'aka ụmụ ndị mba ọzọ.
25 Iwu a dịịrị ọgbọ niile ruo mgbe ebighị ebi, ọ dighịkwa úgwù ụbọchị niile, ọ dighịkwa ahapụ otu ụbọchị n'ime ụbọchị asatọ ahụ; n'ihi na ọ bụ iwu ebighị ebi, nke e nyere iwu ma dee n'elu mbadamba nkume eluigwe.
26 Onye ọ bụla a mụrụ, anụ ahụ nke a na-ebighị úgwù n'ụbọchị nke asatọ, abụghị nke ụmụ nke ọgbụgba ndụ ahụ nke Onyenwe anyị na Abraham gbara, kama ọ bụ nke ụmụ mbibi; ọ dighịkwa ihe ịrịba ama ọ bụla n'ahụ ya na ọ bụ nke Onyenwe anyị, kama (a kara aka) ka e bibie ya ma gbuo ya n'ụwa, ma wepụ ya n'ala, n'ihi na o mebiwo ọgbụgba ndụ nke Onyenwe anyị Chineke anyị.
27 N'ihi na e kere ndị mmụọ ozi niile nke ọnụnọ na ndị mmụọ ozi niile nke nsọ site n'ụbọchị e kere ha, ma n'ihu ndị mmụọ ozi nke ọnụnọ na ndị mmụọ ozi nke nsọ ka o doro Izrel nsọ, ka ha wee nọnyere Ya na ndị mmụọ ozi Ya dị nsọ.
28 Nye kwa ụmụ Izrel iwu ka ha debe ihe ịrịba ama nke ọgbụgba ndụ a ruo ọgbọ ha dịka iwu ebighi ebi, ka a gharakwa iwepụ ha n'ala ahụ.
29 N'ihi na iwu ahụ bụ maka ọgbụgba ndụ, ka ha debe ya ruo mgbe ebighị ebi n'etiti ụmụ Izrel niile.
30 Maka Ishmael na ụmụ ya na ụmụnne ya na Isọ, Jehova emeghị ka ha bịaruo Ya nso, ọ bụghịkwa n'ihi na ha bụ ụmụ Abraham, n'ihi na Ọ maara ha, kama Ọ họọrọ Izrel ka ha bụrụ ndị Ya.
31 O wee doo ya nsọ, wee chịkọta ya n'etiti ụmụ mmadụ niile; n'ihi na e nwere ọtụtụ mba na ọtụtụ mmadụ, ihe niile bụkwa nke Ya, o tinyewokwa mmụọ n'isi ihe niile iji duhie ha site n'ebe Ọ nọ.
32 Ma ọ bụghị mmụọ ozi ma ọ bụ mmụọ ka O họpụtara n'elu Izrel, n'ihi na ọ bụ naanị Ya bụ onye na-achị ha, Ọ ga-echekwa ha ma chọọ ha n'aka ndị mmụọ ozi Ya na mmụọ Ya, na n'aka ike Ya niile ka O wee chebe ha ma gọzie ha, ka ha wee bụrụ nke Ya, Ya onwe Ya wee bụrụ nke ha site ugbu a ruo mgbe ebighị ebi.
33 Ma ugbua, ana m agwa gị na ụmụ Izrel agaghị edebe iwu a, ha agaghịkwa ebi ụmụ ha úgwù dịka iwu a niile si dị; n'ihi na n'anụ ahụ nke úgwù ha, ha agaghị ahapụ úgwù a nke ụmụ ha, ha niile, ụmụ Beliar, ga-ahapụkwa ụmụ ha ka ha bụrụ ndị a na-ebighị úgwù dịka a mụrụ ha.
34 Iwe dị ukwuu ga-esi n'aka Jehova bịakwasị ụmụ Izrel. N'ihi na ha ahapụwo ọgbụgba ndụ Ya ma tụgharịa uche n'okwu Ya, kpasuokwa iwe ma kwutọọ ha, ebe ha anaghị edebe iwu nke iwu a; n'ihi na ha emesowo akụkụ ahụ ha dị ka ndị mba ọzọ, ka e wee wepụ ha ma wepụ ha n'ala ahụ. Agaghịkwa enwe mgbaghara ma ọ bụ mgbaghara ọzọ maka mmehie niile nke njehie ebighị ebi a.

ISI nke 16

1 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke anọ, anyị pụtara ìhè nye Abraham n'akụkụ osisi oak nke Mamre, anyị wee kparịta ụka, anyị wee gwa ya na Sera, nwunye ya, ga-enye ya nwa nwoke.
2 Sera chịrị ọchị, n'ihi na ọ nụrụ na anyị na Abraham agwaala okwu ndị a, anyị wee dọọ ya aka ná ntị, ụjọ wee tụọ ya, ọ gọnahụrụ na ọ chịrị ọchị n'ihi okwu ndị ahụ.
3 Anyị wee gwa ya aha nwa ya nwoke, dịka e siri dee aha ya n'elu mbadamba nkume nke eluigwe (ya bụ, Aịzik),
4 Ma (na) mgbe anyị laghachiri n'ebe ọ nọ n'oge a kara aka, ọ gaara atụrụ ime nwa nwoke.
5 N'ọnwa a, Jehova mezuru ikpe ya megide Sọdọm, Gọmọra, na Zeboim, na mpaghara Jọdan dum, O wee gbaa ha ọkụ na brimstone, bibiekwa ha ruo taa, dịka m si kọwaara unu ọrụ ha niile, na ha bụ ndị ajọ omume na ndị mmehie nke ukwuu, na ha na-emerụ onwe ha ahụ ma na-akwa iko n'anụ ahụ ha, na-emekwa ihe rụrụ arụ n'ụwa.
6 N'otu aka ahụkwa, Chineke ga-eme ihe ikpe n'ebe ndị ha mere dịka ihe rụrụ arụ nke ndị Sodọm si dị, dịka ikpe nke ndị Sodọm.
7 Ma anyị zọpụtara Lọt; n'ihi na Chineke chetara Abraham, wee zipụ ya n'etiti mbibi ahụ.
8 Ya na ụmụ ya ndị inyom mere mmehie n'ụwa, nke a na-adighị n'ụwa kemgbe ụbọchị Adam ruo ụbọchị ya; n'ihi na nwoke ahụ na ụmụ ya ndị inyom dinara.
9 Ma lee, e nyere iwu ma dee ya ihe gbasara mkpụrụ ya niile, n'elu mbadamba nkume eluigwe, ka e wepụ ha ma wepụ ha, ma mee ikpe n'isi ha dịka ikpe Sọdọm, ka a gharakwa ịhapụ mkpụrụ nke mmadụ n'ụwa n'ụbọchị ikpe.
10 N'ọnwa a, Abraham si na Hibrọn kwaga, wee pụọ, biri n'etiti Kedesh na Shua n'ugwu Gerar.
11 N'etiti ọnwa nke ise, ọ si ebe ahụ kwaga, wee biri n'akụkụ olulu mmiri nke iyi ahụ.
12 N'etiti ọnwa nke isii, Jehova letara Sera wee mee ya dịka O kwuru, o wee tụrụ ime.
13 Ọ mụrụ nwa nwoke n'ọnwa nke atọ, n'etiti ọnwa ahụ, n'oge ahụ Jehova gwara Ebreham okwu, n'ememe nke mkpụrụ mbụ nke owuwe ihe ubi, a mụrụ Aịzik.
14 Abraham wee bie nwa ya nwoke úgwù n'ụbọchị nke asatọ: ọ bụ ya bụ onye mbụ e biri úgwù dịka ọgbụgba ndụ ahụ si dị ruo mgbe ebighị ebi.
15 N'afọ nke isii nke izu nke anọ, anyị bịakwutere Abraham, n'olulu mmiri nke iyi ahụ, anyị wee hụ ya anya

[dịka anyị gwara Sera na anyị ga-alọghachikwute ya, ọ gaara atụrụ ime nwa nwoke.
16 Anyị wee laghachi n'ọnwa nke asaa, wee hụ Sera ka ọ dị ime n'ihu anyị] anyị wee gọzie ya, anyị wee gwa ya ihe niile e nyere iwu gbasara ya, ka ọ ghara ịnwụ ruo mgbe ọ ga-amụ ụmụ nwoke isii ọzọ, wee hụ ha tupu ọ nwụọ; mana (na) n'ime Aịzik ka a ga-akpọ aha ya na mkpụrụ ya:
17 Na (na) mkpụrụ ụmụ ya nile ga-abụ ndị mba ọzọ, a ga-agụkwa ha na ndị mba ọzọ; mana site n'ụmụ Aịsak, otu ga-aghọ mkpụrụ dị nsọ, a gaghịkwa agụ ya n'etiti ndị mba ọzọ.
18 N'ihi na ọ ga-abụ òkè nke Onye Kasị Elu, mkpụrụ ya nile ga-adabakwa n'ihe nketa nke Chineke, ka ọ wee bụrụ ndị nketa nke Onyenwe anyị karịa mba nile, ka ọ wee bụrụ alaeze na ndị nchụàjà na mba dị nsọ.
19 Anyị wee gawa, anyị wee kọọrọ Sera ihe niile anyị gwara ya, ha abụọ wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu.
20 O wee wuo ebe ịchụàjà n'ebe ahụ nye Onyenwe anyị, onye zọpụtara ya, onye na-emekwa ka ọ ṅụrịa ọṅụ n'ala ọ nọ n'afọ iri na ụma ya, o mekwara ememme ọṅụ n'ọnwa a ụbọchị asaa, n'akụkụ ebe ịchụàjà ahụ o wuru n'Ọdọ Mmiri nke Ịnụ iyi.
21 O wuru ụlọ ntu maka onwe ya na maka ndị ohu ya n'ememe a, ọ bụkwa ya bụ onye mbụ mere emume nke ụlọ ntu n'ụwa.
22 N'ime ụbọchị asaa ndị a, ọ na-eweta àjà nsure ọkụ nye Jehova kwa ụbọchị, ehi abụọ, ebule abụọ, atụrụ asaa, na otu ewu, maka àjà mmehie, ka o wee kpuchie onwe ya na mkpụrụ ya.
23 Na dịka àjà ekele, ebulu asaa, ewu asaa, atụrụ asaa, na ewu asaa, na àjà mkpụrụ ha na àjà ihe ọṅụṅụ ha; o wee sure abụba ya niile n'elu ebe ịchụàjà, dịka àjà a họọrọ nye Jehova maka isi ísì ụtọ.
24 Ma n'ụtụtụ na n'anyasị, ọ na-ere ihe na-esi ísì ụtọ, frankincense na galbanum, na stackte, na nard, na myrrh, na ose, na costum; ihe asaa ndị a niile ka o wetara n'àjà, a gwepịara egwepịa, gwakọta ha ọnụ n'otu akụkụ (na) dị ọcha.
25 O wee mee ememme a n'ime ụbọchị asaa, na-aṅụrị ọṅụ n'obi ya dum na mkpụrụ obi ya dum, ya na ndị niile nọ n'ụlọ ya, ọ dighịkwa onye bịara abịa nọ ya, ma ọ bụ onye a na-ebighị úgwù.
26 O wee gọzie Onye Okike ya, onye kere ya n'ọgbọ ya, n'ihi na O kere ya dịka ọ dị Ya mma; n'ihi na Ọ maara ma ghọta na site n'aka Ya ka osisi ezi omume ga-esi pụta ruo ọgbọ ebighị ebi, na site n'aka Ya mkpụrụ dị nsọ, ka o wee dị ka Onye kere ihe niile.
27 O wee gọzie ma ṅụrịa ọṅụ, o wee kpọọ aha ememme a nke Onyenwe anyị, ọṅụ nke Chineke Kasị Elu na-anabata.
28 Anyị gọziri ya ruo mgbe ebighị ebi, ya na mkpụrụ ya niile ga-esochi ya n'ọgbọ niile nke ụwa, n'ihi na o mere emume a n'oge ya, dịka ihe akaebe nke mbadamba nkume eluigwe si dị.
29 N'ihi nke a ka e debere ya n'elu mbadamba nkume eluigwe gbasara Izrel, ka ha mee ememme ụlọ ntu ụbọchị asaa n'ọṅụ, n'ọnwa nke asaa, nke a na-anabata nke ọma n'ihu Onyenwe anyị - iwu ruo mgbe ebighị ebi n'ọgbọ ha kwa afọ.
30 Ma nke a enweghị oke ụbọchị ọ bụla; n'ihi na e nyere Izrel iwu ruo mgbe ebighị ebi ka ha mee ya ma biri n'ụlọ ntu, tinyekwa okpu okooko n'isi ha, were alaka akwụkwọ ndụ na osisi willow site na iyi.
31 Abraham wee were alaka nkwụ na mkpụrụ nke osisi ọma, kwa ụbọchị ọ na-agagharị n'ebe ịchụàjà ahụ na alaka ya ugboro asaa n'ụtụtụ, na-eto ma na-ekele Chineke ya maka ihe niile n'ọṅụ.

ISI nke 17

1 N'afọ mbụ nke izu nke ise, a napụrụ Aịzik ara n'afọ jubilii a, [1982 nke ụtụtụ], Ebreham wee mee nnukwu oriri n'ọnwa nke atọ, n'ụbọchị a napụrụ nwa ya nwoke Aịzik ara.
2 Ishmael, nwa Hega, onye Ijipt, nọ n'ihu Abraham, nna ya, n'ọnọdụ ya, Abraham wee ṅụrịa ọṅụ ma gọzie Chineke n'ihi na ọ hụrụ ụmụ ya ndị ikom ma ọ nwụọghị n'enweghị nwa.
3 O chetara okwu ndị o gwara ya n'ụbọchị Lọt kewapụrụ onwe ya, obi dịkwa ya ụtọ maka na Onyenwe anyị enyela ya mkpụrụ n'ụwa ka o keta ụwa, o jikwa ọnụ ya niile gọzie Onye Okike nke ihe niile.
4 Sera wee hụ Ishmael ka ọ na-egwuri egwu ma na-agba egwu, Abraham na-aṅụrị ọṅụ nke ukwuu, o wee nweere Ishmael anyaụfụ wee sị Abraham, 'Chụpụ ohu nwanyị a na nwa ya nwoke; n'ihi na nwa ohu nwanyị a agaghị eso nwa m nwoke, bụ́ Aịzik, nweta ihe nketa.'
5 Ihe a dị njọ n'anya Abraham, n'ihi ohu ya nwanyị na n'ihi nwa ya nwoke, na ọ ga-achụpụ ha n'ebe ọ nọ.
6 Chineke wee sị Abraham, 'Ka ọ ghara ịdị njọ n'anya gị, n'ihi nwa ahụ na n'ihi ohu nwanyị ahụ; n'ihe niile Sera gwara gị, gee ntị n'okwu ya ma mee ha; n'ihi na n'ime Aịzik ka a ga-akpọ aha gị na mkpụrụ gị.
7 Ma nwa nke ohu nwanyị a ka m ga-eme ka ọ bụrụ mba ukwu, n'ihi na ọ bụ site na mkpụrụ gị ka o si.
8 Abraham wee bilie n'isi ụtụtụ, were achịcha na karama mmiri, tinye ha n'ubu Hega na nwa ahụ, wee zipụ ya ka ọ lawa.
9 O wee pụọ gaa ijegharị n'ọzara Biasheba, mmiri dị n'ime karama ahụ agwụla, akpịrị kpọkwara nwatakịrị ahụ nkụ, ọ nweghịkwa ike ịga n'ihu, wee daa n'ala.
10 Nne ya wee kpọọrọ ya tụba ya n'okpuru osisi oliv, wee gaa nọdụ ala n'akụkụ ya, n'ebe dị anya site n'ebe a ga-agba ụta; n'ihi na ọ sịrị, 'Ka m ghara ịhụ ọnwụ nwa m,' ka ọ nọdụrụ ala, ọ na-akwa ákwá.
11 Mmụọ ozi Chineke, otu n'ime ndị nsọ ahụ, wee sị ya: 'Gịnị mere i ji na-ebe ákwá, Hega? Bilie kuru nwa ahụ, jide ya n'aka gị; n'ihi na Chineke anụwo olu gị, hụkwa nwa ahụ.'
12 O meghere anya ya, wee hụ olulu mmiri, wee gaa jupụta karama ya na mmiri, nye nwa ya ka ọ ṅụọ, o wee bilie gawa n'ọzara Paran.
13 Nwatakịrị ahụ wee too wee ghọọ onye na-agba ụta, Chineke nọnyeere ya, nne ya wee lụọ nwunye n'etiti ụmụ ndị inyom Ijipt.
14 O wee mụọ nwa nwoke, ọ kpọkwara aha ya Nebaiot; n'ihi na ọ sịrị, 'Jehova nọ m nso mgbe m kpọkuru ya.'
15 O wee ruo n'izu nke asaa, n'afọ mbụ ya, [2003 AM] n'ọnwa mbụ n'afọ jubilii a, n'abalị iri na abụọ nke ọnwa a, e nwere olu n'eluigwe gbasara Abraham, na o kwesịrị ntụkwasị obi n'ihe niile Ọ gwara ya, nakwa na ọ hụrụ Onyenwe anyị n'anya, nakwa na n'ime nsogbu ọ bụla, o kwesịrị ntụkwasị obi.
16 Onyeisi Mastêm wee bịa kwuo n'ihu Chineke, sị, 'Lee, Abraham hụrụ Aịzik nwa ya n'anya, ọ na-enwekwa obi ụtọ

n'ebe ọ nọ karịa ihe niile ọzọ; gwa ya ka ọ chụọ ya dị ka àjà nsure ọkụ n'elu ebe ịchụàjà, ị ga-ahụ ma ọ ga-eme iwu a, ị ga-amakwa ma ọ kwesịrị ntụkwasị obi n'ihe niile ị na-anwale ya.'
17 Jehova makwara na Abraham kwesịrị ntụkwasị obi n'ahụhụ ya niile; n'ihi na O nwara ya n'ala ya na site n'ụnwụ, O jikwa akụ nke ndị eze nwalee ya, O wee nwaa ya ọzọ site n'aka nwunye ya, mgbe a dọwara ya n'ahụ, na site n'ibi úgwù; O wee nwaa ya site n'aka Ishmael na Hega, bụ́ ohu ya nwanyị, mgbe o zipụrụ ha.
18 N'ihe niile O nwara ya, a hụrụ na ọ bụ onye kwesịrị ntụkwasị obi, mkpụrụ obi ya enweghịkwa ndidi, ọ dighịkwa egbu oge ime ihe; n'ihi na ọ bụ onye kwesịrị ntụkwasị obi na onye hụrụ Onyenwe anyị n'anya.

ISI nke 18

1 Chineke wee sị ya, 'Abraham, Abraham'; ọ wee sị, 'Lee, m nọ.'
2 O wee sị, Kpọrọ nwa gị nwoke ị hụrụ n'anya, (ọbụna) Aịzik, gaa n'ugwu ahụ dị elu, chụọ ya n'elu otu n'ime ugwu ndị m ga-egosi gị.
3 O wee bilie n'isi ụtụtụ, dokwasị ịnyịnya ibu ya, kpụrụ ụmụ okorobịa ya abụọ, na Aịzik nwa ya nwoke, wee kụwaa osisi àjà nsure ọkụ ahụ, o wee gaa ebe ahụ n'ụbọchị nke atọ, wee hụ ebe ahụ n'ebe dị anya.
4 O wee bịarute n'otu olulu mmiri, wee sị ụmụ okorobịa ya, 'Nọrọnụ ebe a na ịnyịnya ibu, mụ na nwa okorobịa ahụ ga-aga (ebe ahụ), mgbe anyị fee ofufe, anyị ga-alọghachikwute unu.'
5 O wee were osisi àjà nsure ọkụ ahụ, tinye ya n'elu Aịzik nwa ya nwoke, o wee jide ọkụ na mma ahụ n'aka ya, ha abụọ wee gaa ebe ahụ.
6 Aisak wee sị nna ya, 'Nna m.' Ọ sịrị, 'Lee m, nwa m.' Ọ wee sị ya, 'Lee ọkụ ahụ, mma ahụ, na nkụ ahụ; mana ebee ka atụrụ maka àjà nsure ọkụ dị, nna m?'
7 O wee sị, 'Chineke ga-enye onwe ya atụrụ maka àjà nsure ọkụ, nwa m.' O wee bịaruo nso n'ebe ugwu Chineke dị.
8 O wuru ebe ịchụàjà, tinye osisi n'elu ebe ịchụàjà ahụ, kee Aịzik nwa ya nwoke agbụ, tinye ya n'elu osisi dị n'elu ebe ịchụàjà ahụ, ma setịpụ aka ya iji were mma ahụ gbuo Aịzik nwa ya.
9 M wee guzo n'ihu ya, na n'ihu onyeisi Mastêmâ, Onyenwe anyị wee sị, 'Gwa ya ka ọ ghara itinye aka ya n'ahụ nwa okorobịa ahụ, ma ọ bụ mee ya ihe ọ bụla, n'ihi na egosiwo m na ọ na-atụ egwu Onyenwe anyị.'
10 M wee kpọọ ya òkù site n'eluigwe, sị ya: 'Abraham, Abraham;' ụjọ wee jide ya, sị: 'Lee, m nọ ebe a.'
11 M wee sị ya: 'Etinyela aka gị n'ahụ nwa okorobịa ahụ, emekwala ya ihe ọ bụla; n'ihi na ugbu a egosila m na ị na-atụ egwu Jehova, ị jụghịkwa m nwa gị nwoke, bụ́ ọkpara gị.'
12 Onye-isi Mastêmâ wee mee ihere; Abraham we welie anya ya elu, le, ma, le, ebule ejidere ya... n'akụkụ mpi ya, Abraham we je were ebule ahu, chua ya àjà-nsure-ọku n'ọnọdụ nwa ya nwoke.
13 Abraham wee kpọọ ebe ahụ 'Onyenwe anyị ahụwo', nke mere na a na-ekwu n'ugwu ahụ na Onyenwe anyị ahụwo: nke ahụ bụ Ugwu Zayọn.
14 Onye-nwe wee kpọọ Abraham aha ya nke ugboro abụọ site n'eluigwe, dịka o mere ka anyị pụta ìhè ịgwa ya okwu n'aha Onyenwe anyị.
15 O wee sị: 'Eji m onwe m ṅụọ iyi,' ka Jehova kwuru, 'N'ihi na i meela ihe a, i gbochighịkwa nwa gị nwoke, nwa gị nwoke ị hụrụ n'anya, n'ebe m nọ, na n'ịgọzi m ga-agọzi gị, n'ime ka m ba ụba, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị baa ụba.' Dị ka kpakpando nke eluigwe, dị ka ájá dị n'ụsọ oké osimiri. Mkpụrụ gị ga-eketakwa obodo ndị iro ya.
16 N'ime mkpụrụ gị ka mba niile nke ụwa ga-enweta ngọzi: n'ihi na i rubewo isi n'olu m, egosiwokwa m ihe niile na ị bụ onye kwesịrị ntụkwasị obi nye m n'ihe niile m gwara gị: Laa n'udo.
17 Abraham wee gakwuru ụmụ okorobịa ya, ha wee bilie gaa Biasheba, Abraham [2010 AM] wee biri n'akụkụ olulu mmiri nke iyi ahụ.
18 O mekwara ememme a kwa afọ, ụbọchị asaa n'ọnụ, ọ kpọkwara ya ememme Onyenwe anyị dịka ụbọchị asaa ahụ ọ gara wee laghachi n'udo.
19 N'ihi ya, e nyere iwu ma dee ya n'elu mbadamba nkume eluigwe gbasara Izrel na mkpụrụ ya ka ha mee ememme a ụbọchị asaa na ọnụ nke ememme.

ISI nke 19

1 N'afọ mbụ nke izu mbụ n'ime afọ jubile iri anọ na abụọ, Abraham laghachiri wee biri n'ihu Hebron, ya bụ, Kiriat-aba, izu abụọ nke afọ.
2 N'afọ mbụ nke izu nke atọ nke jubile a, ụbọchị ndụ Sera zuru, ọ nwụkwara na Hebron.
3 Abraham wee gaa iru újú maka ya ma lie ya, anyị wee nwaa ya ma mmụọ ya ọ̀ nwere ndidi ma ọ dighịkwa iwe n'okwu ọnụ ya; a hụkwara ya na o nwere ndidi n'okwu a, ọ dighịkwa ihe ga-eme ya.
4 N'ihi na o ji ndidi na mmụọ kparịta ụka na ụmụ Het, ka ha wee nye ya ebe ọ ga-eli ndị nwụrụ anwụ ya.
5 Jehova wee nye ya amara n'ihu ndị niile hụrụ ya, o wee jiri obiọma rịọ ụmụ Het arịrịọ, ha wee nye ya ala nke ọgba abụọ dị n'akụkụ Mamre, ya bụ, Hebron, maka narị mkpụrụ ego ọlaọcha anọ.
6 Ha wee rịọ ya, sị, Anyị ga-enye gị ya n'efu; mana ọ jụghị ịnara ya n'aka ha n'efu, n'ihi na o nyere ọnụ ahịa ebe ahụ, ego zuru ezu, o wee kpọọ isiala n'ihu ha ugboro abụọ, mgbe nke a gasịrị, o liri onye nwụrụ anwụ ya n'ọgba abụọ.
7 Ụbọchị niile nke ndụ Sera wee bụrụ otu narị afọ na iri abụọ na asaa, ya bụ, afọ jubile abụọ na izu anọ na otu afọ: ndị a bụ ụbọchị nke afọ ndụ Sera.
8 Nke a bụ ikpe nke iri e kpere Abraham, a hụkwara ya ka o kwesịrị ntụkwasị obi, nwee ndidi n'ime mmụọ.
9 O kwughịkwa okwu ọ bụla gbasara asịrị ahụ n'ala ahụ na Chineke kwuru na ya ga-enye ya na mkpụrụ ya ga-esochi ya, o wee rịọ ebe ahụ ka e lie onye nwụrụ anwụ ya; n'ihi na a hụrụ ya ka ọ kwesịrị ntụkwasị obi, e dekwara ya n'elu mbadamba nkume eluigwe dị ka enyi Chineke.
10 N'afọ nke anọ nke ihe a, ọ lụrụ nwunye nye nwa ya nwoke bụ́ Aịzik, aha ya bụ Rebeka [2020 AM] [ada Betuel, nwa Nehọ, nwanne Abraham] nwanne Leban, nwa Betuel; Betuel bụkwa nwa Melka, nwunye Nehọ, nwanne Abraham.
11 Abraham we lutara onwe-ya nwunye nke atọ, aha-ya bu Ketura, site n'etiti umu-ndinyom nke ndi-orù-ya, n'ihi na

Hega anwuwo tupu Sera. Ọ muru ya umu-ndikom isii, Zimram, na Jokshan, na Medan, na Midian, na Ishbak, na Shua, n'ime izu abua nke afọ.
12 N'izu nke isii, n'afọ nke abụọ nke ya, Rebeka mụrụ ụmụ nwoke abụọ nye Aịzik, Jekọb na Isọ,
13 Ma [2046 AM] Jekọb bụ nwoke dị nro ma kwụ ọtọ, Isọ dịkwa ike, nwoke dị n'ọhịa, ajị dịkwa ya, Jekọb wee biri n'ụlọikwuu.
14 Ụmụ okorobịa ahụ wee too, Jekọb wee mụta ide ihe; mana Isọ amụtaghị ihe, n'ihi na ọ bụ nwoke n'ọhịa na onye dinta, ọ mụtakwara agha, ihe niile o mere dịkwa oke egwu.
15 Abraham hụrụ Jekọb n'anya, ma Aịzik hụrụ Isọ n'anya.
16 Abraham wee hụ ihe ndị Isọ mere, ọ makwara na a ga-akpọ aha Jekọb na mkpụrụ ya; o wee kpọọ Rebeka ma nye iwu gbasara Jekọb, n'ihi na ọ maara na ọ hụkwara Jekọb n'anya karịa Isọ.
17 Ọ wee sị ya: Nwa m nwanyị, lekọta nwa m nwoke Jekọb anya, n'ihi na ọ ga-anọ n'ọnọdụ m n'ụwa, na maka ngọzi n'etiti ụmụ mmadụ, na maka otuto nke mkpụrụ Shem dum.
18 N'ihi na amaara m na Onyenwe anyị ga-ahọpụta ya ka ọ bụrụ ndị nketa nye Ya, karịa ndị niile nọ n'elu ụwa.
19 Ma lee, Aịzik nwa m hụrụ Isọ n'anya karịa Jekọb, mana ahụrụ m na ị hụrụ Jekọb n'anya n'ezie.
20 Tinyekwuo n'obiọma gị nye ya, Ka anya gị dị n'ebe ọ nọ n'ịhụnanya; N'ihi na ọ ga-abụrụ anyị ngọzi n'ụwa site ugbu a ruo ọgbọ niile nke ụwa.
21 Ka aka gị sie ike, ka obi gị ṅụrịa ọṅụ n'ime nwa gị Jekọb; N'ihi na ahụrụ m ya n'anya karịa ụmụ m niile. A ga-agọzi ya ruo mgbe ebighị ebi, mkpụrụ ya ga-ejupụtakwa ụwa dum.
22 Ọ bụrụ na mmadụ enwee ike ịgụta ájá nke ụwa, a ga-agụtakwa mkpụrụ ya.
23 Ngọzi nile nke Onye-nwe gọziri m na mkpụrụ m ga-abụ nke Jekọb na mkpụrụ ya mgbe niile.
24 A ga-agọzikwa aha m n'ime mkpụrụ ya, na aha nna m ochie, Shem, na Noab, na Inọk, na Mahalalel, na Inọs, na Set, na Adam.
25 Ndị a ga-ejekwa ozi ịtọ ntọala eluigwe, na ime ka ụwa sie ike, na ime ka ìhè niile dị n'eluigwe dị ọhụrụ.
26 O wee kpọọ Jekọb n'ihu Rebeka nne ya, susuo ya ọnụ, gọzie ya, sị:
27 Jekọb, nwa m nwoke m hụrụ n'anya, onye mkpụrụ obi m hụrụ n'anya, ka Chineke gọzie gị site n'elu mbara igwe, ka O nyekwa gị ngọzi niile O gọziri Adam, na Inọk, na Noa, na Shem; na ihe niile O gwara m gbasara ha, na ihe niile O kwere nkwa inye m, ka O mee ka ha rapara n'ahụ gị na mkpụrụ gị ruo mgbe ebighị ebi, dịka ụbọchị eluigwe dị n'elu ụwa si dị.
28 Mmụọ nke Mastêm agaghị achị gị ma ọ bụ mkpụrụ gị iji tụgharịa gị n'ebe Onyenwe anyị nọ, onye bụ Chineke gị site ugbu a ruo mgbe ebighị ebi.
29 Ka Onyenwe anyị Chineke bụrụ nna nye gị, gị onwe gị, nwa mbụ, na ndị mmadụ, mgbe niile.
30 Laa n'udo, nwa m.' Ha abụọ wee si n'ebe Abraham nọ pụọ.
31 Rebekah wee hụ Jekọb n'anya nke ukwuu, n'obi ya dum na n'obi ya dum, karịa Isọ; ma Aịzik hụrụ Isọ n'anya nke ukwuu karịa Jekọb.

ISI nke 20

1 Na jubilii iri anọ na abụọ, n'afọ mbụ nke izu nke asaa, Abraham kpọrọ Ishmael, [2052 (2045?) AM] na ụmụ ya iri na abụọ, na Aịsak na ụmụ ya abụọ, na ụmụ Ketura isii, na ụmụ ha.
2 O wee nye ha iwu ka ha debe ụzọ nke Onyenwe anyị; ka ha wee na-eme ezi omume, hụkwa onye agbata obi ya n'anya, ma na-eme ihe dị otu a n'etiti mmadụ niile; ka onye ọ bụla wee na-eje ije n'ebe ha nọ iji mee ikpe ziri ezi na ezi omume n'ụwa.
3 Ka ha wee bie ụmụ ha úgwù, dịka ọgbụgba ndụ nke O mere na ha, ka ha gharakwa ịpụ n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe nke ụzọ niile nke Jehova nyere anyị iwu; ka anyị wee zere ịkwa iko na adighị ọcha niile, [ma jụ ịkwa iko na adighị ọcha niile n'etiti anyị].
4 Ma ọ bụrụ na nwanyị ma ọ bụ nwa agbọghọ ọ bụla akwaa iko n'etiti unu, kpọọ ya ọkụ, ka ha gharakwa ịkwa iko megide ya dịka anya ha na obi ha si dị; ka ha gharakwa ịlụ nwunye site n'ụmụ nwanyị Kenan; n'ihi na a ga-ewepụ mkpụrụ Kenan n'ala ahụ.
5 O wee gwa ha banyere ikpe nke ndị dike ahụ, na ikpe nke ndị Sodom, otu esi ekpe ha ikpe n'ihi ajọ omume ha, ha anwụọkwa n'ihi ịkwa iko ha, na adighị ọcha ha, na mmebi iwu site na ịkwa iko.
6 'Chekwanụ onwe unu pụọ n'ịkwa iko na adighị ọcha niile, na site na mmerụ mmehie niile, ka unu wee ghara ime ka aha anyị bụrụ nkọcha, ka ndụ unu dum wee bụrụ ihe ịma aka, ka ụmụ unu niile wee bụrụ ndị a ga-ebibi site na mma agha, unu ewee bụrụ ndị a bụrụ ọnụ dị ka Sọdọm, na ndị niile fọdụrụ dị ka ụmụ Gọmọra.
7 Ana m arịọ unu, ụmụ m, hụnụ Chineke nke eluigwe n'anya, raparanụ n'iwu Ya niile. Unu esokwala arụsị ha na ihe ndị na-adighị ọcha ha.
8 Unu emela onwe unu chi a kpụrụ akpụ ma ọ bụ chi a pịrị apị; n'ihi na ha bụ ihe efu, ọ dighịkwa mmụọ dị n'ime ha; n'ihi na ha bụ ọrụ aka mmadụ, ndị niile tụkwasịrị ha obi anaghị atụkwasị obi n'ihe ọ bụla.
9 Ejerela ha ozi, ma ọ bụ fee ha ofufe, kama feenụ Chineke Kasị Elu, feekwanụ Ya ofufe mgbe niile: Na-atụ anya ihu Ya mgbe niile, na-emekwa ezi omume n'ihu Ya, Ka O wee nwee obi ụtọ n'ebe unu nọ ma nye unu ebere Ya, Meekwa ka mmiri zoo n'isi ụtụtụ na mgbede, Gozie ọrụ unu niile ị rụrụ n'ụwa, Gozienụ nri unu na mmiri unu, Gozienụ mkpụrụ nke afọ unu na mkpụrụ nke ala unu, Na ìgwè ehi unu, na ìgwè atụrụ unu.
10 Unu ga-abụkwa ngọzi n'ụwa, mba niile nke ụwa ga-achọsi unu ike, ha ga-agọzikwa ụmụ unu n'aha m, ka e wee gọzie ha dịka mụ onwe m.
11 O wee nye Ishmel na ụmụ ya na ụmụ Ketura onyinye, o wee zipụ ha n'aka Aịzik nwa ya nwoke, o wee nye Aịzik nwa ya ihe niile.
12 Ishmael na umu-ya ndikom, na umu Ketura, na umu-ha ndikom, we je biri n'otù site na Peran rue nbata Babilon, n'ala nile nke di n'ọwuwa-anyanwu nke chere ọzara iru.
13 Ndị a wee gwakọta onwe ha, aha ha bụ ndị Arab, na ndị Ishmael.

ISI nke 21

1 N'afọ nke isii nke izu nke asaa nke jubilii a, Ebreham kpọrọ Aịzik nwa ya nwoke, [2057 (2050?) AM] wee nye

ya iwu, sị: 'Akala m agadi, amaghịkwa m ụbọchị m ga-anwụ, afọ jukwara m n'ụbọchị m.'
2 Ma lee, adị m otu narị afọ na iri asaa na ise, n'ụbọchị niile nke ndụ m, echetawo m Onyenwe anyị, ma chọọ m n'obi m niile ime uche Ya, na ije ije n'ụzọ Ya niile.
3 Mkpụrụ obi m kpọrọ arụsị asị, <Eledakwara m ndị na-ejere ha ozi anya, enyewokwa m obi na mmụọ m> ka m wee lezie anya ime uche Onye kere m.
4 N'ihi na Ọ bụ Chineke dị ndụ, Ọ dịkwa nsọ ma kwesị ntụkwasị obi, Ọ bụkwa onye ezi omume karịa ihe niile, Ọ dighịkwa anabata mmadụ na onyinye n'ebe Ọ nọ; n'ihi na Chineke bụ onye ezi omume, Ọ na-ekpe ikpe n'ahụ ndị niile na-emebi iwu Ya ma na-eleda ọgbụgba ndụ Ya anya.
5 Ma gị onwe gị, nwa m, debe iwu Ya na iwu Ya na ikpe Ya, ejekwala ije dị ka ihe arụ na ihe oyiyi a pịrị apị na ihe oyiyi a kpụrụ akpụ si dị.
6 Unu erikwala ọbara n'anụmanụ ma ọ bụ anụ ehi ma ọ bụ nnụnụ ọ bụla nke na-efe n'eluigwe.
7 Ọ bụrụkwa na ị gbuo onye e gburu dị ka àjà udo a na-anabata, gbuo ya, wụsa ọbara ya n'elu ebe ịchụàjà, na abụba niile nke àjà àjà ahụ n'elu ebe ịchụàjà ahụ, tinyere ntụ ọka dị mma na onyinye anụ a gwakọtara na mmanụ, na àjà ihe ọ̀nụ̀nụ ya, weta ha niile n'elu ebe ịchụàjà nke àjà nsure ọkụ; ọ bụ ihe na-esi ísì ụtọ n'ihu Jehova.
8 Ị ga-achụkwa abụba nke àjà ekele n'ọkụ dị n'elu ebe ịchụàjà, na abụba dị n'afọ, na abụba niile dị n'ime na akụrụ abụọ, na abụba niile dị n'elu ha, na n'úkwù na imeju, tinyere akụrụ.
9 Ma weta ihe ndia nile ka ha buru ihe ísì ụtọ nke anātọ utọ n'iru Jehova, ya na onyinye-inata-iru-ọma-ya na àjà-ihe-ọ̀nụ̀nụ-ya, ka ha buru ihe-isi ísì utọ, bú nri àjà-inata-iru-ọma nye Jehova.
10 Rie anụ ya n'ụbọchị ahụ na n'ụbọchị nke abụọ, ka anyanwụ ghara ịda n'elu ya n'ụbọchị nke abụọ ruo mgbe e risịrị ya, ka ihe ọ bụla gharakwa ịfọdụ n'ụbọchị nke atọ; n'ihi na ọ dighị mma [n'ihi na ọ dighị mma], ka a gharakwa iri ya ọzọ, ndị niile na-eri ya ga-ewetakwa mmehie n'isi ha; n'ihi na otú a ka m si hụta ya n'akwụkwọ nke ndị nna nna m hà, na n'okwu nke Inọk, na n'okwu nke Noa.
11 Ị ga-awụsa nnu n'onyinye gị niile, ka nnu nke ọgbụgba ndụ ghara ịfọdụ n'onyinye gị niile n'ihu Jehova.
12 Ma n'ihe gbasara osisi àjà, lezienụ anya ka unu ghara iweta osisi ndị ọzọ maka ebe ịchụàjà ahụ tinyekwara osisi ndị a: osisi cypress, bay, almond, fir, pine, cedar, savin, fig, oliv, myrrh, laurel, aspalettus.
13 N'ime ụdị osisi ndị a, a na-etinye ha n'elu ebe ịchụàjà n'okpuru àjà ahụ, ndị a nwalere dịka ọdịdị ha si dị, ma ghara itinye osisi ọ bụla gbawara agbawa ma ọ bụ nke gbara ọchịchịrị n'elu ya, (kama) osisi siri ike ma dị ọcha, nke na-enweghị ntupọ, osisi ọhụrụ dị mma; echekwala osisi ochie n'elu ya, [n'ihi na isi ya agwụla] n'ihi na ọ dighịzi ísì ụtọ dị na ya dịka ọ dị na mbụ.
14 E wezụga ụdị osisi ndị a, ọ dighị ihe ọzọ ị ga-etinye (n'elu ebe ịchụàjà), n'ihi na ísì ụtọ ya agbasasịala, isi ísì ụtọ ya adighịkwa arịgo eluigwe.
15 Debe iwu a ma mee ya, nwa m, ka i wee bụrụ onye ziri ezi n'omume gị niile.
16 Ma mgbe niile dị ọcha n'ahụ gị, sachaa onwe gị na mmiri tupu ị bịaruo ebe ịchụàjà, saakwa aka gị na ụkwụ gị tupu ị bịaruo ebe ịchụàjà ahụ; mgbe ị chụchara àjà, sachaa aka gị na ụkwụ gị ọzọ.
17 Ka ọbara ghara ịpụta n'ahụ gị ma ọ bụ n'uwe gị; kpachara anya, nwa m, megide ọbara, kpachara anya nke ukwuu; kpuchie ya na ájá.
18 Unu erikwala ọbara ọ bụla n'ihi na ọ bụ mkpụrụ obi; unu erila ọbara ọ bụla.
19 Unu anarakwala onyinye maka ọbara mmadụ, ka a ghara ịwụfu ya n'enweghị ntaramahụhụ, n'enweghị ikpe; n'ihi na ọ bụ ọbara a na-awụfu na-eme ka ụwa mehie, a pụghịkwa ịsacha ụwa site n'ọbara mmadụ ma ọ bụghị site n'ọbara nke onye wụfuru ya.
20 Unu anarakwala onyinye ma ọ bụ onyinye maka ọbara mmadụ: ọbara maka ọbara, ka e wee nabata gị n'ihu Onyenwe anyị, Chineke Kasị Elu; n'ihi na Ọ bụ nchebe nke ezi ihe: ka e wee chebe gị pụọ n'ihe ọjọọ niile, ka O wee zopụta gị n'ụdị ọnwụ niile.
21 Nwa m, ahụrụ m na ọrụ ụmụ mmadụ niile bụ mmehie na ajọ omume, ihe niile ha na-eme bụ ihe na-adighị ọcha na ihe arụ na ihe rụrụ arụ, ọ dighịkwa ezi omume dị n'ime ha.
22 Kpachara anya, ka i wee ghara ije ije n'ụzọ ha, jee ije n'ụzọ ha, mehie mmehie ruo ọnwụ n'ihu Chineke Kasị Elu. Ma ọ bụghị ya, Ọ ga-ezobe ihu Ya n'ebe ị nọ, Ọ ga-enyekwa gị ọzọ n'aka mmebi iwu gị, chụpụkwa gị n'ala ahụ, na mkpụrụ gị n'okpuru eluigwe, Aha gị na mkpụrụ gị ga-alakwa n'iyi n'ụwa dum.
23 Kwụsịnụ ime ihe niile unu na-eme na ihe ọjọọ niile unu na-eme, debenụ iwu Chineke Kasị Elu, meekwanụ uche Ya, unu wee bụrụ ndị ziri ezi n'ihe niile unu na-eme.
24 Ọ ga-agọzikwa gị n'ihe niile ị na-eme, Ọ ga-emekwa ka osisi ezi omume si n'ime gị bilie n'ụwa niile, n'ọgbọ niile nke ụwa, Aha m na aha gị agaghịkwa echefu n'okpuru eluigwe ruo mgbe ebighị ebi.
25 Laa, nwa m n'udo. Ka Chineke Kasị Elu, Chineke m na Chineke gị, mee ka ị dị ike ime uche Ya, Ka Ọ gọziekwa mkpụrụ gị niile na mkpụrụ gị fọdụrụ ruo ọgbọ niile ruo mgbe ebighị ebi, site na ngọzi niile ziri ezi, Ka ị wee bụrụ ngọzi n'ụwa niile.
26 O wee si n'ebe ọ nọ pụọ na-aṅụrị ọ̀nụ̀.

ISI nke 22

1 O wee ruo n'izu mbụ n'ime Jubilee nke iri anọ na anọ, n'afọ nke abụọ, ya bụ, n'afọ Abraham nwụrụ, na Aịzik na Ishmael si n'Ọdọ Mmiri nke Ịṅụ iyi bịa mee emume nke izu - ya bụ, emume nke mkpụrụ mbụ nke owuwe ihe ubi - nye Abraham, nna ha, Abraham ṅụrịrị ọ̀nụ̀ n'ihi na ụmụ ya abụọ abịawo.
2 N'ihi na Aisak nwere ọtụtụ ihe onwunwe na Biasheba, Aisak na-agakwa ịhụ ihe onwunwe ya wee laghachikwuru nna ya.
3 N'oge ahụ, Ishmael bịara ịhụ nna ya, ha abụọ wee zukọta, Aịzik wee chụọ àjà maka àjà nsure ọkụ, wee chụọ ya n'elu ebe ịchụàjà nna ya nke o mere na Hebron.
4 O wee chụọ àjà ekele ma mee oriri ọ̀nụ̀ n'ihu Ishmael, nwanne ya nwoke: Rebeka wee mee achịcha ọhụrụ site na ọka ọhụrụ ahụ, wee nye Jekọb, nwa ya nwoke, ka o buru ha nye Abraham, nna ya, site na mkpụrụ mbụ nke ala ahụ, ka o wee rie ma gọzie Onye kere ihe niile tupu ya anwụọ.
5 Aịzik zigakwara site n'aka Jekọb onyinye ekele kacha mma nye Abraham ka o rie ma ṅụọ.
6 O wee rie ihe, ṅụọkwa ihe ọ̀nụ̀nụ̀, wee gọzie Chineke Kasị Elu, Onye kere eluigwe na ụwa, Onye kere ihe niile dị

mma n'ụwa, O nyekwa ha ụmụ mmadụ, ka ha wee rie ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, gọziekwa Onye kere ha.
7 Ma ugbua ana m ekele Gị, Chineke m, n'ihi na I mere ka m hụ taa: lee, m dị otu narị afọ na iri asatọ na ise, agadi nwoke na afọ juru m, ụbọchị m niile abụrụla udo nye m.
8 Mma agha nke onye iro emeribeghị m n'ihe niile I nyere m na ụmụ m ụbọchị niile nke ndụ m ruo taa.
9 Chineke m, ka ebere gị na udo gị dịrị ohu gị, na mkpụrụ nke ụmụ ya, ka ha wee bụrụ mba a họpụtara na ihe nketa nye gị site na mba niile nke ụwa site ugbu a ruo ụbọchị niile nke ọgbọ nke ụwa, ruo mgbe niile ebighị ebi.
10 O wee kpọọ Jekọb wee sị: Nwa m Jekọb, Chineke nke ihe niile gọzie gị ma mee ka ị dị ike ime ezi omume, na uche Ya n'ihu Ya, ka Ọ họpụtakwa gị na mkpụrụ gị ka unu wee bụrụ ndị nketa Ya dịka uche Ya si dị mgbe niile.
11 Ma gị onwe gị, nwa m Jekọb, bịaruo nso susuo m ọnụ.' Ọ bịaruru nso susuo ya ọnụ, wee sị: 'Ngọzi dịrị nwa m Jekọb, na ụmụ Chineke Kasị Elu niile, ruo mgbe ebighị ebi: Chineke ga-enye gị mkpụrụ ezi omume; Ka ụfọdụ n'ime ụmụ gị doo nsọ n'etiti ụwa dum; Ka mba dị iche iche jeere gị ozi, Ka mba niile kpọọ isiala n'ihu mkpụrụ gị.'
12 Dị ike n'ihu mmadụ, ma nwee ike n'elu mkpụrụ Set niile. Mgbe ahụ ụzọ gị na ụzọ ụmụ gị ga-abụ ndị ezi omume, ka ha wee bụrụ mba dị nsọ.
13 Ka Chineke Kasị Elu nye gị ngọzi niile, nke O ji gọzie m, na nke O ji gọzie Noa na Adam; Ka ha dịgide n'isi dị nsọ nke mkpụrụ gị site n'ọgbọ ruo n'ọgbọ ruo mgbe ebighị ebi.
14 Ka O sachapụkwa gị site n'ajọ omume na ihe ọjọọ niile, Ka e wee gbaghara gị mmehie niile ị mere n'amaghị ama. Ka O wee mee ka ị dị ike, gọziekwa gị. Ka i wee keta ụwa dum.
15 Ka O meekwa ka ọgbụgba ndụ Ya na gị dị ọhụrụ. Ka I wee bụrụ mba Ya maka ihe nketa Ya ruo mgbe ebighị ebi, Ka O wee bụrụ Chineke nye gị na mkpụrụ gị n'eziokwu na ezi omume n'ụbọchị niile nke ụwa.
16 Ma gị onwe gị, nwa m Jekọb, cheta okwu m, debekwa iwu Abraham, nna gị: Kewapụ onwe gị n'etiti mba dị iche iche, esokwala ha rie nri: Emekwala dịka ọrụ ha si dị, aghọkwala onye ha na ya so; n'ihi na ọrụ ha adighị ọcha, ụzọ ha niile bụkwa ihe rụrụ arụ na ihe arụ na ihe na-adighị ọcha.
17 Ha na-achụrụ ndị nwụrụ anwụ àjà, ha na-efekwa mmụọ ojọọ ofufe, ha na-erikwa ihe n'elu ili, ọrụ ha niile bụkwa ihe efu na ihe efu.
18 Ha enweghị obi ha ga-aghọta, Anya ha anaghịkwa ahụ ọrụ ha, na otú ha si mehie site n'ịsị osisi, 'Ị bụ Chineke m,' na okwute, 'Ị bụ Onyenwe m, ị bụkwa onye nzọpụta m.' [Ha enweghịkwa obi ha.]
19 Ma gị onwe gị, nwa m Jekọb, Chineke Kasị Elu ga-enyere gị aka, Chineke nke eluigwe ga-agọzikwa gị, wepụkwa gị n'adighị ọcha ha na njehie ha niile.
20 Kpachara anya, nwa m Jekọb, ka ị ghara ịlụ nwunye site na mkpụrụ ọ bụla nke ụmụ nwanyị Kenan; n'ihi na a ga-ewepụ mkpụrụ ya niile n'ala.
21 N'ihi na n'ihi mmebi iwu nke Ham, Kenan mehiere, a ga-ebibikwa mkpụrụ ya niile n'ụwa na ihe fọdụrụ n'ime ya, a gaghịkwa azọpụta onye ọ bụla si n'ime ya pụta n'ụbọchị ikpe.
22 Ma ndị niile na-efe arụsị na ndị rụrụ arụ.
(a) Ha agaghị enwe olileanya n'ala ndị dị ndụ;
(b) Agaghịkwa echeta ha n'ụwa;
(c) N'ihi na ha ga-agbada n'ime Shiol,
(d) Ha ga-abanyekwa n'ebe a ga-ama ha ikpe.
Dịka e si chụpụ ụmụ Sọdọm n'ụwa, otu a ka a ga-ewepụ ndị niile na-efe arụsị.
23 Atụla egwu, nwa m Jekọb, atụkwala ụjọ, nwa Abraham: Ka Chineke Kasị Elu chebe gị pụọ na mbibi, Ka ọ napụtakwa gị n'ụzọ njehie niile.
24 Ụlọ a ka m wuru maka onwe m ka m wee tinye aha m n'elu ya n'ụwa: [a na-enye gị na mkpụrụ gị ruo mgbe ebighị ebi], a ga-akpọkwa ya ụlọ Abraham; a na-enye gị na mkpụrụ gị ruo mgbe ebighị ebi; n'ihi na ị ga-ewu ụlọ m ma mee ka aha m guzosie ike n'ihu Chineke ruo mgbe ebighị ebi: mkpụrụ gị na aha gị ga-adịru ọgbọ niile nke ụwa.
25 O wee kwụsị inye ya iwu na ịgọzi ya.
26 Ha abụọ dina n'otu ihe ndina, Jekọb wee dina n'obi Abraham, nna nna ya, o wee susuo ya ọnụ ugboro asaa, obi ya na-atọkwa ya ụtọ maka ya.
27 O wee jiri obi ya niile gọzie ya wee sị: 'Chineke kachasị elu, Chineke nke ihe niile, na Onye kere ihe niile, Onye kpọpụtara m na Ua nke ndị Kaldea ka o wee nye m ala a ka m keta ya ruo mgbe ebighị ebi, ka m wee guzobe mkpụrụ dị nsọ - Onye kachasị elu ga-agọzi ruo mgbe ebighị ebi.'
28 Ọ gọziri Jekọb, sị: 'Nwa m nwoke, onye obi m na ịhụnanya m niile na-atọ ụtọ, ka amara gị na ebere gị dị elu n'ahụ ya na mkpụrụ ya mgbe niile.
29 Ahapụkwala ya, emekwala ka ọ ghara ịdị mma site ugbu a ruo ụbọchị ebighị ebi, ka anya gị megheekwa ya na mkpụrụ ya, ka I wee chebe ya, gọziekwa ya, ma doo ya nsọ dịka mba maka ihe nketa Gị;
30 Ma gọzie ya site n'ugbu a ruo ụbọchị niile nke ebighị ebi, meekwa ka ọgbụgba ndụ gị na amara gị dị ọhụrụ na ya na mkpụrụ ya dịka ihe niile dị gị mma si dị ruo ọgbọ niile nke ụwa.

ISI nke 23

1 O wee tinye mkpịsị aka abụọ nke Jekọb n'anya ya, wee gọzie Chineke nke chi, o wee kpuchie ihu ya ma gbasaa ụkwụ ya wee dina ụra nke ebighị ebi, e wee kpọkọta ya na nna ya.
2 Ma n'agbanyeghị ihe a niile, Jekọb dina n'obi ya, ọ maghịkwa na Abraham, nna nna ya, anwụọla.
3 Jekọb wee teta n'ụra ya, lee, oyi na-atụ Abraham dị ka ice, o wee sị, 'Nna, Nna'; mana ọ dighị onye kwuru okwu, ọ makwara na ọ nwụọla.
4 O wee si n'obi ya bilie gbaa ọsọ, gwa Rebeka, nne ya; Rebeka wee gakwuru Aịzik n'abalị, kọọrọ ya; ha wee gaa, Jekọb so ha, oriọna dịkwa n'aka ya; mgbe ha banyere, ha hụrụ Abraham ka ọ tọgbọ n'ọnwụ.
5 Aịzik wee daa n'ihu nna ya, kwaa ákwá, sutụkwa ya ọnụ.
6 E wee nụ olu ndị ahụ n'ụlọ Abraham, Ishmael nwa ya wee bilie gakwuru Abraham nna ya, kwaa ákwá maka Abraham nna ya, ya na ụlọ Abraham niile, ha wee kwaa ákwá nke ukwuu.
7 Ụmụ ya ndị ikom bụ́ Aịzik na Ishmael wee lie ya n'ọgba abụọ ahụ, n'akụkụ Sera nwunye ya, ha wee kwara ya ákwá ụbọchị iri anọ, ndị ikom niile nọ n'ụlọ ya, tinyere Aịzik na Ishmael na ụmụ ha niile, na ụmụ Ketura niile n'ebe ha nọ; ụbọchị ịkwa ákwá maka Ebreham wee gwụchaa.

8 O wee dị ndụ afọ Jubilee atọ na izu anọ nke afọ, otu narị afọ na iri asaa na ise, o wee mechaa ụbọchị ndụ ya, ọ bụ agadi ma jupụta n'ụbọchị.
9 N'ihi na ụbọchị ndị nna nna ha, nke ndụ ha, bụ jubilee iri na itoolu; mgbe Iju Mmiri gasịrị, ha malitere itolite ihe na-erughị jubilee iri na itoolu, na ibelata na jubilee, na ịka nká ngwa ngwa, na afọ ojuju na ụbọchị ha site na ọtụtụ mkpagbu na ajọ omume nke ụzọ ha, ma e wezụga Abraham.
10 Abraham zuru oke n'ihe niile o mere n'ebe Jehova nọ, ọ na-emekwa ezi omume n'ụbọchị niile nke ndụ ya; lee, o mezughị afọ jubile anọ n'oge ndụ ya, mgbe o mere agadi n'ihi ajọ omume, ụbọchị ya ejukwara ya afọ.
11 Ọgbọ nile nke ga-ebilite site n'oge a ruo ụbọchị ikpe ukwu ga-aka nká ngwa ngwa, tupu ha emechaa jubilee abụọ, ihe ọmụma ha ga-ahapụkwa ha n'ihi agadi ha Ala ihe ọmụma ha niile ga-apụ n'anya.
12 N'oge ahụ, ọ bụrụ na mmadụ dị ndụ afọ jubilii na ọkara, ha ga-ekwu maka ya, sị: 'Ọ dịla ndụ ogologo oge, ihe ka ukwuu n'ụbọchị ya bụ ihe mgbu na iru újú na mkpagbu, udo adighịkwa.
13 N'ihi na ọdachi na-esochi ọdachi, ọnyá na mmerụ ahụ, na mkpagbu na mkpagbu, na akụkọ ọjọọ na akụkọ ọjọọ, na ọrịa na ọrịa, na ikpe ọjọọ niile dịka ndị a, otu onye na ibe ya, ọrịa na ọdịda, na snow na ntu oyi na ice, na ahụ ọkụ, na oyi, na ihe isi ike, na ụnwụ, na ọnwụ, na mma agha, na ndọta n'agha, na ụdị ọdachi na ihe mgbu niile.
14 Ihe ndị a niile ga-abịakwasị ọgbọ ọjọọ, ndị na-emebi iwu n'ụwa: ọrụ ha bụ adighị ọcha na ịkwa iko, na mmetọ na ihe arụ.
15 Ha ga-asị, 'Ụbọchị ndị nna nna anyị dị ọtụtụ (ọbụna ruo otu puku afọ), ọ dịkwa mma; mana lee, ụbọchị ndụ anyị, ọ bụrụ na mmadụ adị ndụ ọtụtụ, dị afọ iri atọ na iri, ọ bụrụkwa na ọ dị ike, dị afọ iri anọ na iri, na ndị ọjọọ ahụ, udo adighịkwa n'ụbọchị ọgbọ ọjọọ a.'
16 N'ọgbọ ahụ, ụmụ ga-ama ndị nna ha na ndị okenye ikpe maka mmehie na ajọ omume, na okwu ọnụ ha na ajọ omume dị ukwuu ha na-eme, na banyere ha ịhapụ ọgbụgba ndụ nke Onyenwe anyị mere n'etiti ha na Ya, ka ha debe ma mee iwu Ya nile na iwu Ya nile na iwu Ya nile, na-apụghị n'aka nri ma ọ bụ n'aka ekpe.
17 N'ihi na mmadụ niile emeela ihe ọjọọ, ọnụ ọ bụla na-ekwukwa ihe ọjọọ, ọrụ ha niile bụkwa ihe rụrụ arụ na ihe arụ, ụzọ ha niile bụkwa ihe rụrụ arụ, ihe arụ na mbibi.
18 Lee, ụwa ga-ala n'iyi n'ihi ọrụ ha niile, ọ dighịkwa mkpụrụ osisi vaịn ga-adị, ọ dighịkwa mmanụ; n'ihi na ọrụ ha enweghị okwukwe kpamkpam, ha niile ga-alakwa n'iyi ọnụ, anụ ụlọ na anụ ụlọ na nnụnụ, na azụ̀ nile nke oké osimiri, n'ihi ụmụ mmadụ.
19 Ha ga-ese okwu n'etiti onwe ha, nwata na agadi, okenye na nwata, ogbenye na ọgaranya, ndị dị ala na ndị ukwu, onye arịrịọ na onyeisi, n'ihi iwu na ọgbụgba ndụ ahụ; n'ihi na ha echefuola iwu, na ọgbụgba ndụ, na ememme, na ọnwa, na ụbọchị izu ike, na jubilee, na ikpe niile.
20 Ha ga-eguzokwa n'ụta na mma agha na agha iji mee ka ha laghachi n'ụzọ; mana ha agaghị alaghachi ruo mgbe a wụfuru ọtụtụ ọbara n'ụwa, otu otu.
21 Ndị gbapụrụ agaghị alaghachi n'ihe ọjọọ ha gaa n'ụzọ ezi omume, kama ha niile ga-ebuli onwe ha elu nye aghụghọ na akụnụba, ka onye ọ bụla wee were ihe niile bụ nke onye agbata obi ya, ha ga-akpọkwa aha ukwu ahụ, mana ọ bụghị n'eziokwu ma ọ bụghị n'ezi omume, ha ga-emerụkwa ebe nsọ nke ebe nsọ site n'adighị ọcha ha na mmebi nke mmetọ ha.
22 Ma oke ntaramahụhụ ga-abịakwasị ihe ọgbọ a mere site n'aka Onyenwe anyị, ọ ga-enyefekwa ha n'aka mma agha na ikpe na n'agha, na ka a pụnara ha ihe ma rie ha.
23 Ọ ga-akpọtekwa ndị mmehie nke mba dị iche iche megide ha, bụ́ ndị na-enweghị ebere ma ọ bụ ọmịiko, ndị na-enweghịkwa nsọpụrụ nke onye ọ bụla, ma agadi ma nwata, ma ọ bụ onye ọ bụla, n'ihi na ha bụ ndị ajọ omume karịa ụmụ mmadụ niile, ha ga-emekwa ihe ọjọọ megide Izrel, ha ga-emekwa ihe ike megide Jekọb, ọbara ga-awụfukwa n'ụwa, ọ dighịkwa onye ga-achịkọta ha, ọ dighịkwa onye ga-eli ha.
24 N'ụbọchị ndị ahụ, ha ga-eti mkpu n'olu dara ụda, kpọọ oku ma kpee ekpere ka e wee zọpụta ha n'aka ndị mmehie, ndị mba ọzọ; Ma a gaghị azọpụta ha.
25 Isi ụmụ ga-acha ọcha ma nwee isi awọ, nwa dị izu atọ ga-adịkwa ka nwoke dị otu narị afọ, a ga-ebibikwa ogologo ha site na mkpagbu na mmegbu.
26 N'ụbọchị ndị ahụ, ụmụ ga-amalite ịmụ iwu, chọọkwa iwu ndị ahụ, wee laghachi n'ụzọ ezi omume.
27 Ụbọchị ga-amalite ịba ụba ma na-amụba n'etiti ụmụ mmadụ ahụ ruo mgbe ụbọchị ha ga-eru otu puku afọ. Ruokwa ọnụ ọgụgụ afọ karịrị (na mbụ) ka ọnụọgụgụ ụbọchị ndị ahụ dị.
28 Ọ dighị agadi ma ọ bụ onye na-anaghị enwe afọ ojuju n'ụbọchị ya, N'ihi na mmadụ niile ga-adị ka ụmụaka na ndị ntorobịa.
29 Ha ga-emezu ụbọchị ha niile ma biri n'udo na n'ọnụ, Setan agaghịkwa enwe onye mbibi ọjọọ ọ bụla; N'ihi na ụbọchị ha niile ga-abụ ụbọchị ngọzi na ọgwụgwọ.
30 N'oge ahụ, Onyenwe anyị ga-agwọ ndị ohu ya, ha ga-ebili wee hụ udo dị ukwuu, chụpụkwa ndị iro ha. Ndị ezi omume ga-ahụ ma kelee, ha ga-aṅụrị ọṅụ ruo mgbe ebighị ebi, ha ga-ahụkwa ikpe ha niile na nkọcha ha niile n'ahụ ndị iro ha.
31 Ọkpụkpụ ha ga-ezu ike n'ala, mmụọ ha ga-enwekwa ọṅụ dị ukwuu, ha ga-amarakwa na ọ bụ Jehova na-eme ihe ziri ezi, na-emerekwa ọtụtụ narị mmadụ na puku kwuru puku na ndị niile hụrụ Ya n'anya ebere.
32 Ma gị onwe gị, Mozis, dee okwu ndị a; n'ihi na otú a ka e dere ha, ha dekọkwara ha n'elu mbadamba nkume eluigwe ka ọ bụrụ ihe akaebe ruo ọgbọ nile ruo mgbe ebighị ebi.

ISI nke 24

1 O wee ruo mgbe Abraham nwụsịrị, na Jehova gọziri Aịzik nwa ya nwoke, o wee si na Hibrọn bilie gaa biri n'olulu mmiri nke ọhụụ n'afọ mbụ nke izu nke atọ [2073 nke ụtụtụ] nke jubilee a, afọ asaa.
2 N'afọ mbụ nke izu nke anọ, ụnwụ malitere n'ala ahụ, [2080 AM] ewezuga ụnwụ mbụ ahụ, nke dị n'oge Abraham.
3 Jekọb wee sie ofe lentil, Isọ wee si n'ọhịa lọta agụụ. Ọ gwara Jekọb nwanne ya nwoke, sị: "Nye m ofe uhie a." Jekọb wee sị ya: "Reere m ikike gị [nke mbụ, nke a] dị ka ọkpara, m ga-enyekwa gị achịcha, tinyere ofe lentil a."
4 Isọ wee sị n'obi ya: 'M ga-anwụ; uru dị aṅaa ka ikike a dị n'ọkpara baara m?
5 'O wee sị Jekọb: 'Enye m ya gị.' Jekọb wee sị: 'Kpọọ m iyi taa,' o wee ṅụọ iyi nye ya.

6 Jekọb wee nye nwanne ya nwoke bụ́ Isọ achịcha na ofe, o wee rie ruo mgbe afọ juru ya, Isọ wee leda ikike ọkpara ya anya; n'ihi nke a ka a kpọrọ Isọ Edom, n'ihi ofe uhie Jekọb nyere ya maka ikike ọkpara ya.
7 Jekọb wee bụrụ ọkpara, e wee weda Isọ ala n'ebube ya.
8 Ụnwụ wee daa n'ala ahụ, Aịzik wee pụọ ịga Ijipt n'afọ nke abụọ nke izu a, wee gakwuru eze ndị Filistia na Gerar, bụ́ Abimelek.
9 Jehova wee pụta ìhè nye ya, sị ya: ‘Agala Ijipt; biri n’ala ahụ m ga-agwa gị, birikwa n’ala a, m ga-anọnyere gị ma gọzie gị.’
10 N'ihi na ọ bụ gị na mkpụrụ gị ka m ga-enye ala a nile, m ga-emekwa ka iyi m nke m ṅụrụ Abraham nna gị guzosie ike, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị baa ụba dị ka kpakpando nke eluigwe, m ga-enyekwa mkpụrụ gị ala a niile.
11 N'ime mkpụrụ gị ka mba nile nke ụwa ga-enweta ngọzi, n'ihi na nna gị gere ntị n'olu m, debekwa ihe m nyere n'iwu, na iwu m, na ụkpụrụ m, na ọgbụgba ndụ m: ma ugbu a, rube isi n'olu m, biri n'ala a.
12 O wee biri na Gela izu atọ nke afọ.
13 Abimelek wee nye iwu gbasara ya, [2080-2101 nke ụtụtụ] na ihe niile o nwere, sị: 'Onye ọ bụla metụrụ ya aka ma ọ bụ ihe ọ bụla nke ya ga-anwụrịrị.'
14 Aịzik wee dị ike n'etiti ndị Filistia, o wee nweta ọtụtụ ihe onwunwe, ehi, na atụrụ, na kamel, na ịnyịnya ibu, na ọtụtụ ezinụlọ.
15 Ọ ghaa agha n'ala ndị Filistia, ọ ghọkwara otu narị okpukpu, Aịzik wee dị ukwuu nke ukwuu, ndị Filistia wee nweere ya anyaụfụ.
16 Ndị Filistia emechiela olulu mmiri niile ndị ohu Ebreham gwuru n'oge ndụ ya mgbe Ebreham nwụsịrị, ha wee jupụta ájá n'ime ha.
17 Abimelek wee sị Aịzik: “Si n'ebe anyị nọ pụọ, n'ihi na ị ka anyị ike nke ukwuu.” Aịzik wee si ebe ahụ pụọ n'afọ mbụ nke izu nke asaa wee biri na ndagwurugwu Gera.
18 Ha wee gwuo olulu mmiri ndị ohu Abraham, nna ya, gwuru ọzọ, ndị Filistia mechiri mgbe Abraham nna ya nwụsịrị, o wee kpọọ ha aha dịka Abraham nna ya kpọrọ ha.
19 Ndị ohu Aịzik wee gwuo olulu mmiri n'ime ndagwurugwu ahụ, chọta mmiri ndụ, ndị ọzụzụ atụrụ Gera wee see okwu megide ndị ọzụzụ atụrụ Aịzik, sị: “Mmiri a bụ nke anyị.” Aịzik wee kpọọ olulu mmiri ahụ “Ihe Ọjọọ”, n'ihi na ha mere ihe ọjọọ n'ebe anyị nọ.
20 Ha wee gwuo olulu mmiri nke abụọ, ha wee lụọ ọgụ maka nke ahụ, ọ kpọkwara ya 'Emity'. O wee si n'ebe ahụ bilie, ha wee gwuo olulu mmiri ọzọ, ha alụghịkwa ọgụ maka nke ahụ, ọ kpọkwara ya 'Ụlọ', Aịzik wee sị: 'Ugbu a, Jehova enyela anyị ohere, anyị amụbaala n'ala ahụ.'
21 O wee si ebe ahụ gbagoo n'Ọdọ Mmiri nke Ịṅụ iyi n'afọ mbụ nke izu mbụ n'afọ jubilii iri anọ na anọ [2108 nke ụtụtụ].
22 Jehova wee pụta ìhè nye ya n'abalị ahụ, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ, wee sị ya: 'Abụ m Chineke nke nna gị Abraham; atụla egwu, n'ihi na anọnyeere m gị, m ga-agọzikwa gị, m ga-emekwa ka mkpụrụ gị baa ụba dị ka ájá nke ala, n'ihi Abraham ohu m.'
23 O wee wuo ebe ịchụàjà n'ebe ahụ, nke Abraham nna ya wuru mbụ, o wee kpọọ aha Jehova, o wee chụọ àjà nye Chineke nke nna ya Abraham.
24 Ha wee gwuo olulu mmiri wee chọta mmiri dị ndụ.
25 Ndị ohu Aịzik gwukwara olulu mmiri ọzọ, ha ahụghịkwa mmiri, ha wee gaa gwa Aịzik na ha ahụghị mmiri, Aịzik wee sị: ‘Aṅụọla m iyi taa nye ndị Filistia, a kpughewokwaara anyị ihe a.’
26 Ọ kpọkwara ebe ahụ Isi Mmiri nke Ịṅụ iyi: n'ihi na ọ ṅụụrụ Abimelek na Ahuzat, enyi ya, na Fikọl, bụ́ onyeisi ndị agha ya, iyi n'ebe ahụ.
27 Aịzik wee mara n'ụbọchị ahụ na n'okpuru mmanye ọ ṅụrụ iyi na ya na ha ga-eme udo.
28 Aịzik wee bụrụ ndị Filistia ọnụ n'ụbọchị ahụ, sị: 'Ndị Filistia bụrụ ndị a bụrụ ọnụ ruo ụbọchị iwe na iwe site n'etiti mba niile; Chineke mee ka ha bụrụ ihe ịkwa emo na nkọcha na ihe iwe na iwe n'aka ndị mmehie mba ọzọ na n'aka ndị Kitim.'
29 Onye ọ bụla nke gbapụrụ mma agha nke onye iro na Kitim, ka mba ezi omume chụpụ ya n'ikpe site n'okpuru eluigwe; n'ihi na ha ga-abụ ndị iro na ndị iro nke ụmụ m ruo ọgbọ ha n'ụwa.
30 Ọ dighịkwa onye fọdụrụ ga-afọdụ ha, ọ dighịkwa onye a ga-azọpụta n'ụbọchị iwe nke ikpe; n'ihi na mbibi na iwepụ na ịchụpụ n'ụwa ka mkpụrụ niile nke ndị Filistia (echekwabara), ọ dighịkwa aha ma ọ bụ mkpụrụ ga-afọdụ maka ndị Kaftorim a ọzọ n'ụwa.
31 N'ihi na ọ bụrụ na ọ rigoro n'eluigwe, a ga-akwatu ya site n'ebe ahụ, ọ bụrụkwa na ọ dị ike n'ụwa, a ga-adọkpụ ya site n'ebe ahụ, ọ bụrụkwa na o zoo onwe ya n'etiti mba dị iche iche, a ga-ewepụkwa ya site n'ebe ahụ; ọ bụrụkwa na ọ rịdata n'ime Sheol, ikpe ya ga-adị ukwuu, ọ gaghịkwa enwe udo n'ebe ahụ.
32 Ọ bụrụkwa na ọ banye n'agha, n'aka ndị na-achọ ndụ ya ka ha ga-egbu ya n'ụzọ, aha ma ọ bụ mkpụrụ agaghị ahapụ ya n'ụwa niile; n'ihi na ọ ga-apụ n'ọgbụgba ndụ ebighị ebi.
33 Otú a ka e dere ma dee ya gbasara ya n'elu mbadamba nkume eluigwe, ka e mee ya n'ụbọchị ikpe, ka e wee wepụ ya n'ụwa.

ISI nke 25

1 N'afọ nke abụọ nke izu a n'afọ jubilii a, Rebeka kpọrọ Jekọb nwa ya nwoke, wee gwa ya okwu, sị: 'Nwa m, alụla nwunye n'etiti ụmụ nwanyị Kenan dịka Isọ nwanne gị nwoke, onye lụrụ nwunye abụọ n'ime ụmụ nwanyị Kenan, ha wee mee ka mkpụrụ obi m nwee mwute site n'omume rụrụ arụ ha niile: n'ihi na omume ha niile bụ ịkwa iko na agụụ mmekọahụ, ọ dighịkwa ezi omume n'ime ha, n'ihi na (omume ha) dị njọ.
2 Ma mụ onwe m, nwa m, hụrụ gị n'anya nke ukwuu, obi m na ịhụnanya m na-agọzikwa gị awa ọ bụla nke ehihie na nche nke abalị.
3 Ma ugbua, nwa m, gee ntị n'olu m, mee uche nne gị, alụkwala onwe gị nwunye n'ime ụmụ nwanyị nke ala a, kama naanị site n'ụlọ nna m na site n'ezinụlọ nna m. Ị ga-akpọrọ onwe gị nwunye n'ụlọ nna m, Chineke Kasị Elu ga-agọzikwa gị, ụmụ gị ga-abụkwa ọgbọ ezi omume na mkpụrụ dị nsọ.
4 Jekọb wee gwa Rebeka, nne ya, sị ya: “Lee, nne, m dị izu itoolu n'afọ, amaghị m ma ọ bụ metụbeghị m nwanyị ọ bụla aka, ekwetaghịkwa m onye ọ bụla, ọ dighịkwa mgbe m chere echiche ịlụ nwunye n'etiti ụmụ nwanyị Kenan.”
5 N'ihi na echeta m, nne, okwu Abraham, nna anyị, n'ihi na o nyere m iwu ka m ghara ịlụ nwunye n'ime ụmụ nwanyị

Kenan, kama ka m lụọ nwunye sitere na mkpụrụ nke ụlọ nna m na site n'ezinụlọ m.
6 Anụla m na mbụ na amụọla ụmụ nwanyị nye Leban, nwanne gị nwoke, ma etinyewo m obi m n'ebe ha nọ ịlụ nwunye n'etiti ha.
7 N'ihi nke a ka m ji chebe onwe m n'ime mmụọ m ka m ghara ime mmehie ma ọ bụ imebi n'ụzọ m niile n'ụbọchị niile nke ndụ m; n'ihi na n'ihe gbasara agụụ mmekọahụ na ịkwa iko, Abraham, nna m, nyere m ọtụtụ iwu.
8 Ma, n'agbanyeghị ihe niile o nyere m n'iwu, afọ iri abụọ a nwanne m nwoke anọwo na-alụso m ọgụ, na-agwakwa m okwu ugboro ugboro, sị: 'Nwanne m nwoke, lụrụ otu nwanne nwanyị n'ime ndị nwunye m abụọ'; mana ajụghị m ime ihe o mere.
9 M'nēwerem iyi n'iru gi, nnem, na ubọchi nile nke ndum agaghi-alutaram nwunye site n'umu-ndinyom nke nkpuru Kenan, m'gaghi-emekwa ihe ọjọ dika nwannem nwoke mere.
10 Atụla egwu, nne; jide n'aka na m ga-eme uche gị ma jee ije n'ezi omume, agaghịkwa emebi ụzọ m ruo mgbe ebighị ebi.
11 O wee welie ihu ya elu n'eluigwe, gbasaa mkpịsị aka aka ya, meghee ọnụ ya wee gọzie Chineke Kasị Elu, onye kere eluigwe na ụwa, o wee kelee Ya ma too Ya.
12 O wee sị: ‘Onyenwe anyị Chineke, ka a gọziri aha nsọ ya ruo mgbe ebighị ebi, onye nyere m Jekọb dịka nwa dị ọcha na mkpụrụ dị nsọ; n'ihi na ọ bụ nke gị, mkpụrụ gị ga-adịkwa mgbe niile ruo ọgbọ niile ruo mgbe ebighị ebi.
13 Gọzie ya, Onyenweanyị, tinyekwa ngọzi ezi omume n'ọnụ m, ka m wee gọzie ya.
14 Na saa bere no, na honhom kronkron no aba n'anom, na ɔfaa Yakob n'agyapade no so kae sɛ:
15 Onye agọziri agọzi ka I bu, Onye-nwe ezi omume na Chineke nke mgbe nile, Ka Ọ gọzie kwa Gi karịa ọgbọ nile nke mmadụ. Ka O nye Gi, Nwam, ụzọ ezi omume, Ka O kpughee kwa ezi omume nye mkpụrụ gị.
16 Ka O mee ka ụmụ gị baa ụba n'oge ndụ gị, Ka ha bilitekwa dịka ọnụọgụgụ ọnwa nke afọ si dị. Ka ụmụ ha baakwa ụba karịa kpakpando nke eluigwe, Ka ọnụ ọgụgụ ha baakwa ụba karịa ájá nke oké osimiri.
17 Ka O nye ha ala ọma a - dịka O kwuru na Ọ ga-enye Abraham na mkpụrụ ya ga-esochi ya mgbe niile - Ka ha jidekwa ya dịka ihe onwunwe ruo mgbe ebighị ebi.
18 Ka m hụ (amụrụ) gị, nwa m nwoke, ụmụ a gọziri agọzi n'oge ndụ m, Ka mkpụrụ gị niile bụrụ mkpụrụ a gọziri agọzi na nke dị nsọ.
19 Dịka i si mee ka mmụọ nne gị dị ọhụrụ n'oge ndụ ya, afọ nke nwanyị mụrụ gị na-agọzi gị otú a, [ịhụnanya m] na ara m na-agọzikwa gị, ọnụ m na ire m na-etokwa gị nke ukwuu.
20 Bawanye ma gbasaa n'elu ụwa, Ka mkpụrụ gị zuo oke n'ọnụ nke eluigwe na ụwa ruo mgbe ebighị ebi; Ka mkpụrụ gị ńụrịa ọńụ, Ka udo dịrịkwa n'ụbọchị udo dị ukwuu.
21 Ka aha gị na mkpụrụ gị dịrị ruo mgbe ebighị ebi, Ka Chineke Kasị Elu bụrụ Chineke ha, Ka Chineke nke ezi omume birikwa n'etiti ha, Ka e wulitekwa ebe nsọ Ya ruo mgbe ebighị ebi.
22 Onye agọziri agọzi ka ọ bụ, Onye ọ bụla nke na-agọzi gị, Ka ọ bụrụ onye a bụrụ ọnụ.
23 O wee susuo ya ọnụ, sị ya: ‘Ka Onyenwe ụwa hụ gị n'anya dịka obi nne gị na ịhụnanya ya si ńụrịa ọńụ n'ime gị ma gọzie gị.’ O wee kwụsị ịgọzi.

ISI nke 26

1 N'afọ nke asaa nke izu a, Aịzik kpọrọ Ịsọ, nwa ya nke okenye, wee sị ya: 'Adị m agadi [2114 AM], nwa m, lee anya m na-ahụ ụzọ nke ukwuu, amaghịkwa m ụbọchị m ga-anwụ.
2 Ma ugbua, were ngwa ọgụ ịchụ nta gị, akụ́ gị na ụta gị, pụọ n'ọhịa, chụpụ anụ nta ma jide m, nwa m, meekwara m anụ dị ụtọ, dịka mkpụrụ obi m si hụ n'anya, wetara m ya ka m rie, ka mkpụrụ obi m wee gọzie gị tupu mụ anwụọ.
3 Ma Rebeka nụrụ ka Aịzik na-agwa Isọ okwu.
4 Isọ wee pụọ n'isi ụtụtụ gaa n'ọhịa ịchụ nta na ijide ma kpọta nna ya n'ụlọ.
5 Rebeka wee kpọọ Jekọb nwa ya nwoke, sị ya: “Lee, anụrụ m Aịzik nna gị ka ọ na-agwa Isọ nwanne gị nwoke okwu, sị: ‘Chọọ m, meere m nri dị ụtọ, wetara m ya.
6 Ka m rie ma gọzie gị n'ihu Jehova tupu mụ anwụọ.” Ugbu a, nwa m, gee ntị n'olu m n'ihe m nyere gị n'iwu: Gaa n'ìgwè atụrụ gị, kpọtara m ụmụ ewu abụọ dị mma, m ga-esikwa ha nri dị ụtọ maka nna gị, dịka ọ hụrụ n'anya, ị ga-ebutere nna gị ka o rie ma gọzie gị n'ihu Jehova tupu ya anwụọ, ka i wee bụrụ onye a gọziri agọzi.
7 Jekọb wee sị Rebeka nne ya: “Nne, agaghị m egbochi ihe ọ bụla nna m ga-eri, nke ga-atọ ya ụtọ: naanị m na-atụ egwu, nne m, na ọ ga-amata olu m ma chọọ imetụ m aka.”
8 Ma ị maara na m dị nro, nwanne m nwoke bụ Isọ, ajị agbawokwa m, m ga-ahụkwa onwe m n'anya ya dị ka onye ajọ omume, m ga-emekwa ihe ọ na-enyeghị m iwu, ọ ga-ewekwa iwe megide m, m ga-ewetakwa nkọcha n'isi m, ọ bụghị ngọzi.
9 Rebeka, nne ya, wee sị ya: “Nwa m, ka nkọcha gị dịrị m, naanị gee ntị n'olu m.”
10 Jekọb wee gee ntị n'olu nne ya bụ́ Rebeka, wee gaa kpụọ ụmụ ewu abụọ mara mma ma maa abụba, wetara nne ya, nne ya wee sie ha anụ dị ụtọ dịka ọ hụrụ n'anya.
11 Rebeka we were mmiri ozuzo mara mma nke Isọ, nwa ya nwoke nke okenye, nke di n'ulo ya, yikwasi Jekob, nwa ya nwoke nke nta, (ha), o we yikwasi akpụkpọ ụmụ nke umu ya n'aka ya na n'akụkụ olu ya nke a na-ekpugheghị ekpughe.
12 O wee nye anụ na achịcha ahụ o siri n'aka nwa ya nwoke bụ́ Jekọb.
13 Jekọb wee bịakwute nna ya wee sị: “Abụ m nwa gị. Emewo m ihe ị gwara m: bilie, nọdụ ala rie ihe m jidere, nna, ka mkpụrụ obi gị wee gọzie m.”
14 Aịzik wee sị nwa ya: “Olee otú i si chọta ya ngwa ngwa otú a, nwa m?”
15 Jekọb wee sị: 'N'ihi na Onyenwe anyị Chineke gị mere ka m chọta ya.'
16 Aịzik wee sị ya: “Bịaruo nso, ka m wee metụ gị aka, nwa m, ma ị bụ nwa m Isọ ma ọ bụ na ị bụghị.”
17 Jekọb wee bịaruo Aịzik, nna ya nso, o metụrụ ya aka wee sị: ‘Olu a bụ olu Jekọb, mana aka ndị a bụ aka Isọ.’
18 Ma ọ mataghị ya, n'ihi na ọ bụ ọrụ site n'eluigwe iwepụ ike nghọta ya, Aịzik aghọtaghịkwa ya, n'ihi na aka ya abụọ dị ka ajị dị ka nke Isọ nwanne ya nwoke, o wee gọzie ya.

19 Ọ sịrị, “Ị bụ nwa m Isọ?” Ọ sịrị, “Abụ m nwa gị.” Ọ sịrị, “Kpọtara m ihe ị nwụtara nso, nwa m, ka mkpụrụ obi m wee gọzie gị.”
20 O we kpọta ya nso, o we rie, o we wetara ya mmanya, ọ ṅua.
21 Aịzik, nna ya, wee sị ya: “Bịaruo m nso, susuo m ọnụ, nwa m.”
22 O wee bịaruo nso susuo ya ọnụ. O wee nụ isi uwe ya, wee gọzie ya, sị: “Lee, isi nwa m dị ka isi ubi jupụtara nke Jehova gọziri.”
23 Ka Jehova nye gị igirigi nke eluigwe na igirigi nke ala, na ọtụtụ ọka na mmanụ: Ka mba dị iche iche jeere gị ozi, ndị dị iche iche kpọọrọ gị isiala.
24 Bụrụ onye nwe ụmụnne gị, ka ụmụ nne gị kpọọ isiala nye gị; Ka ngọzi niile nke Jehova gọziri m ma gọzie Abraham, nna m, bụrụ nke gị na mkpụrụ gị ruo mgbe ebighị ebi: Onye a bụrụ ọnụ ka onye na-akọcha gị, Onye a gọziri agọzi ka onye na-agọzi gị bụkwa.
25 O wee ruo ozugbo Aịzik gọziri nwa ya Jekọb, Jekọb wee pụọ n'ebe Aịzik nna ya nọ, o zoro onwe ya, Isọ nwanne ya nwoke wee si n'ịchụ nta ya bata.
26 O wee sie nri dị ụtọ, wetara ya nna ya, wee sị nna ya: “Ka nna m bilie, rie anụ m gbutere ka mkpụrụ obi gị wee gọzie m.”
27 Aịzik, nna ya, wee sị ya: “Ònye ka ị bụ?” Ọ wee sị ya: “Abụ m ọkpara gị, nwa gị Isọ. Emewo m ihe ị nyere m n'iwu.”
28 Aịzik wee tụọ ya n'anya nke ukwuu, wee sị: “Ònye bụ onye chụụrụ m nta, jide ya, wetara m ya, m wee rie ihe niile tupu ị bịa, gọziekwa m ya: a ga-agọzikwa ya, ya na mkpụrụ ya niile ruo mgbe ebighị ebi?”
29 O wee ruo na mgbe Isọ nụrụ okwu nna ya bụ́ Aịzik, o tiri mkpu n'olu dị oke njọ, wee sị nna ya: ‘Gọzie m, ọbụna mụ onwe m, nna m.’
30 O wee sị ya: “Nwanne gị nwoke bịara n'aghụghọ, o wee nara ngọzi gị.” O wee sị: “Ugbu a ka m maara ihe mere e ji kpọọ aha ya Jekọb: lee, o jirila m dochie anya ugboro abụọ a: o werela ikike ọmụmụ m, ugbu a ọ narawo ngọzi m.”
31 O wee sị: “Nna m, ò nwere ngọzi i debereghị nye m?” Aịzik wee zaa, sị Isọ: “Lee, emere m ya onye nwe gị, enyewokwa m ụmụnne ya niile ọrụ ohu ya, ejikwa m ọtụtụ ọka na mmanya vaịn na mmanụ mee ka ọ dị ike: Gịnịzi ka m ga-emere gị ugbu a, nwa m?”
32 Isọ wee sị Aịzik, nna ya, “Nna, ọ̀ bụ naanị otu ngọzi ka i nwere? gọzie m, ọbụna mụ onwe m, nna m.”
33 Isọ we welie olu-ya, kwa ákwá. Aisak we za, si ya, Le, ebe obibi-gi gādi anya n'ebe igirigi nke ala di, Ọ di kwa anya n'ebe igirigi nke eluigwe di anya n'elu.
34 Ọ bụkwa site na mma agha gị ka ị ga-adị ndụ, ị ga-ejere nwanne gị nwoke ozi. Ọ ga-erukwa mgbe ị dị ukwuu, ị ga-akwapụkwa yok ya n'olu gị, ị ga-emehie mmehie zuru oke ruo ọnwụ, a ga-ewepụkwa mkpụrụ gị n'okpuru eluigwe.
35 Isọ we yie Jekob egwu n'ihi ngọzi nke nna-ya gọziri ya, o we si n'obi-ya, Ka ubọchi iru-újú nna-m bia, ka m'we bụe Jekob nwa-nne-ya.

ISI nke 27

1 E wee kọọrọ Rebeka okwu Isọ, bụ́ nwa ya nke okenye, n’ọhụụ, Rebeka wee ziga kpọọ Jekọb, bụ́ nwa ya nke nta.
2 wee sị ya: “Lee, Isọ nwanne gị ga-abọ ọbọ n’ahụ gị ka o wee gbuo gị.”
3 Ugbu a, nwa m, gee ntị n'olu m, bilie gbaga Leban, nwanne m nwoke, gaa Haran, nọrọ ya ụbọchị ole na ole ruo mgbe iwe nwanne gị nwoke ga-alaghachi, o wee wepụ iwe ya n'ebe ị nọ, chefuokwa ihe niile i mere; mgbe ahụ, m ga-ezitere gị ma kpọpụta gị n'ebe ahụ.
4 Jekọb wee sị: ‘Agaghị m atụ egwu; ọ bụrụ na ọ chọrọ igbu m, m ga-egbu ya.’
5 Ma ọ sịrị ya, “Ka m ghara ịgbahapụ ụmụ m abụọ n’otu ụbọchị.”
6 Jekọb wee sị Rebeka nne ya: “Lee, ị maara na nna m emeela agadi, ọ hụghịkwa ụzọ n'ihi na anya ya adighị ọcha, ọ bụrụkwa na m ahapụ ya, ọ ga-adị njọ n'anya ya, n'ihi na ahapụla m ya wee pụọ n'ebe ị nọ, nna m ga-ewe iwe wee kọchaa m. Agaghị m aga; mgbe ọ zitere m, naanị m ga-aga.”
7 Rebekah wee sị Jekọb: “M ga-abanye gwa ya okwu, ọ ga-ahapụkwa gị ka ị lawa.”
8 Rebeka wee bata gwa Aịzik, sị: “M na-akpọ ndụ m asị n'ihi ụmụ nwaanyị Het abụọ ahụ, bụ́ ndị Isọ lụrụ ya dị ka nwunye; ọ bụrụkwa na Jekọb alụọ nwunye n'etiti ụmụ nwaanyị ala a dị ka ndị a, gịnị mere m ga-eji dị ndụ ọzọ, n'ihi na ụmụ nwaanyị Kenan dị njọ?”
9 Aịzik wee kpọọ Jekọb, gọzie ya, dọọ ya aka ná ntị, sị ya: ‘Alụla onwe gị nwunye n'etiti ụmụ nwaanyị Kenan.
10 Bilie, gawa Mesopotemia, n'ụlọ Betuel, nna nne gị, si n'ebe ahụ lụọ nwunye n'etiti ụmụ nwanyị Leban, nwanne nne gị.
11 Chineke Pụrụ Ime Ihe Niile gọzie gị, mee ka ị baa ụba, meekwa ka ị baa ụba ka i wee bụrụ otu mba dị iche iche, nyekwa gị ngọzi nna m Abraham, nye gị na mkpụrụ gị ga-esochi gị, ka i wee nweta ala obibi gị na ala niile Chineke nyere Abraham: laa, nwa m nwoke, n'udo.
12 Isak we zipu Jekob, o we je Mesopotamia, jekuru Laban nwa Betuel onye Siria, nwanne Rebeka, nne Jekob.
13 O wee ruo mgbe Jekọb biliri ịga Mesopotemia, mmụọ Rebeka wutere nwa ya nwoke, o wee kwaa ákwá.
14 Aịzik wee sị Rebeka: “Nwanne m nwanyị, akwala ákwá n'ihi Jekọb, nwa m nwoke; n'ihi na ọ na-ala n'udo, ọ ga-alọtakwa n'udo.”
15 Chineke Kasị Elu ga-echebe ya pụọ n'ihe ọjọọ niile, ọ ga-anọnyekwara ya; n'ihi na ọ gaghị ahapụ ya ụbọchị ya niile;
16 N'ihi na amaara m na ụzọ ya ga-aga nke ọma n'ihe niile ebe ọ bụla ọ na-aga, ruo mgbe ọ ga-alọghachikwute anyị n'udo, anyị wee hụ ya n'udo.
17 Atụla egwu n'ihi ya, nwanne m nwanyị, n'ihi na ọ nọ n'ụzọ ziri ezi, ọ bụkwa nwoke zuru okè: ọ bụkwa onye kwesịrị ntụkwasị obi, ọ gaghịkwa ala n'iyi. Akwala ákwá.
18 Aịzik wee kasie Rebeka obi n'ihi nwa ya nwoke bụ́ Jekọb, wee gọzie ya.
19 Jekọb wee si n'Ọdọ Mmiri nke Ịnụ iyi gaa Haran n'afọ mbụ nke izu nke abụọ n'afọ iri anọ na anọ nke Jubilee, ọ bịarutekwara Luz n'ugwu, ya bụ, Betel, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ nke izu a, [2115 nke ụtụtụ] ọ bịarutere ebe ahụ n'uhuruchi wee tụgharịa site n'ụzọ gaa n'ọdịda anyanwụ nke ụzọ ahụ n'abalị ahụ: o wee hie ụra n'ebe ahụ; n'ihi na anyanwụ adaala.
20 O wee were otu nkume dị n'ebe ahụ wee debe ya n'isi ya n'okpuru osisi ahụ, ọ nọkwa naanị ya na-eme njem, ọ rahụkwara ụra.

21 Ọ rọrọ nrọ n'abalị ahụ, lee ububе e guzobere n'elu ala, elu ya ruru eluigwe, ma lee, ndị mmụọ ozi Jehova rịgoro wee dakwasị ya; ma lee, Jehova guzoro n'elu ya.
22 Ọ gwara Jekọb okwu, sị: ‘Abụ m Jehova Chineke nke Abraham, nna gị, na Chineke nke Aịsak; ala nke ị na-arahụ ụra n’elu ya, m ga-enye gị ya, nyekwa mkpụrụ gị ga-esochi gị.’
23 Mkpụrụ gị ga-adị ka ájá nke ala, ị ga-amụbakwa ruo n'ọdịda anyanwụ na n'ọwụwa anyanwụ, n'ugwu na n'ebe ndịda, a ga-agọzikwa ezinụlọ niile nke mba dị iche iche n'ime gị na n'ime mkpụrụ gị.
24 Ma lee, m ga-anọnyere gị, m ga-echebekwa gị ebe ọ bụla ị na-aga, m ga-akpọghachikwa gị n'ala a n'udo; n'ihi na agaghị m ahapụ gị ruo mgbe m ga-eme ihe niile m gwara gị.
25 Jekọb wee teta n'ụra ya, sị, 'N'ezie ebe a bụ ụlọ Jehova, amaghị m ya.' Ọ tụrụ egwu wee sị, 'Ebe a dị egwu nke na-abụghị nke ọzọ ma e wezụga ụlọ Chineke, nke a bụkwa ọnụ ụzọ ámá nke eluigwe.'
26 Jekọb wee bilie n'isi ụtụtụ, were nkume ahụ o tinyere n'okpuru isi ya, guzobe ya ka ọ bụrụ ogidi, wee wụsa mmanụ n'elu ya. O wee kpọọ ebe ahụ Betel; ma aha ebe ahụ bụ Luz na mbụ.
27 Jekọb wee kwee nkwa nye Onyenwe anyị, sị: ‘Ọ bụrụ na Onyenwe anyị anọnyere m, chebe m n’ụzọ a m na-aga, nye m nri m ga-eri na uwe m ga-eyi, ka m wee laghachi n’ụlọ nna m n’udo, Onyenwe anyị ga-abụ Chineke m, nkume a m guzobeworo dị ka ogidi maka ihe ịrịba ama n’ebe a ga-abụ ụlọ Onyenwe anyị, n’ime ihe niile ị ga-enye m, m ga-enye gị otu ụzọ n’ụzọ iri, Chineke m.’

ISI nke 28

1 O we je n'ije-ya, jerue ala Iru-anyanwu, jekuru Leban, nwa-nne Rebeka, ya na ya nọ, o jere ya ozi maka Rechel nwa-ya nwayi otu izu.
2 N'afọ mbụ nke izu nke atọ [2122 nke ụtụtụ], ọ sịrị ya: 'Nye m nwunye m, onye m jeere gị ozi afọ asaa'; Leban wee sị Jekọb: 'M ga-enye gị nwunye gị.'
3 Leban wee mee oriri, kpọrọ Lia, nwa ya nwanyị nke okenye, nye ya Jekọb ka ọ bụrụ nwunye ya, ma nye ya Zilpa, bụ́ nwa agbọghọ ya nwanyị, ka ọ bụrụ ohu ya nwanyị; Jekọb amaghịkwa, n'ihi na o chere na ọ bụ Rechel.
4 O wee bịakwute ya, lee, ọ bụ Lia; Jekọb wee weso Laban iwe, sị ya: ‘Gịnị mere i ji mee m otú a? Ọ̀ bụ na m ejereghị gị ozi maka Rachel, ọ bụghịkwa maka Lia? Gịnị mere i ji mejọọ m?’
5 Kpọrọ nwa gị nwanyị, m ga-aga; n'ihi na i mewo m ihe ọjọọ.' N'ihi na Jekọb hụrụ Rechel n'anya karịa Lia; n'ihi na anya Lia adighị ike, mana ọdịdị ya mara mma nke ukwuu; ma Rechel nwere anya mara mma na ọdịdị mara mma ma dịkwa mma nke ukwuu.
6 Leban wee sị Jekọb: ‘Ọ bụghị otú a ka a na-eme n'obodo anyị, inye nke nta tupu nke okenye.’ Ọ dighịkwa mma ime nke a; n'ihi na e dere ya n'akwụkwọ mpịakọta eluigwe, na onye ọ bụla ekwesighị inye ada ya nke nta tupu nke okenye; mana nke okenye, otu onye buru ụzọ nye, nke nta mgbe nke ya gasịrị—nwoke ahụ na-emekwa otú ahụ, ha na-etinye ikpe ọmụma megide ya n'eluigwe, ọ dighịkwa onye ezi omume nke na-eme ihe a, n'ihi na ihe a dị njọ n'anya Jehova.
7 Nye kwa ụmụ Izrel iwu ka ha ghara ime ihe a; ka ha ghara iwere ma ọ bụ nye nke nta tupu ha enye nke okenye, n'ihi na ọ dị njọ nke ukwuu.
8 Leban wee sị Jekọb: “Ka ụbọchị asaa nke oriri nke a gafee, m ga-enyekwa gị Rachel, ka i wee jeere m ozi afọ asaa ọzọ, ka i wee zụọ atụrụ m dịka i mere n'izu gara aga.”
9 N'ụbọchị ahụ, mgbe ụbọchị asaa nke oriri Lia gwụchara, Leban nyere Jekọb Rechel ka o jee ozi afọ asaa ọzọ, o wee nye Rechel Bilha, nwanne Zilpa, ka ọ bụrụ ohu.
10 O wee jee ozi afọ asaa ọzọ maka Rechel, n'ihi na enyere ya Lia n'efu.
11 Jehova wee meghee afọ Lia, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke Jekọb, o wee kpọọ aha ya Reuben, n'ụbọchị nke iri na anọ nke ọnwa nke itoolu, n'afọ mbụ nke izu nke atọ. [2122 AM]
12 Ma afọ Rachel emechiela, n'ihi na Jehova hụrụ na a kpọrọ Lia asị, Rachel hụkwara ya n'anya.
13 Jekọb wee banye ọzọ n'ebe Lia nọ, o wee tụrụ ime, mụọkwa Jekọb nwa nwoke nke abụọ, ọ kpọkwara aha ya Simiọn, n'ụbọchị nke iri abụọ na otu n'ọnwa nke iri, nakwa n'afọ nke atọ nke izu a. [2124 nke ụtụtụ]
14 Jekọb wee banye ọzọ n'ebe Lia nọ, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke nke atọ ya, ọ kpọkwara aha ya Livaị, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa mbụ n'afọ nke isii nke izu a. [2127 AM]
15 Jekọb wee batakwuru ya ọzọ, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke nke anọ ya, o wee kpọọ aha ya Juda, n'ụbọchị nke iri na ise nke ọnwa nke atọ, n'afọ mbụ nke izu nke anọ. [2129 AM]
16 N'ihi ihe a niile, Rechel nwere anyaụfụ n'ihi na ọ mụghị nwa, ọ wee sị Jekọb: “Nye m ụmụ.” Jekọb wee sị: “È gbochiri m gị mkpụrụ nke afọ gị? Ọ̀ bụ na ahapụwo m gị?”
17 Mgbe Rechel hụrụ na Lia amụọla Jekọb ụmụ nwoke anọ, ya bụ, Reuben na Simiọn na Livaị na Juda, ọ sịrị ya: ‘Bakwuru Bilha, bụ́ ohu m nwanyị, ka ọ tụrụ ime, mụọ nwa nwoke.’ (O wee nye ya Bilha, bụ́ ohu ya nwanyị, ka ọ bụrụ nwunye ya).
18 O wee bata n'ebe ọ nọ, ọ tụụrụ ime, mụọ nwa nwoke, ọ kpọkwara aha ya Dan, n'ụbọchị nke itoolu n'ọnwa nke isii, n'afọ nke isii n'izu nke atọ. [2127 AM]
19 Jekọb wee gakwuru Bilha ọzọ nke ugboro abụọ, o wee tụrụ ime, mụọkwa Jekọb nwa nwoke ọzọ, Rechel wee kpọọ ya Naftali, n'ụbọchị nke ise nke ọnwa nke asaa, n'afọ nke abụọ nke izu nke anọ. [21:30 nke ụtụtụ]
20 Mgbe Lia hụrụ na ọ bụ nwa agaraghị amụ nwa, ọ kwara Rechel anyaụfụ, o wee nye Jekọb ohu ya nwanyị bụ́ Zilpah ka ọ bụrụ nwunye ya, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke, Lia wee kpọọ ya Gad, n'abalị iri na abụọ nke ọnwa asatọ, n'afọ nke atọ nke izu nke anọ. [21:31 nke ụtụtụ]
21 O wee batakwuru ya ọzọ, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke nke abụọ, Lia wee kpọọ ya Asha, n'ụbọchị nke abụọ nke ọnwa nke iri na otu, n'afọ nke ise nke izu nke anọ. [21:33 nke ụtụtụ]
22 Jekọb wee banye n'ebe Lia nọ, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ ya Isaka, n'ụbọchị nke anọ nke ọnwa nke ise, n'afọ nke anọ nke izu nke anọ, [2132 nke ụtụtụ], o wee nye ya nọọsụ.
23 Jekọb wee bịakwute ya ọzọ, o wee tụrụ ime, mụọ ụmụ abụọ, nwoke na nwanyị, ọ kpọkwara aha nwa ya nwoke Zebulọn, kpọọkwa ada ya nwanyị Dina, n'ọnwa nke asaa n'ọnwa nke asaa, n'afọ nke isii n'izu nke anọ. [21:34 AM]

24 Jehova wee meere Rechel amara, o wee meghee afọ ya, o wee tụrụ ime, mụọ nwa nwoke, o wee kpọọ aha ya Josef, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke anọ, n'afọ nke isii n'izu nke anọ a. [21:34 AM]
25 N'oge a mụrụ Josef, Jekọb sịrị Leban: 'Nye m ndị nwunye m na ụmụ m, ka m gakwuru nna m Aịzik, ka m wuoro onwe m ụlọ: n'ihi na emechaala m afọ niile m jere ozi gị maka ụmụ gị nwanyị abụọ, m ga-agakwa n'ụlọ nna m.'
26 Leban wee sị Jekọb: “Nọnyere m n'ụgwọ ọrụ gị, zụkwara m ìgwè atụrụ m ọzọ, narakwa ụgwọ ọrụ gị.”
27 Ha kwekọrịtara n'etiti onwe ha na ọ ga-enye ya ụmụ atụrụ na ụmụ ewu ndị a mụrụ dị ka ndị ojii na ndị nwere ntụpọ na ndị ọcha, (ndị a) ga-abụ ụgwọ ọrụ ya.
28 Atụrụ niile wee mụọ ụmụ atụrụ nwere ntụpọ na ntụpọ na ojii, nwere ntụpọ dị iche iche, ha wee mụọ ụmụ atụrụ ndị yiri onwe ha ọzọ, ihe niile nwere ntụpọ bụ nke Jekọb, ihe ndị na-adịghị bụ nke Leban.
29 Ihe onwunwe Jekọb wee baa ụba nke ukwuu, o wee nwee ehi, atụrụ, ịnyịnya ibu, kamel, ndị ikom na ndị inyom na-ejere ozi.
30 Leban na ụmụ ya nwoke wee nwee anyaụfụ nye Jekọb, Leban wee nara atụrụ ya n'aka ya, o wee legide ya anya n'obi ọjọọ.

ISI nke 29

1 O rue, mbe Rechel musiri Josef, na Leban gara ikpacha aturu-ya; n'ihi na ha nọ n'ebe dị anya site n'ebe ọ nọ, njem ụbọchị atọ.
2 Jekọb wee hụ na Leban na-achọ ịkpacha ajị atụrụ ya, Jekọb wee kpọọ Lia na Rachel, gwa ha okwu ọma ka ha soro ya bịa n'ala Kenan.
3 N'ihi na ọ gwara ha otú o si hụ ihe niile n'ọhụụ, ọbụna ihe niile O gwara ya ka ọ laghachi n'ụlọ nna ya, ha wee sị: 'Ebe ọ bụla ị na-aga, anyị ga-eso gị gaa.'
4 Jekọb wee gọzie Chineke nke nna ya Aịzik, na Chineke nke nna nna ya Abraham, o wee bilie, rịgoro nwunye ya na ụmụ ya, buru ihe niile o nwere, gafee osimiri ahụ, bịarute ala Gilied, Jekọb wee zoo ebumnuche ya n'ebe Leban nọ, ọ gwaghịkwa ya.
5 N'afọ nke asaa nke izu nke anọ, Jekọb tụgharịrị ihu ya gaa Gilied n'ọnwa mbụ, n'ụbọchị nke iri abụọ na otu. [21:35 AM] Leban wee chụsoo ya wee ruo Jekọb n'ugwu Gilied n'ọnwa nke atọ, n'ụbọchị nke iri na atọ.
6 Jehova ekweghi ka o merụọ Jekọb ahụ; n'ihi na ọ pụtara ìhè nye ya na nrọ n'abalị. Laban wee gwa Jekọb okwu.
7 N'ụbọchị nke iri na ise nke ụbọchị ndị ahụ, Jekọb mere oriri maka Leban na ndị niile so ya, Jekọb ṅụkwara iyi n'ụbọchị ahụ nye Leban, Leban ṅụkwara Jekọb iyi, na ọ dịghị onye ga-agafe ugwu Gilied gaa n'ebe ọzọ n'ebumnobi ọjọọ.
8 O wee wuo ebe ahụ maka ihe akaebe; ya mere aha ebe ahụ bụ: 'Obodo Ihe Àmà,' dịka obo a si dị.
9 Ma tupu ha akpọọ ala Gilied ala Refaim; n'ihi na ọ bụ ala Refaim ka a mụrụ Refaim n'ebe ahụ, ndị dike, ogologo ha dị kubit iri, itoolu, asatọ ruo cubit asaa.
10 Ebe obibi ha si n'ala ụmụ Amọn ruo Ugwu Hermon, isi obodo nke alaeze ha bụ Karnaim na Ashtarọt, na Edrei, na Misur, na Beon.
11 Onye-nwe wee bibie ha n'ihi ihe ọjọọ ha mere; n'ihi na ha dị njọ nke ukwuu, ndị Amọraịt bikwa n'ọnọdụ ha, ndị ajọ omume na ndị mmehie, ọ dịghịkwa mmadụ ọ bụla taa mere mmehie ha niile nke ọma, ha enweghịkwa ndụ ogologo ọzọ n'ụwa.
12 Jekọp onenisa Laban ugwem, mè isa isi Mesopotemia, igọọk ebi Ijeren, mè Jekọp onenisa isi Giliadi.
13 Ọ gafere Jabbọk n'ọnwa nke itoolu, n'abalị iri na otu nke ọnwa ahụ. N'ụbọchị ahụ, Isọ, nwanne ya, bịakwutere ya, o wee mee ka ya na ya dị ná mma, wee si n'ebe ọ nọ pụọ gaa n'ala Seị, ma Jekọb bi n'ụlọikwuu.
14 N'afọ mbụ nke izu nke ise n'ime afọ jubilii a [2136 nke ụtụtụ], ọ gafere Jọdan, biri n'ofe Jọdan, ọ na-azụkwa atụrụ ya site n'oké osimiri nke obo ahụ ruo Bethshan, ruo Dotan na ruo n'oké ọhịa Akrabbim.
15 O wee zigara nna ya Aịzik ihe niile o nwere, uwe ya, nri ya, anụ ya, ihe ọṅụṅụ ya, mmiri ara ehi ya, bọta ya, na cheese ya, na mkpụrụ osisi ole na ole nke ndagwurugwu ya.
16 Nakwa nye nne ya Rebeka ugboro anọ n'afọ, n'etiti oge ọnwa, n'etiti ịkọ ubi na owuwe ihe ubi, na n'etiti oge mgbụsị akwụkwọ na mmiri ozuzo (oge) na n'etiti oge oyi na oge opupu ihe ubi, ruo ụlọ elu Abraham.
17 N'ihi na Aịzik si n'olulu mmiri nke iyi lọta wee rịgoro n'ụlọ elu nna ya bụ́ Ebreham, o wee biri n'ebe ahụ naanị ya na nwa ya nwoke bụ́ Isọ.
18 N'ihi na n'oge Jekọb gara Mesopotemia, Isọ lụrụ Mahalat, ada Ishmael, o wee chịkọta ìgwè atụrụ niile nke nna ya na ndị nwunye ya, wee gaa biri n'ugwu Sia, wee hapụ Aịzik nna ya naanị ya n'olulu mmiri nke iyi ahụ.
19 Aịzik wee si n'olulu mmiri nke iyi ahụ rịgo wee biri n'ụlọ elu nke Ebreham nna ya n'ugwu Hebron.
20 N'ebe ahụ ka Jekọb zigara nna ya na nne ya ihe niile o zigara mgbe ụfọdụ, ihe niile ha chọrọ, ha wee gọzie Jekọb site n'obi ha dum na mkpụrụ obi ha dum.

ISI nke 30

1 N'afọ mbụ nke izu nke isii [2143 nke ụtụtụ] ọ gara Salem, n'akụkụ ọwụwa anyanwụ Shekem, n'udo, n'ọnwa nke anọ.
2 Ha wee kpọrọ Daịna, ada Jekọb, gaa n'ụlọ Shekem, nwa Hemọ, onye Heịvaịt, onyeisi ala ahụ, o wee dinaa ya ma mee ka ọ ghara ịdị ndụ, ọ bụkwa nwa agbọghọ dị afọ iri na abụọ.
3 Ọ rịọrọ nna ya na ụmụnne ya ka e nye ya ya nwunye. Jekọb na ụmụ ya wee were iwe n'ihi ndị ikom Shekem; n'ihi na ha merụrụ Dina, nwanne ha nwanyị, ha wee gwa ha okwu n'ebumnobi ọjọọ, ghọgbuokwa ha ma ghọgbuo ha.
4 Simeon na Lewi wee bịarute Shekem na mberede wee kpee ndị ikom niile bi na Shekem ikpe, gbuokwa ndị ikom niile ha hụrụ n'ime ya, ọ dịghịkwa onye fọdụrụ n'ime ya: ha gburu mmadụ niile n'ahụhụ n'ihi na ha mere ka Dina nwanne ha nwanyị ghara inwe nkwanye ùgwù.
5 Ma ka a ghara ime ya ọzọ site ugbu a gaa n'ihu na ada Izrel ga-emerụ onwe ya; n'ihi na a na-ekpe ha ikpe n'eluigwe ka ha jiri mma agha bibie ndị ikom Shekem niile n'ihi na ha mere ihere n'Izrel.
6 Jehova wee nye ha n'aka ụmụ Jekọb ka ha wee jiri mma agha bibie ha ma mee ha ihe ikpe, ka a gharakwa ime otú a ọzọ n'Izrel na nwa agbọghọ na-amaghị nwoke nke Izrel ga-emerụ onwe ya.

7 Ma ọ bụrụ na nwoke ọ bụla chọrọ inye nwa ya nwanyị ma ọ bụ nwanne ya nwanyị nye nwoke ọ bụla sitere na mkpụrụ nke ndị mba ọzọ, ọ ga-anwụrịrị, ha ga-atụkwa ya nkume; n'ihi na o mewo ihere n'Izrel; ha ga-akpọkwa nwanyị ahụ ọkụ n'ọkụ, n'ihi na o mejọwo aha ụlọ nna ya, a ga-ewepụkwa ya n'Izrel.
8 Ka a ghara ịhụkwa nwanyị na-akwa iko na onye na-adịghị ọcha n'Izrel n'ụbọchị niile nke ọgbọ ụwa: n'ihi na Izrel dị nsọ nye Jehova, nwoke ọ bụla nke merụrụ ya ga-anwụrịrị; ha ga-eji nkume tụọ ya nkume.
9 N'ihi na otú a ka e dere ya n'elu mbadamba ihe dị n'eluigwe gbasara mkpụrụ Izrel niile: onye na-emerụ ya ga-anwụrịrị, a ga-atụkwa ya nkume.
10 Iwu a enweghị oke ụbọchị, ọ dighịkwa mgbaghara, ọ dighịkwa ihe mgbapụta ọ bụla: ma nwoke ahụ merụrụ ada ya, a ga-ewepụ ya n'etiti Izrel dum, n'ihi na o nyewo Molok ụfọdụ n'ime mkpụrụ ya, o mekwara ihe arụ iji mee ka ọ ghara ịdị ọcha.
11 Ma gị onwe gị, Mozis, nye ụmụ Izrel iwu ma gbaa ha ume ka ha ghara inye ụmụ ha ndị inyom nye ndị mba ọzọ, ka ha gharakwa ịkpọrọ ụmụ ha ndị inyom nke ndị mba ọzọ, n'ihi na nke a bụ ihe arụ n'anya Jehova.
12 N'ihi nke a, edeela m gị ihe niile ndị Shekem mere, nke ha mere megide Dina, na otú ụmụ Jekọb si kwuo, sị: 'Anyị agaghị enye nwa anyị nwanyị nye nwoke a na-ebighị úgwù; n'ihi na nke ahụ bụ ihe mkparị nye anyị.'
13 Ọ bụkwa ihe ihere nye Izrel, nye ndị dị ndụ, na nye ndị na-akpọrọ ụmụ ndị inyom mba ọzọ; n'ihi na nke a bụ ihe rụrụ arụ na ihe arụ nye Izrel.
14 Na Israel mma no bɛsan abɛyɛ abɔnefo a wɔama wɔn ho kwan sɛ wɔmfa wɔn ho nhyɛ amanyɔsɛm mu, na wɔamfa wɔn ho anhyɛ amanyɔsɛm mu.
15 N'ihi na ọrịa ga-efe efe n'elu ọrịa, na nkọcha n'elu nkọcha, ikpe na ọrịa na nkọcha niile ga-abịakwasị ya: ọ bụrụ na o mee ihe a, ma ọ bụ zoo anya ya n'ebe ndị na-eme ihe na-adịghị ọcha nọ, ma ọ bụ ndị na-emerụ ebe nsọ nke Onyenwe anyị, ma ọ bụ ndị na-emerụ aha nsọ Ya, (mgbe ahụ) a ga-ekpe mba ahụ dum ikpe ọnụ maka adịghị ọcha na mmerụ ahụ niile nke nwoke a.
16 Ọ gaghịkwa enwe mmasị n'ebe mmadụ nọ, ọ gaghịkwa anabata mkpụrụ osisi na àjà, àjà nsure ọkụ na abụba n'aka ya, ọ gaghịkwa enweta ísì ụtọ dị ụtọ, iji nabata ya: otú a ka nwoke ma ọ bụ nwanyị ọ bụla n'Izrel nke na-emerụ ebe nsọ ahụ.
17 N'ihi nke a ka m nyere gị iwu, sị: 'Gbaara Izrel akaebe a: lee otú ndị Shekem si mee na ụmụ ha: otu e si nye ha n'aka ụmụ Jekọb abụọ, ha wee gbuo ha n'okpuru mmekpa ahụ, e wee gụọ ya nye ha dị ka ezi omume, e dekwara ya nye ha dị ka ezi omume.
18 A họpụtara mkpụrụ Livaị ka ha bụrụ ndị nchụàjà, ka ha wee jee ozi n'ihu Jehova, dịka anyị, mgbe niile, ka e wee gọzie Livaị na ụmụ ya ruo mgbe ebighị ebi; n'ihi na ọ dị ọkụ n'obi ime ezi omume na ikpe ziri ezi na ịbọ ọbọ n'ahụ ndị niile biliri megide Izrel.
19 Ha wee dee ihe akaebe maka amara Ya n'elu mbadamba nkume eluigwe ngọzi na ezi omume n'ihu Chineke nke mmadụ niile.
20 Anyị na-echetakwa ezi omume nke nwoke ahụ mezuru n'oge ndụ ya, n'oge niile nke afọ; ruo otu puku ọgbọ ka ha ga-edekọ ya, ọ ga-abịakwutekwa ya na ụmụ ya ndị ga-esochi ya, e dekọwokwa ya na mbadamba nkume eluigwe dị ka enyi na onye ezi omume.
21 Edewo m gị akụkọ a niile, enyewokwa m gị iwu ka ị gwa ụmụ Izrel, ka ha ghara ime mmehie ma ọ bụ mebie iwu ma ọ bụ mebie ọgbụgba ndụ e nyere ha, (kama) ka ha mezuo ya ma bụrụ ndị enyi.
22 Ma ọ bụrụ na ha mehie ma mee ihe na-adịghị ọcha n'ụzọ niile, a ga-ede ha na mbadamba nkume eluigwe dị ka ndị iro, a ga-ebibikwa ha n'akwụkwọ nke ndụ, a ga-edekwa ha n'akwụkwọ nke ndị a ga-ebibi na ndị a ga-ewepụ n'ụwa.
23 N'ụbọchị ụmụ Jekọb gburu Shekem, e dekọrọ ihe odide n'eluigwe n'ihu ha na ha mere ezi omume na ezi omume na ịbọ ọbọ n'ahụ ndị mmehie, e dekwara ya maka ngọzi.
24 Ha wee kpọpụta Daịna, nwanne ha nwanyị, n'ụlọ Shekem, ha wee dọta ihe niile dị na Shekem n'agha, ya bụ, atụrụ ha, ehi ha, ịnyịnya ibu ha, akụ̀ ha niile, na ìgwè ewu na atụrụ ha niile, ha wee kpụọrọ ha niile nye nna ha Jekọb.
25 O wee taa ha ụta n'ihi na ha egbuola obodo ahụ n'aka mma agha n'ihi na ọ na-atụ egwu ndị bi n'ala ahụ, ya bụ, ndị Kenan na ndị Perizaịt.
26 Egwu nke Onyenwe anyị wee dakwasị obodo niile gbara Shekem gburugburu, ha ebilighịkwa ịchụ ụmụ Jekọb n'azụ; n'ihi na egwu adakwasịla ha.

ISI nke 31

1 N'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa ahụ, Jekọb gwara ndị niile nọ n'ụlọ ya okwu, sị: “Sachaa onwe unu ọcha, gbanwee uwe unu, ka anyị bilie, rịgoro Betel, ebe m kwere Ya nkwa n'ụbọchị m gbapụrụ n'ihu Isọ nwanne m nwoke, n'ihi na ọ nọnyeere m wee kpọbata m n'ala a n'udo, chụpụkwa chi ndị mba ọzọ dị n'etiti unu.”
2 Ha wee hapụ chi ndị mba ọzọ na ihe dị ha n'obi na ihe dị ha n'olu, tinyere arụsị ndị Rechel zuru n'aka Leban nna ya, o nyere Jekọb kpamkpam. O wee gbaa ha ọkụ ma gbajie ha, bibie ha, zoo ha n'okpuru osisi oak dị n'ala Shekem.
3 Ọ rịgoro n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke asaa gaa Betel, o wuru ebe ịchụàjà n'ebe ọ dinara, o guzobekwara ogidi n'ebe ahụ, o zigara nna ya bụ́ Aịzik ka ọ bịakwute ya n'àjà ya, tinyere nne ya bụ́ Rebeka.
4 Aisak we si, Ka nwam Jekob bia, ka m'hu ya tupu mu anwua.
5 Jekọb wee gakwuru nna ya bụ́ Aịzik na nne ya bụ́ Rebeka, n'ụlọ nna ya bụ́ Ebreham, o wee kpọrọ ụmụ ya abụọ, bụ́ Livaị na Juda, wee bịakwute nna ya bụ́ Aịzik na nne ya bụ́ Rebeka.
6 Rebeka wee si n'ụlọ elu ahụ pụta gaa n'ihu ya ka ọ susuo Jekọb ọnụ ma makụọ ya; n'ihi na mmụọ ya dị ndụ mgbe ọ nụrụ, sị, 'Lee, Jekọb nwa gị abịala'; o wee susuo ya ọnụ.
7 O wee hụ ụmụ ya abụọ, ọ matakwara ha, wee sị ya: ‘Ụmụ gị ndị a, nwa m?’ O wee makụọ ha ma susuo ha ọnụ, wee gọzie ha, sị: ‘N’ime unu ka mkpụrụ Ebreham ga-abụ ndị a ma ama, unu ga-abụkwa ngọzi n’ụwa.’
8 Jekọb wee banye n'ebe Aịzik nna ya nọ, n'ime ụlọ ebe o dina, ya na ụmụ ya abụọ so ya, o wee jide aka nna ya, wee kpọọ isiala susuo ya ọnụ, Aịzik wee jidesie olu Jekọb nwa ya ike, kwaa ákwá n'olu ya.
9 Ọchịchịrị ahụ wee pụọ n'anya Aịzik, ọ hụkwara ụmụ Jekọb abụọ, Livaị na Juda, wee sị: ‘Ọ̀ bụ ụmụ gị ndị a ka nwa m nwoke?’ n'ihi na ha dị ka gị.

10 O wee sị ya na ha bụ ụmụ ya n'ezie: 'Ị hụwokwa n'ezie na ha bụ ụmụ m n'ezie'.
11 Ha wee bịaruo ya nso, o wee tụgharịa susuo ha ọnụ ma makụọ ha abụọ.
12 Mmụọ amụma wee bata n'ọnụ ya, o wee jide Livaị n'aka nri ya, jidekwa Juda n'aka ekpe ya.
13 O wee tụgharịa gaa n'ebe Livaị nọ, wee malite ịgọzi ya mbụ, wee sị ya: Ka Chineke nke ihe niile, Onyenwe anyị nke oge nile, gọzie gị na ụmụ gị ruo mgbe nile ebighị ebi.
14 Ka Onyenwe anyị nye gị na mkpụrụ gị nnukwu na nnukwu otuto, meekwa ka gị na mkpụrụ gị, site n'etiti anụ ahụ niile, bịaruo Ya nso ka ha jee ozi n'ebe nsọ Ya dị ka ndị mmụọ ozi nke ọnụnọ na dịka ndị nsọ. (Ọbụna) dịka ha, mkpụrụ nke ụmụ gị ga-adị maka otuto na ịdị ukwuu na ịdị nsọ, ka O meekwa ka ha dị ukwuu ruo mgbe ebighị ebi.
15 Ha ga-abụ ndị ikpe na ndị isi, na ndị isi nke mkpụrụ ụmụ Jekọb niile; Ha ga-ekwu okwu Jehova n'ezi omume, Ha ga-ekpekwa ikpe Ya niile ikpe n'ezi omume. Ha ga-akọkwara Jekọb ụzọ m na ụzọ m nye Izrel. Ngọzi nke Onyenwe anyị ga-adị n'ọnụ ha iji gọzie mkpụrụ niile nke ndị a hụrụ n'anya.
16 Nne gị akpọwo aha gị Livaị, ọ kpọkwara aha gị n'ụzọ ziri ezi; Ị ga-esonyere Onyenwe anyị ma bụrụ enyi ụmụ Jekọb niile; Ka tebụl ya bụrụ nke gị, gị na ụmụ gị rie ya; Ka tebụl gị jupụta ruo ọgbọ niile, Ka nri gị gharakwa ịgwụ ruo mgbe ebighị ebi.
17 Ka ndị niile kpọrọ gị asị daa n'ala n'ihu gị, Ka ndị iro gị niile tọgbọrọ n'efu: Ka onye na-agọzi gị bụrụ onye a gọziri agọzi, Ka mba ọ bụla na-akọcha gị bụrụ onye a bụrụ ọnụ.
18 Ọ gwara Juda, sị: 'Ka Onyenwe anyị nye gị ike na ike ịzọda ndị niile kpọrọ gị asị; Gị onwe gị na otu n'ime ụmụ gị ga-abụ onyeisi n'elu ụmụ Jekọb; Ka aha gị na aha ụmụ gị gawa ma gagharịa n'ala na mpaghara niile. Mgbe ahụ ka mba dị iche iche ga-atụ egwu n'ihu gị, mba niile ga-ama jijiji.
19 N'ime gị ka enyemaka nke Jekọb ga-adị, n'ime gị ka nzọpụta nke Izrel ga-adị.
20 Mgbe ị nọdụrụ n'ocheeze nsọpụrụ nke ezi omume gị, udo dị ukwuu ga-adị maka mkpụrụ niile nke ụmụ nke ndị a hụrụ n'anya: Onye a gọziri agọzi ka ọ bụ, onye ọ bụla kpọrọ gị asị, onye na-emekpa gị ahụ, onye ọ bụla abụrụ gị ọnụ, a ga-ewepụ ha ma bibie ha n'ụwa, a ga-abụkwa ndị a bụrụ ọnụ.
21 O we chigharia susuo ya ọzọ, makuo ya, ńuria ọńu nke-uku; n'ihi na ọ huru umu-ndikom Jekob nwa-ya n'ezie.
22 O wee si n'etiti ụkwụ ya pụọ daa n'ala kpọọrọ ya isiala, ọ gọziri ha, ha wee zuru ike n'ebe ahụ ya na Aịzik nna ya n'abalị ahụ, ha wee rie ihe ma ńụọ ihe ọńụńụ n'ọńụ.
23 O wee mee ka ụmụ Jekọb abụọ hie ụra, otu n'aka nri ya, nke ọzọ n'aka ekpe ya, a gụkwara ya maka ezi omume.
24 Jekọb wee kọọrọ nna ya ihe niile n'abalị ahụ, otú Jehova si gosi ya ebere dị ukwuu, na otú o si mee ka ọ baa ọgaranya n'ụzọ ya niile, ma chebe ya pụọ n'ihe ọjọọ niile.
25 Aịzik wee gọzie Chineke nke nna ya Abraham, onye na-ewepụghị ebere ya na ezi omume ya n'ebe ụmụ ohu ya Aịzik nọ.
26 N'ụtụtụ, Jekọb gwara nna ya bụ́ Aịzik nkwa o kwere Jehova, na ọhụụ ahụ ọ hụrụ, na o wuru ebe ịchụàjà, na ihe niile dị njikere maka àjà ahụ n'ihu Jehova dịka o kwere nkwa, nakwa na ọ bịara ịtụkwasị ya n'elu ịnyịnya ibu.
27 Aịzik wee sị Jekọb nwa ya: 'Agaghị m eso gị gaa; n'ihi na emeela m agadi, enweghịkwa m ike idi ụzọ. Lawa, nwa m, n'udo; n'ihi na afọ m dị otu narị na iri isii na ise taa; enweghịkwa m ike ịga ọzọ; tinye nne gị n'ịnyịnya ibu, hapụkwa ya ka o soro gị laa.'
28 Ma ama m, nwa m, na ị bịara n'ihi m, ka taa bụrụ ngọzi nke ị hụworo m ka m dị ndụ, mụ onwe m ahụwokwa gị, nwa m nwoke.
29 Ka i nwee ihe ịga nke ọma ma mezuo nkwa ị kwere; ewepụkwala nkwa gị n'isi; n'ihi na a ga-aza gị ajụjụ maka nkwa ahụ; ugbu a mee ngwa ngwa imezu ya, ka obi dị Ya ụtọ, Onye mere ihe niile, onye i kwere nkwa ahụ.
30 Ọ gwara Rebeka, sị: "Soro Jekọb nwa gị nwoke lawa." Rebeka wee soro Jekọb nwa ya nwoke, Debora sokwa ya lawa, ha wee bata Betel.
31 Jekọb wee cheta ekpere nna ya ji gọzie ya na ụmụ ya nwoke abụọ, Livaị na Juda, o wee ńụrịa ọńụ ma gọzie Chineke nke nna nna ya, bụ́ Ebreham na Aịzik.
32 O wee sị: 'Ugbu a amatala m na enwere m olileanya ebighị ebi, ụmụ m kwa, n'ihu Chineke nke ihe niile'; otu a ka e si nye ya iwu gbasara ha abụọ; ha dekwara ya dị ka ihe akaebe ebighị ebi nye ha n'elu mbadamba nkume eluigwe otú Aịzik si gọzie ha.

ISI nke 32

1 O we nọdu na Betel n'abalị ahu, Livai we rọ nrọ na ha chiri ya ma me ya onye-nchu-àjà nke Chineke Kasị Elu, ya na umu-ya ndikom rue mbẹ ebighi-ebi; o we teta n'ura-ya, gọzie Jehova.
2 Jekọb wee bilie n'isi ụtụtụ, n'abalị iri na anọ nke ọnwa a, o wee nye otu ụzọ n'ụzọ iri nke ihe niile so ya bịa, ma mmadụ ma anụ ụlọ, ma ọlaedo ma arịa na uwe, ee, o nyere otu ụzọ n'ụzọ iri nke ihe niile.
3 N'oge ahụ, Rechel tụrụ ime nwa ya nwoke Benjamin. Jekọb wee gụọ ụmụ ya ndị ikom site n'aka ya elu, Lewi wee daa n'òkè nke Onyenwe anyị, nna ya yikwasịkwara ya uwe ndị nchụàjà ma jupụta aka ya.
4 N'ụbọchị nke iri na ise nke ọnwa a, o wetara ehi iri na anọ n'ime ehi ndị ahụ, na ebule iri abụọ na asatọ, na atụrụ iri anọ na itoolu, na ụmụ atụrụ asaa, na ewu iri abụọ na otu, dị ka àjà nsure ọkụ n'elu ebe ịchụàjà nke àjà, nke na-atọ ụtọ maka isi ụtọ n'ihu Chineke.
5 Nke a bụ onyinye ya, n'ihi nkwa o kwere na ya ga-enye otu ụzọ n'ụzọ iri, ya na onyinye mkpụrụ ha na àjà ihe ọńụńụ ha.
6 Mgbe ọkụ ahụ rechara ya, ọ na-esure ihe nsure ọkụ n'elu ọkụ ahụ, na maka àjà ekele, ehi abụọ, ebule anọ, atụrụ anọ, ewu anọ, atụrụ abụọ dị otu afọ, na ewu abụọ; otú a ka ọ na-eme kwa ụbọchị ruo ụbọchị asaa.
7 Ya onwe ya na ụmụ ya niile na ndị ikom ya wee jiri ọńụ rie ihe a n'ebe ahụ ruo ụbọchị asaa, na-agọzi ma na-ekele Onyenwe anyị, onye napụtara ya n'ahụhụ ya niile ma mee nkwa ya.
8 O wee nye otu ụzọ n'ụzọ iri nke anụmanụ niile dị ọcha, wee chụọ àjà nsure ọkụ, mana o nyere (ọ bụghị) Livaị nwa ya nwoke anụmanụ ndị na-adighị ọcha, o wee nye ya mkpụrụ obi niile nke mmadụ.
9 Livaị wee nye ọrụ nchụàjà na Betel n'ihu Jekọb nna ya karịa ụmụnne ya iri, ọ bụkwa onye nchụàjà n'ebe ahụ,

Jekọb wee kwere nkwa ya: o wee nyeghachi otu ụzọ n'ụzọ iri nye Jehova ma doo ya nsọ, o wee bụrụ ihe dị nsọ nye Ya.
10 N'ihi nke a ka e debere ya n'elu mbadamba ihe dị n'eluigwe dịka iwu maka inye otu ụzọ n'ụzọ iri ọzọ iri ihe n'ihu Onyenwe anyị site n'afọ ruo n'afọ, n'ebe a họọrọ ka aha Ya biri, iwu a enweghịkwa oke ụbọchị ruo mgbe ebighị ebi.
11 E dere iwu a ka a na-emezu ya kwa afọ site n'iri otu ụzọ n'ụzọ iri nke abụọ n'ihu Onyenwe anyị n'ebe a họpụtara ya, ọ dighịkwa ihe ga-afọdụ site na ya site n'afọ a ruo n'afọ na-eso.
12 N'ihi na n'afọ ya ka a ga-eri mkpụrụ ruo ụbọchị nchịkọta mkpụrụ nke afọ, na mmanya ruo ụbọchị mmanya, na mmanụ ruo ụbọchị oge ya.
13 Ihe niile fọdụrụ ma mee ka ọ dị ochie, ka a gụọ ya dị ka ihe ruru unyi: ka a gbaa ya ọkụ, n'ihi na ọ dighị ọcha.
14 Ka ha rie ya ọnụ n'ebe nsọ, ka ha gharakwa ikwe ka ọ ghọgbuo.
15 Ma otu ụzọ n'ụzọ iri nile nke ehi na atụrụ ga-abụ ihe dị nsọ nye Onyenwe anyị, ọ ga-abụkwa nke ndị nchụàjà ya, nke ha ga-eri n'ihu Ya site n'afọ ruo n'afọ; n'ihi na otu a ka e si dee ya ma dee ya n'ihe gbasara otu ụzọ n'ụzọ iri dị na mbadamba nkume eluigwe.
16 N'abalị sochirinụ, n'ụbọchị nke iri abụọ na abụọ nke ọnwa a, Jekọb kpebiri iwu ebe ahụ, ma gbaa ogige ahụ gburugburu site na mgbidi, ma doo ya nsọ ma mee ka ọ dị nsọ ruo mgbe ebighị ebi, maka ya onwe ya na ụmụ ya ndị ga-esochi ya.
17 Jehova wee pụta ìhè n'ihu ya n'abalị wee gọzie ya wee sị ya: 'A gaghị akpọ aha gị Jekọb, kama a ga-akpọ aha gị Izrel.'
18 O wee sị ya ọzọ: ‘Abụ m Onyenwe anyị onye kere eluigwe na ụwa, m ga-emekwa ka ị baa ụba ma mee ka ị baa ụba nke ukwuu, ndị eze ga-esikwa n’ebe ị nọ pụta, ha ga-ekpekwa ikpe n’ebe ọ bụla ụkwụ ụmụ mmadụ zọgidere ụkwụ.
19 M ga-enyekwa mkpụrụ gị ụwa niile dị n'okpuru eluigwe, ha ga-ekpekwa mba niile ikpe dịka ọchịchọ ha si dị, mgbe nke ahụ gasịrị, ha ga-enweta ụwa dum ma keta ya ruo mgbe ebighị ebi.
20 O wee gwa ya okwu, o wee si n'ebe ọ nọ pụọ. Jekọb wee legide anya ruo mgbe ọ rịgoro n'eluigwe.
21 Ọ hụrụ n'ọhụụ nke abalị, lee otu mmụọ ozi si n'eluigwe daa, o ji mbadamba nkume asaa n'aka ya, o wee nye Jekọb ha, ọ gụkwara ha ma mara ihe niile e dere n'ime ya nke ga-adakwasị ya na ụmụ ya ruo mgbe ebighị ebi.
22 O wee gosi ya ihe niile e dere na mbadamba nkume ahụ, wee sị ya: ‘Ewula ebe a, emekwala ya ebe nsọ ruo mgbe ebighị ebi, ebikwala ebe a; n’ihi na ebe a abụghị ebe ahụ. Gaa n’ụlọ nna gị Abraham, biri n’ụlọ nna gị Aịzik ruo ụbọchị nna gị nwụrụ.’
23 N'ihi na n'Ijipt ka ị ga-anwụ n'udo, n'ala a ka a ga-eli gị n'ili nna nna gị hà, ya na Ebreham na Aịzik.
24 Atụla egwu, n'ihi na dịka ị hụrụ ma gụọ ya, otú a ka ihe niile ga-adị; deekwa ihe niile dịka ị hụrụ ma gụọ ya.
25 Jekọb wee sị: ‘Onyenwe anyị, kedu ka m ga-esi cheta ihe niile m gụrụ ma hụ?’ O wee sị ya: ‘M ga-echeta ihe niile.’
26 O wee si n'ebe ọ nọ bilie, o wee teta n'ụra ya, o wee cheta ihe niile ọ gụrụ na ihe ọ hụrụ, o wee dee okwu niile ọ gụrụ na ihe ọ hụrụ.
27 O wee mee emume ụbọchị ọzọ n'ebe ahụ, wee chụọ àjà n'elu ya dịka ihe niile ọ chụrụ n'ụbọchị mbụ si dị, wee kpọọ ya Mgbakwunye, n'ihi na a gbakwunyere ụbọchị a, ọ kpọkwara ụbọchị ndị gara aga 'Ememme'.
28 O wee pụta ìhè na ọ ga-adị otú a, e dekwara ya n'elu mbadamba nkume eluigwe: ya mere e kpugheere ya ka o mee ememe ya, ma tinye ya n'ụbọchị asaa nke ememme ahụ.
29 A kpọkwara aha ya 'Mgbakwunye,' n'ihi na e dekọrọ ya n'etiti ụbọchị ememme, dịka ọnụọgụgụ ụbọchị nke afọ si dị.
30 N'abalị ahụ, n'abalị iri abụọ na atọ nke ọnwa a, onye na-elekọta Debora Rebeka nwụrụ, ha wee lie ya n'okpuru obodo ahụ n'okpuru osisi oak nke osimiri ahụ, o wee kpọọ aha ebe a, 'Osimiri Debora,' kpọọkwa osisi oak ahụ, 'Osimiri nke iru újú Debora.'
31 Rebeka we la, laghachi n'ulo nna-ya, bú Aisak, Jekob we ziga ebulu na aturu na ewu n'aka-ya ka o siere nna-ya nri dika ọ chọrọ.
32 Ọ chụsoro nne ya ruo mgbe ọ bịarutere n'ala Kabratan, o wee biri n'ebe ahụ.
33 Rechel wee mụọ nwa nwoke n'abalị, kpọọ ya 'Nwa nke ihe mgbu m'; n'ihi na ọ tara ahụhụ n'ịmụ ya: ma nna ya kpọrọ ya Benjamin, n'ụbọchị nke iri na otu n'ọnwa nke asatọ n'izu mbụ nke ọnwa nke isii nke jubilii a. [2143 AM]
34 Rechel wee nwụọ n'ebe ahụ, e wee lie ya n'ala Efrat, nke bụ Betlehem, Jekọb wee wuo ogidi n'ili Rechel, n'okporo ụzọ dị n'elu ili ya.

ISI nke 33

1 Jekọb wee gaa biri n'ebe ndịda Magdaladraef. Ọ wee gakwuru nna ya bụ́ Aịzik, ya na Lia nwunye ya, n'ọnwa ọhụrụ nke ọnwa nke iri.
2 Reuben wee hụ Bilha, bụ́ nwa agbọghọ Rechel, iko nna ya, ka ọ na-asa ahụ́ na mmiri n'ebe nzuzo, o wee hụ ya n'anya.
3 O wee zoo onwe ya n'abalị, wee banye n'ụlọ Bilha n'abalị, wee hụ ya ka ọ na-arahụ naanị ya n'elu ihe ndina n'ụlọ ya.
4 O we dinayere ya, o we teta, hu, ma, le, Reuben dinayere ya n'ihe-ndina, o we kpughee ókè-ala ákwà-nkpuchi-ya, jide ya, tie nkpu, hu na ọ bu Reuben.
5 Ihere wee mee ya n'ihi ya, o wee hapụ aka ya n'ahụ ya, nwoke ahụ wee gbapụ.
6 O wee kwaa ákwá nke ukwuu maka ihe a, ọ gwaghịkwa onye ọ bụla ya.
7 Mgbe Jekọb lọtara chọọ ya, ọ sịrị ya: “Adighị m ọcha n'ebe ị nọ, n'ihi na emeruwo m onwe m; n'ihi na Reuben emeruwo m, o wee dinaara m n'abalị, m wee hie ụra, aghọtaghịkwa m ruo mgbe o kpughere uwe mwụda m wee dinaa mụ na ya.”
8 Jekọb wee were iwe nke ukwuu megide Reuben n'ihi na ọ dinaara Bilha, n'ihi na o kpughepụrụ uwe mwụda nna ya.
9 Jekọb abịaghịkwa ya ọzọ n'ihi na Reuben emeruọla ya. Ma nwoke ọ bụla nke kpughere uwe mwụda nna ya, omume ya jọgburu onwe ya nke ukwuu, n'ihi na ọ bụ ihe arụ n'anya Jehova.
10 N'ihi nke a ka e dere ma nye iwu na mbadamba nkume eluigwe na nwoke ekwesighị iso nwunye nna ya dina, ọ gaghịkwa ekpughe uwe mwụda nna ya, n'ihi na nke a adighị ọcha: ha ga-anwụkọ ọnụ, nwoke ahụ nke dina

nwunye nna ya na nwanyị ahụ kwa, n'ihi na ha emerụọla onwe ha n'ụwa.
11 Ọ dighị ihe ọ bụla na-adighị ọcha n'ihu Chineke anyị n'ime mba ahụ nke Ọ họpụtara onwe Ya dị ka ihe onwunwe.
12 Ma ọzọ, e dere ya nke ugboro abụọ, sị: ‘Onye a bụrụ ọnụ ka ọ bụ onye na-edina nwunye nna ya, n’ihi na o kpughewo ihere nna ya’; ndị nsọ nile nke Onyenwe anyị wee sị, ‘Ka ọ dị otú a; ka ọ dị otú a.’
13 Ma gị onwe gị, Mozis, nye ụmụ Izrel iwu ka ha debe okwu a; n'ihi na ọ na-ebute ntaramahụhụ ọnwụ; ọ dighịkwa ihe ruru unyi, ọ dighịkwa ihe mgbapụta ruo mgbe ebighị ebi iji kpuchie mmehie maka nwoke mere nke a, kama a ga-egbu ya ma gbuo ya, a ga-atụkwa ya nkume, ma wepụ ya n'etiti ndị Chineke anyị.
14 N'ihi na ọ dighị onye ọ bụla na-eme otu a n'Izrel ka o kwere ka ọ dị ndụ otu ụbọchị n'ụwa, n'ihi na ọ bụ ihe arụ na ihe na-adighị ọcha.
15 Ha ekwela ka ha kwuo: E nyere Ruben ndụ na mgbaghara mgbe o dinasịrị iko nna ya, nyekwa ya onwe ya n'agbanyeghị na ọ nwere di, di ya bụ Jekọb, nna ya, ka dịkwa ndụ.
16 N'ihi na ruo mgbe ahụ, e kpughebeghị iwu na ikpe na iwu n'ozuzu ya maka mmadụ niile, ma n'ụbọchị gị (a kpughewo ya) dị ka iwu nke oge na nke ụbọchị, na iwu ebighị ebi maka ọgbọ ebighị ebi.
17 Ma maka iwu a, ọ dighị ụbọchị agwụcha, ọ dighịkwa mmehie maka ya, mana a ga-ewepụ ha abụọ n'etiti mba ahụ: n'ụbọchị ha mere ya, ha ga-egbu ha.
18 Ma gị onwe gị, Mozis, dee ya nye Izrel ka ha wee debe ya, meekwa dịka okwu ndị a si dị, ka ha ghara ime mmehie ruo ọnwụ; n'ihi na Onyenwe anyị Chineke anyị bụ onyeikpe, onye na-anaghị ele mmadụ anya n'ihu, ọ naghịkwa anabata onyinye.
19 Gwa ha okwu ọgbụgba ndụ ndị a, ka ha wee nụ ma debe, ma lezie anya n'ebe ha nọ, ka a ghara ibibi ha ma chụpụ ha n'ala ahụ; n'ihi na ihe rụrụ arụ, ihe arụ, ihe ruru unyi, na ihe ruru unyi bụ ihe niile ndị na-eme ya n'ụwa n'ihu Chineke anyị.
20 Ọ dighịkwa mmehie karịrị ịkwa iko nke ha na-eme n'ụwa; n'ihi na Izrel bụ mba dị nsọ nye Onyenwe anyị Chineke ya, na mba nketa, na mba ndị nchụàjà na ndị eze na maka ihe onwunwe nke Ya; ọ dighịkwa ihe ruru unyi dị otú ahụ ga-apụta n'etiti mba dị nsọ ahụ.
21 N'afọ nke atọ nke izu nke isii a [2145 nke ụtụtụ], Jekọb na ụmụ ya ndị ikom niile gara biri n'ụlọ Ebreham, nso Aịzik nna ya na Rebeka nne ya.
22 Ndị a bụ aha ụmụ Jekọb: ọkpara ya bụ Ruben, Simiọn, Livaị, Juda, Isaka, Zebulọn, ụmụ Lia; ụmụ Rachel bụ Josef na Benjamin; ụmụ Bilha bụ Dan na Naftalaị; ụmụ Zilpa bụ Gad na Asha; na Dina, nwa Lia, naanị nwa Jekọb bụ.
23 Ha wee bịa kpọọrọ Aịzik na Rebeka isiala, mgbe ha hụrụ ha, ha gọziri Jekọb na ụmụ ya niile, Aịzik wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu, n'ihi na ọ hụrụ ụmụ Jekọb, bụ́ nwa ya nke nta, wee gọzie ha.

ISI nke 34

1 Na n'afọ nke isii nke izu a nke afọ jubilii iri anọ na anọ a [2148 nke ụtụtụ] Jekọb zigara ụmụ ya ka ha gaa zụọ atụrụ ha, ya na ndị ohu ya gaa n'ọhịa Shekem.
2 Ndị eze asaa nke ndị Amọraịt zukọtara ọnụ megide ha, igbu ha, zoo onwe ha n'okpuru osisi, ma dọrọ anụ ụlọ ha dị ka anụ oriri.
3 Jekọb, Livaị, Juda na Josef nọ n'ụlọ ya na Aịzik nna ha; n'ihi na mmụọ ya dị mwute, ha enweghịkwa ike ịhapụ ya: Benjamin bụkwa nke ọdụdụ, ọ bụkwa ya mere o ji nọrọ n'aka nna ya.
4 Eze Tapu na eze Aresa, na eze Seragan, na eze Selo, na eze Gaas, na eze Bethoron, na eze Ma'anisakir, na ndị niile bi n'ugwu ndị a (na) ndị bi n'ime oke ọhịa dị n'ala Kenan bịara.
5 Ha wee gwa Jekọb nke a, sị: ‘Lee, ndị eze ndị Amọraịt agbaala ụmụ gị gburugburu, ha na-akwakọrọkwa ìgwè anụ ụlọ ha.’
6 O wee si n'ụlọ ya bilie, ya na ụmụ ya atọ na ndị ohu nna ya niile na ndị ohu ya, wee soro puku mmadụ isii ndị ji mma agha gaa izute ha.
7 O wee gbuo ha n'ọhịa Shekem, chụsookwa ndị gbapụrụ agbapụ, o wee jiri mma agha gbuo ha, o wee gbuo Aresa, Tapu, Saregan, Selo, Amani-sakir, na Ga[ga]as, o wee weghachite ìgwè anụ ụlọ ya.
8 O wee merie ha, ma nye ha ụtụ isi ka ha kwụọ ya ụtụ isi, mkpụrụ osisi ise sitere n'ala ha, o wee wuo Robel na Tamnatares.
9 O wee laghachi n'udo, ya na ha wee mee udo, ha wee bụrụ ndị ohu ya ruo ụbọchị ya na ụmụ ya ndị ikom gara Ijipt.
10 N'afọ nke asaa nke izu a [2149 nke ụtụtụ] o zigara Josef ka ọ gaa mara maka ọdịmma ụmụnne ya site n'ụlọ ya ruo n'ala Shekem, o wee hụ ha n'ala Dotan.
11 Ha wee ghọgbuo ya, ha wee kpaa nkata igbu ya, ma gbanwee obi ha, ha wee ree ya nye ndị ahịa Ishmael, ha wee kpọdata ya Ijipt, ha wee ree ya nye Pọtifa, onye na-eje ozi Fero, onyeisi ndị na-esi nri, onye nchụàjà nke obodo Elew.
12 Ụmụ Jekọb wee gbuo nwa ewu, tinye uwe Josef n'ọbara, wee zigara ya nna ha Jekọb n'ụbọchị nke iri nke ọnwa nke asaa.
13 O wee ruo uju n'abalị ahụ dum, n'ihi na ha butere ya n'anyasị, ahụ́ ọkụ wee malite iru uju maka ọnwụ ya, o wee sị: 'Anụ ọhịa ọjọọ eriela Josef'; ndị niile nọ n'ụlọ ya wee na-eru uju n'ụbọchị ahụ, ha wee soro ya ruo uju n'ụbọchị ahụ dum.
14 Ụmụ ya ndị ikom na nwa ya nwanyị wee bilie ịkasi ya obi, ma ọ jụrụ ka a kasie ya obi n'ihi nwa ya nwoke.
15 N'ụbọchị ahụ, Bilha nụrụ na Josef anwụọla, ọ nwụrụ n'ihi iru újú ya, ọ bikwa na Kafratef, Dina nwa ya nwanyị nwụkwara mgbe Josef nwụsịrị.
16 Eruru Izrel újú atọ a n'otu ọnwa. Ha wee lie Bilha n'akụkụ ili Rechel, ha liekwara Daịna, nwa ya nwanyị, n'ebe ahụ.
17 O wee ruoro Josef uju otu afọ, o wee kwụsịghị, n'ihi na ọ sịrị, 'Ka m gbadaa n'ili na-eru uju maka nwa m nwoke.'
18 N'ihi nke a ka e nyere ụmụ Izrel iwu ka ha mekpaa onwe ha ahụ n'ụbọchị nke iri nke ọnwa nke asaa—n'ụbọchị ozi ahụ mere ka ọ kwaa ákwá maka Josef bịakwutere Jekọb nna ya—ka ha jiri nwa ewu kpuchie onwe ha n'elu ya n'ụbọchị nke iri nke ọnwa nke asaa, otu ugboro n'afọ, maka mmehie ha; n'ihi na ha mere ka obi dị nna ha mma maka Josef nwa ya nwoke.

19 A ka edobewo ụbọchị a ka ha wee rube isi n'ime ya maka mmehie ha, na maka mmebi iwu ha niile na maka njehie ha niile, ka ha wee sachaa onwe ha n'ụbọchị ahụ otu ugboro n'afọ.
20 Mgbe Josef nwụsịrị, ụmụ Jekọb lụrụ nwunye. Aha nwunye Reuben bụ Ada; aha nwunye Simeon bụ Adlbaa, onye Kenan; aha nwunye Livaị bụ Melka, nke ụmụ Aram, nke sitere na mkpụrụ ụmụ Tera; aha nwunye Juda bụ Betasuel, onye Kenan; aha nwunye Isaka bụ Hezaka: aha nwunye Zabulọn bụ Ni'iman; aha nwunye Dan bụ Egla; aha nwunye Naftali bụ Rasu'u, onye Mesopotemia; aha nwunye Gad bụ Maka; aha nwunye Asha bụ Ijona; aha nwunye Josef bụ Asenat, onye Ijipt; aha nwunye Benjamin bụ Ijasaka.
21 Simiọn wee chegharịa, lụọ nwunye nke abụọ site na Mesopotemia dị ka ụmụnne ya.

ISI nke 35

1 N'afọ mbụ nke izu mbụ nke afọ iri anọ na ise nke Jubilee [2157 nke ụtụtụ], Rebeka kpọrọ Jekọb, nwa ya nwoke, wee nye ya iwu gbasara nna ya na nwanne ya nwoke, ka ọ sọpụrụ ha ụbọchị niile nke ndụ ya.
2 Jekọb wee sị: 'M ga-eme ihe niile dịka i nyere m n'iwu; n'ihi na ihe a ga-abụ nsọpụrụ na ịdị ukwuu nye m, na ezi omume n'ihu Jehova, ka m wee sọpụrụ ha.
3 Ma gị onwe gị kwa, nne, maara site n'oge a mụrụ m ruo taa, ihe niile m na-eme na ihe niile dị n'obi m, na m na-eche echiche ọma mgbe niile gbasara ihe niile.
4 Oleekwa otú m na-agaghị esi mee ihe a i nyere m n'iwu, ka m wee sọpụrụ nna m na nwanne m nwoke?
5 Gwa m, nne, ihe ọjọọ ị hụrụ n'ime m, m ga-esikwa na ya pụọ, ebere ga-adịkwa n'ahụ m.
6 Ọ sịrị ya: 'Nwa m, ahụbeghị m gị ihe ọjọọ ọ bụla n'ime ụbọchị m niile kama ọ bụ naanị ihe ziri ezi. Ma m ga-agwa gị eziokwu, nwa m: Aga m anwụ n'afọ a, agaghị m adị ndụ n'afọ a n'ime ndụ m; n'ihi na ahụla m n'abalị ọnwụ m, na agaghị m adị ndụ karịa otu narị afọ na iri ise na ise: lee, emechaala m ụbọchị niile nke ndụ m nke m ga-adị ndụ.'
7 Jekọb chịrị ọchị n'okwu nne ya. N'ihi na nne ya gwara ya na ọ ga-anwụ; ọ nọkwa n'akụkụ ya n'ike ya, ike ya adịghịkwa ike; n'ihi na ọ na-abanye ma na-apụ, na-ahụkwa, ezé ya dịkwa ike, ọrịa ọ bụla emetụbeghị ya n'ụbọchị ndụ ya niile.
8 Jekọb wee sị ya: "Nne, ngọzi dịịrị m, ọ bụrụ na ụbọchị m eruo ụbọchị ndụ gị, ike m anọgidekwa n'ahụ m dịka ike gị si dị; ị gaghị anwụkwa, n'ihi na ị na-akwa m emo n'ihi ọnwụ gị."
9 Ọ bịakwutere Aịzik wee sị ya: "Otu arịrịọ ka m na-arịọ gị: mee ka Isọ ṅụọ iyi na ọ gaghị emerụ Jekọb ahụ, ọ gaghịkwa achụ ya n'iro; n'ihi na ị maara echiche Isọ na ha bụ ihe rụrụ arụ site n'oge ọ bụ nwata, ọ dighịkwa ezi ihe dị n'ime ya; n'ihi na ọ chọrọ igbu ya mgbe ị nwụsịrị.
10 Ma ị maara ihe niile o mere site n'ụbọchị Jekọb nwanne ya gara Heran ruo taa: otú o si hapụ anyị n'obi ya dum, meekwa anyị ihe ọjọọ; ọ kpụrụ ìgwè atụrụ gị n'onwe ya, burukwa ihe niile i nwere n'ihu gị.
11 Mgbe anyị rịọrọ ya arịrịọ ma rịọ ya arịrịọ maka ihe anyị, o mere dị ka onye na-emere anyị ebere.
12 O wekwara iwe megide gị n'ihi na ị gọziri Jekọb nwa gị zuru okè na onye ziri ezi; n'ihi na ọ dighị ihe ọjọọ ọ bụla dị n'ime ya ma e wezụga naanị ezi ihe, kemgbe ọ si Haran bịa ruo taa, ọ napụbeghị anyị ihe ọ bụla, n'ihi na ọ na-eweta anyị ihe niile n'oge ya mgbe niile, ọ na-aṅụrịkwa ọṅụ n'obi ya niile mgbe anyị jidere aka ya, ọ na-agọzikwa anyị, ọ hapụghịkwa anyị kemgbe ọ si Haran bịa ruo taa, ọ nọnyeere anyị mgbe niile n'ụlọ na-asọpụrụ anyị.
13 Aịzik wee sị ya: "Mụ onwe m, amaara m ma hụkwa ihe Jekọb onye nọnyeere anyị mere, na o ji obi ya niile na-asọpụrụ anyị; mana ahụrụ m Isọ n'anya karịa Jekọb n'anya mbụ, n'ihi na ọ bụ ya bụ ọkpara; mana ugbu a ahụrụ m Jekọb n'anya karịa Isọ, n'ihi na o meela ọtụtụ ihe ọjọọ, ọ dighịkwa ezi omume dị n'ime ya; n'ihi na ụzọ ya niile bụ ajọ omume na ime ihe ike, ọ dighịkwa ezi omume gbara ya gburugburu."
14 Ma ugbua obi m na-echegbu onwe ya maka ihe niile o mere, ọ dighịkwa onye ga-azọpụta ma ya ma mkpụrụ ya, n'ihi na ha bụ ndị a ga-ebibi site n'ụwa, ndị a ga-ewepụ site n'okpuru eluigwe, n'ihi na ọ hapụwo Chineke nke Abraham ma soro ndị nwunye ya na ndị na-adighị ọcha na ndị na-esochi njehie ha, ya na ụmụ ya.
15 Ma ị na-agwa m ka m mee ka ọ ṅụọ iyi na ọ gaghị egbu Jekọb nwanne ya nwoke; ọ bụrụgodị na ọ ṅụọ iyi, ọ gaghị emezu iyi ya, ọ gaghịkwa eme ihe ọma kama ọ bụghị naanị ihe ọjọọ.
16 Ma ọ bụrụ na ọ chọrọ igbu Jekọb, nwanne ya nwoke, a ga-enye ya n'aka Jekọb, ọ gaghịkwa agbanahụ ya n'aka ya, n'ihi na ọ ga-ada n'aka ya.
17 Atụkwala egwu n'ihi Jekọb; n'ihi na onye na-elekọta Jekọb dị ukwuu, dịkwa ike, a na-asọpụrụkwa ya, a na-etokwa ya karịa onye na-elekọta Isọ.
18 Rebekah wee ziga kpọọ Isọ, ọ bịakwutere ya, ọ wee sị ya: "Enwere m arịrịọ m ga-arịọ gị, nwa m, ma kwee nkwa ime ya, nwa m."
19 O wee sị: 'M ga-eme ihe niile ị gwara m, agaghị m ajụ arịrịọ gị.'
20 Ọ sịrị ya: 'Ana m arịọ gị ka ụbọchị m ga-anwụ, ị ga-akpọbata m ma lie m n'akụkụ Sera, nne nna gị, na gị na Jekọb ga-ahụ ibe unu n'anya, na ha agaghị achọ ihe ọjọọ megide ibe ha, kama ịhụnanya ibe unu, (ya mere) unu ga-enwe ọganihu, ụmụ m, a ga-asọpụrụkwa unu n'etiti ala ahụ, onye iro agaghịkwa aṅụrị ọṅụ n'ihi unu, unu ga-abụkwa ngọzi na ebere n'anya ndị niile hụrụ unu n'anya.'
21 O wee sị: "M ga-eme ihe niile ị gwara m, m ga-elikwa gị n'ụbọchị ị nwụrụ n'akụkụ Sera, nne nna m, dịka ị chọrọ ka ọkpụkpụ ya dị nso n'ọkpụkpụ gị."
22 Ma Jekọb, nwanne m nwoke, m ga-ahụ n'anya karịa anụ ahụ niile; n'ihi na enweghị m nwanne nwoke n'ụwa niile ma ọ bụghị naanị ya: nke a abụghịkwa nnukwu uru nye m ma ọ bụrụ na m hụrụ ya n'anya; n'ihi na ọ bụ nwanne m nwoke, a ghakwara anyị ọnụ n'ime ahụ gị, anyị sikwa n'afọ gị pụta, ọ bụrụkwa na ahụghị m nwanne m nwoke n'anya, ònye ka m ga-ahụ n'anya?
23 Ma mụ onwe m, na-arịọ gị ka ị gbaa Jekọb ume gbasara m na gbasara ụmụ m, n'ihi na amaara m na ọ ga-abụ eze n'ezie n'elu mụ na ụmụ m, n'ihi na n'ụbọchị nna m gọziri ya, o mere ka ọ dị elu, meekwa ka m dị ala.
24 Ma m na-aṅụ iyi nye gị na m ga-ahụ ya n'anya, ọ bụghịkwa ihe ọjọọ ka m ga-achọ megide ya ụbọchị niile nke ndụ m kama ihe ọma.

25 O wee ṅụọrọ ya iyi gbasara okwu a niile. O wee kpọọ Jekọb n'ihu Isọ, wee nye ya iwu dịka okwu ndị ahụ ọ gwara Isọ si dị.
26 O wee sị: ‘M ga-eme ihe ị chọrọ; kwere m na ihe ọjọọ agaghị esi n'aka m ma ọ bụ site n'aka ụmụ m pụta megide Isọ, m ga-abụkwa onye mbụ n'ihe efu ma ọ bụghị naanị n'ịhụnanya.’
27 Ha wee rie ihe ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ, ya na ụmụ ya nwoke n'abalị ahụ, ọ nwụkwara, afọ jubili atọ na otu izu na otu afọ, n'abalị ahụ, ụmụ ya ndị ikom abụọ, Isọ na Jekọb, liri ya n'ọgba abụọ dị nso na Sera, nne nna ha.

ISI nke 36

1 N'afọ nke isii nke izu a [2162 nke ụtụtụ], Aịzik kpọrọ ụmụ ya nwoke abụọ bụ́ Isọ na Jekọb, ha wee bịakwute ya, ọ wee sị ha: 'Ụmụ m, m na-aga n'ụzọ ndị nna m ochie, n'ụlọ ebighị ebi ebe ndị nna m ochie nọ.
2 Ya mere, lie m n'akụkụ Abraham nna m, n'ọgba abụọ dị n'ọhịa Efron onye Het, ebe Abraham zụtara ili ili ka o lie; n'ili nke m gwuuru onwe m, n'ebe ahụ ka lie m.
3 Nke a ka m na-enye unu iwu, ụmụ m, ka unu mee ezi omume na izi ezi n'ụwa, ka Onyenwe anyị wee mee ka unu nweta ihe niile Onyenwe anyị kwuru na ya ga-eme Abraham na mkpụrụ ya.
4 Hụnụ ibe unu n'anya, ụmụ m, ụmụnne unu dịka nwoke hụrụ mkpụrụ obi ya n'anya, ka onye ọ bụla chọọ ihe ọ ga-abara nwanne ya uru, meekwa ihe ọnụ n'ụwa; ka ha hụkwa ibe ha n'anya dịka mkpụrụ obi nke ha.
5 Ma gbasara ajụjụ gbasara arụsị, ana m enye gị iwu ma na-adụ gị ọdụ ka ị jụ ha ma kpọọ ha asị, gharakwa ịhụ ha n'anya, n'ihi na ha jupụtara n'aghụghọ nye ndị na-efe ha na ndị na-akpọrọ ha isiala.
6 Chetanụ, ụmụ m, Onyenwe anyị Chineke nke Abraham nna unu, na otú m si fee Ya ofufe ma jeere Ya ozi n'ezi omume na n'ọṅụ, ka O wee mee ka unu ba ụba ma mụbaa mkpụrụ unu dị ka kpakpando nke eluigwe n'ụba, ma mee ka unu guzosie ike n'ụwa dị ka osisi ezi omume nke a na-agaghị ewepụ ruo ọgbọ nile ruo mgbe ebighị ebi.
7 Ma ugbua, m ga-eme ka unu ṅụọ iyi dị ukwuu—n'ihi na ọ dighị iyi karịrị ya site n'aha ya dị ebube, dị nsọ, dị ukwuu, dị ebube, dị ebube, dịkwa ike, nke kere eluigwe na ụwa na ihe niile ọnụ—na unu ga-atụ egwu Ya ma fee Ya ofufe.
8 Na onye ọ bụla ga-ahụ nwanne ya n'anya n'ịhụnanya na ezi omume, na ọ gaghịkwa achọ ihe ọjọọ megide nwanne ya site ugbu a ruo mgbe ebighị ebi n'ụbọchị niile nke ndụ gị ka unu wee nwee ihe ịga nke ọma n'ọrụ unu niile ma ghara ibibi unu.
9 Ma ọ bụrụ na onye ọ bụla n'ime unu echepụta ihe ọjọọ megide nwanne ya nwoke, mara na site ugbu a gaa n'ihu, onye ọ bụla nke na-echepụta ihe ọjọọ megide nwanne ya ga-adaba n'aka ya, a ga-ewepụkwa ya n'ala ndị dị ndụ, a ga-ebibikwa mkpụrụ ya n'okpuru eluigwe.
10 Ma n'ụbọchị ọgba aghara na nkọcha na iwe na iwe, na ọkụ na-ere ere dịka ọ gbara Sọdọm ọkụ, otu a ka Ọ ga-agba ala ya na obodo ya na ihe niile nke ya ọkụ, a ga-ehichapụkwa ya n'akwụkwọ ịdọ aka ná ntị nke ụmụ mmadụ, a gaghị edekwa ya n'akwụkwọ nke ndụ, kama n'akwụkwọ nke a ga-ebibi, ọ ga-apụkwa n'ọnwụ ebighị ebi; ka a wee mee ka ikpe ha dị ọhụrụ mgbe niile n'ịkpọasị na n'ịkpọasị na n'iwe na n'ahụhụ na n'iwe na n'ihe otiti na n'ọrịa ruo mgbe ebighị ebi.
11 Ana m ekwu ma na-agba unu akaebe, ụmụ m, dịka ikpe nke ga-abịakwasị nwoke ahụ nke chọrọ imerụ nwanne ya nwoke ahụ.
12 O wee kesaa ihe niile ọ nwere n'etiti ha abụọ n'ụbọchị ahụ, o wee nye ya onye bụ́ ọkpara òkè buru ibu, na ụlọ elu ahụ na ihe niile dị ya gburugburu, na ihe niile Abraham nwere n'Ọdọ Mmiri nke Ịṅụ iyi.
13 O wee sị: ‘M ga-enye nwa mbụ òkè a ka ukwuu.’
14 Isọ wee sị, ‘Ereela m Jekọb ihe, nyekwa Jekọb ihe nketa m dị ka ọkpara; nye ya ka e nye ya ya, enweghịkwa m okwu ọ bụla m ga-ekwu maka ya, n'ihi na ọ bụ nke ya.’
15 Aịzik wee sị, “Ka ngọzi dịrị unu, ụmụ m, na mkpụrụ unu taa, n'ihi na unu enyela m ezumike, obi m adighịkwa enwe mwute maka ikike ọkpara, ka unu wee ghara ime ihe ọjọọ n'ihi ya.”
16 Ka Chineke Kasị Elu gọzie onye na-eme ezi omume, ya na mkpụrụ ya ruo mgbe ebighị ebi.
17 O wee nye ha iwu ma gọzie ha, ha wee rie ma ṅụọ ihe ọṅụṅụ ọnụ n'ihu ya, obi dịkwa ya ụtọ n'ihi na otu uche dị n'etiti ha, ha wee si n'ebe ọ nọ pụọ zuru ike n'ụbọchị ahụ wee rahụ ụra.
18 Aịzik wee dina n'elu ihe ndina ya n'ụbọchị ahụ na-aṅụrị ọṅụ; o wee dina ụra ebighị ebi, wee nwụọ otu narị afọ na iri asatọ. O wee gwụ izu iri abụọ na ise na afọ ise; ụmụ ya abụọ bụ́ Isọ na Jekọb wee lie ya.
19 Isọ wee gaa n'ala Edom, ruo n'ugwu Seị, wee biri n'ebe ahụ.
20 Jekọb wee biri n'ugwu Hebron, n'ụlọ elu nke ala ebe nna ya Abraham biri, o wee fee Jehova ofufe n'obi ya nile na dịka iwu ndị a na-ahụ anya si dị dịka O kewara ụbọchị ọgbọ ya.
21 Lia nwunye ya nwụrụ n'afọ nke anọ nke izu nke abụọ nke afọ iri anọ na ise nke Jubilee, [2167 nke ụtụtụ] o wee lie ya n'ọgba abụọ dị nso na Rebeka nne ya n'aka ekpe nke ili Sera, nne nna ya
22 Ụmụ ya ndị ikom niile na ụmụ ya ndị ikom wee bịa kwara Lia nwunye ya ákwá, ka o wee kasie ya obi n'ihi ya, n'ihi na ọ nọ na-akwa ákwá maka ya n'ihi na ọ hụrụ ya n'anya nke ukwuu mgbe Rechel, bụ́ nwanne ya nwanyị, nwụrụ.
23 n'ihi na o zuru oke ma kwụ ọtọ n'ụzọ ya niile, ọ sọpụkwara Jekọb, n'ụbọchị niile ọ bi na ya, ọ nụghị okwu ọjọọ n'ọnụ ya, n'ihi na ọ dị nwayọọ, dịkwa udo, dịkwa ezi omume, dịkwa nsọpụrụ.
24 O chetara ihe niile o mere n'oge ndụ ya, o wee kwaa ákwá nke ukwuu; n'ihi na ọ hụrụ ya n'anya site n'obi ya dum na site n'mkpụrụ obi ya dum.

ISI nke 37

1 N'ụbọchị Aịzik, nna Jekọb na Isọ, nwụrụ, [2162 nke ụtụtụ], ụmụ Isọ nụrụ na Aịzik enyela nwa ya nwoke nke nta bụ́ Jekọb òkè nke okenye, ha wee were iwe nke ukwuu.
2 Ha wee sere nna ha okwu, sị, 'Gịnị mere nna gị ji nye Jekọb òkè nke okenye wee gafere gị, ọ bụ ezie na ị bụ nke okenye, Jekọb bụkwa nke nta?'
3 O wee sị ha, 'N'ihi na erere m ikike m dị ka ọkpara nye Jekọb maka obere obere lentil, na n'ụbọchị nna m zitere m ịchụ nta na ijide ma wetara ya ihe ọ ga-eri ma gọzie m, o ji

aghụgho bịa wee wetara nna m nri na ihe ọṅụṅụ, nna m wee gọzie ya ma tinye m n'okpuru aka ya.
4 Ma ugbua, nna anyị emeela ka anyị ṅụọ iyi, mụ na ya, na anyị agaghị echepụta ihe ọjọọ megide nwanne ya nwoke, nakwa na anyị ga-anọgide n'ịhụnanya na udo, onye ọ bụla n'ime anyị na nwanne ya nwoke, anyị agaghịkwa emebi ụzọ anyị.
5 Ha wee sị ya, ‘Anyị agaghị ege gị ntị ime udo na ya; n'ihi na ike anyị karịrị ike ya, anyị dịkwa ike karịa ya; anyị ga-aga megide ya, gbuo ya, bibiekwa ya na ụmụ ya.’ Ọ bụrụ na ị gaghị eso anyị gaa, anyị ga-emekwa gị ihe ọjọọ.
6 Ma ugbua gee anyị ntị: Ka anyị ziga ozi na Siria na Filistia na Moab na Amọn, ka anyị họrọ ndị ikom ahọpụtara onwe anyị, ndị nwere ịnụ ọkụ n'obi maka agha, ka anyị gaa megide ya, busokwa ya agha, ka anyị kpochapụ ya n'ụwa tupu ọ dị ike.
7 Nna ha wee sị ha, ‘Unu agala, unu alụkwala ya ọgụ ka unu ghara ịda n'ihu ya.’
8 Ha wee sị ya, 'Nke a bụkwa ihe ị na-eme site na nwata ruo taa, ị na-etinye olu gị n'okpuru yok ya.
9 Anyị agaghị ege ntị n'okwu ndị a.’ Ha zigara Siria na ‘Aduram’ nye enyi nna ha, ha wee goro otu puku ndị agha, ndị agha ahọpụtara, tinyere ha.
10 Ndị Moab na ụmụ Amọn, ndị e goro ọrụ, otu puku ndị ikom ahọpụtara, na otu puku ndị agha ahọpụtara site na Filistia, otu puku ndị agha ahọpụtara site na Edom na ndị Hori, na otu puku ndị agha ahọpụtara site na Kitim, na otu puku ndị agha dike.
11 Ha wee sị nna ha: Soro ha pụọ duru ha, ma ọ bụghị ya, anyị ga-egbu gị.
12 Iwe na iwe juru ya obi mgbe ọ hụrụ na ụmụ ya na-amanye ya ka ọ gaa n'ihu ha iji duru ha megide Jekọb nwanne ya nwoke.
13 Ma mgbe e mesịrị, o chetara ihe ọjọọ niile zoro ezo n'obi ya megide Jekọb nwanne ya nwoke; o chetaghịkwa iyi ọ ṅụrụ nna ya na nne ya na ya agaghị echepụta ihe ọjọọ n'ụbọchị ya niile megide Jekọb nwanne ya nwoke.
14 Ma n'agbanyeghị ihe a niile, Jekọb amaghị na ha na-abịa ịlụso ya ọgụ, ọ nọkwa na-eru uju maka Lia, nwunye ya, ruo mgbe ha rutere nso n'ụlọ elu ahụ ya na puku ndị agha anọ na ndị agha ahọpụtara.
15 Ndị Hibrọn wee zigara ya ozi, sị, ‘Lee, nwanne gị nwoke abịawo ibuso gị agha, ya na puku anọ ndị ji mma agha kee, ha na-ebukwa ọta na ngwa agha’; n'ihi na ha hụrụ Jekọb n'anya karịa Isọ. Ha wee gwa ya; n'ihi na Jekọb bụ nwoke nwere obiọma na ebere karịa Isọ.
16 Ma Jekọb ekwetaghị ruo mgbe ha rutere nso n'ụlọ elu ahụ.
17 O wee mechie ọnụ ụzọ ámá nke ụlọ elu ahụ; o wee guzoro n'elu mgbidi wee gwa nwanne ya nwoke bụ́ Isọ okwu, sị: ‘Ndụmọdụ dị mma nke ị bịara ịkasi m obi maka nwunye m nwụrụ anwụ. Ọ̀ bụ nke a ka ị ṅụrụ nna gị na nne gị tupu ha anwụọ? Ị mebiela iyi ahụ, ozugbo ị ṅụrụ nna gị iyi, a mara gị ikpe.’
18 Isọ wee zaa, sị ya, 'Ọ dịghị ụmụ mmadụ ma ọ bụ anụ ọhịa nke ụwa nwere iyi ezi omume ọ bụla nke ha na-aṅụ iyi ruo mgbe ebighị ebi; kama kwa ụbọchị ha na-echepụta ihe ọjọọ megide ibe ha, na otu onye ọ bụla ga-esi gbuo onye iro ya na onye iro ya.
19 Ị kpọrọ mụ na ụmụ m asị ruo mgbe ebighị ebi. Ọ dịghịkwa ihe jikọrọ gị na ụmụnna.
20 Nụrụ okwu ndị a m na-agwa gị: Ọ bụrụ na ezi nwere ike ịgbanwe akpụkpọ ahụ ya ma mee ka ajị ya dị nro dị ka ajị anụ, ma ọ bụ ọ bụrụ na o nwere ike ime ka mpi pụta n'isi ya dị ka mpi ele ma ọ bụ nke atụrụ, mgbe ahụ ka m ga-ahụ njikọ nke ụmụnne gị, Ọ bụrụkwa na ara kewapụ onwe ha n'ebe nne ha nọ, n'ihi na ị bụghị nwanne m.
21 Ọ bụrụkwa na nkịta ọhịa na ụmụ atụrụ emee udo ka ha ghara iri ma ọ bụ ime ihe ike, ọ bụrụkwa na obi ha dị ha mma, mgbe ahụ udo ga-adị n'obi m n'ebe ị nọ.
22 Ọ bụrụkwa na ọdụm aghọọ enyi ehi ahụ ma mee udo na ya, ọ bụrụkwa na e kee ya n'okpuru otu yok na ya ma jiri ya na-akọ ihe, mgbe ahụ ka m ga-eme udo na gị.
23 Ma mgbe ugoloọma na-acha ọcha dị ka agụ iyi, mara na ahụrụ m gị n'anya, m ga-emekwa udo na gị, a ga-ewepụ gị, ụmụ gị ga-adịkwa iche, udo agaghị adị gị.
24 Mgbe Jekọb hụrụ na obi ya na mkpụrụ obi ya niile dị ya n'obi nke ukwuu igbu ya, nakwa na ọ na-apụta dị ka ezì ọhịa nke na-abịa n'elu ube nke na-ama ya ma na-egbu ya, ọ naghịkwa agbapụ na ya;
25 Mgbe ahụ, ọ gwara ndị ya na ndị ohu ya ka ha wakpo ya na ndị enyi ya niile.

ISI nke 38

1 Mgbe nke ahụ gasịrị, Juda gwara Jekọb, nna ya, sị ya: ‘Nna, gbadaa ụta gị, ma chụpụ onye iro gị ma gbuo onye iro ahụ; ka i wee nwee ike, n'ihi na anyị agaghị egbu nwanne gị nwoke, n'ihi na ọ dị ka gị, ọ dịkwa ka gị, ka anyị nye ya nsọpụrụ a.’
2 Jekọb wee gbapụta ụta ya wee tụọ akụ́ ahụ, tie Isọ, nwanne ya nwoke (n'obi aka nri ya) wee gbuo ya.
3 O wee tụpụ akụ́ ọzọ wee tie Adoran onye Siria ahụ n'obi aka ekpe, wee chụpụ ya azụ wee gbuo ya.
4 Ụmụ Jekọb wee pụọ, ha na ndị ohu ha, kewara onwe ha n'ìgwè n'akụkụ anọ nke ụlọ elu ahụ.
5 Juda wee pụọ n'ihu, ya na Naftalaị na Gad so ya, tinyere ndị ohu iri ise ya n'akụkụ aka nri nke ụlọ elu ahụ, ha wee gbuo ndị niile ha hụrụ n'ihu ha, ọ dịghịkwa otu onye n'ime ha gbapụrụ.
6 Livaị, Dan na Asha wee gaa n'akụkụ ọwụwa anyanwụ nke ụlọ elu ahụ, ya na mmadụ iri ise so ha, ha wee gbuo ndị agha Moab na Amọn.
7 Ruben, Isaka na Zebulọn wee pụọ n'akụkụ ugwu nke ụlọ elu ahụ, ya na mmadụ iri ise so ha, ha wee gbuo ndị agha Filistia.
8 Simeon na Benjamin na Inọk, nwa Reuben, wee gaa n'akụkụ ọdịda anyanwụ nke ụlọ elu ahụ, ya na mmadụ iri ise so ha, ha wee gbuo narị mmadụ anọ n'ime ndị Edom na ndị Hor, ndị dike siri ike; narị isii gbapụrụ, ụmụ Isọ anọ wee soro ha gbaa ọsọ, ha wee hapụ nna ha ka ọ dị ndụ, dịka ọ dara n'ugwu dị na Aduram.
9 Ụmụ Jekọb wee chụsoo ha ruo ugwu Seị, Jekọb wee lie nwanne ya nwoke n'ugwu dị n'Aduram, o wee laghachi n'ụlọ ya.
10 Ụmụ Jekọb wee chụso ụmụ Isọ n'ugwu Seị, wee kpọọ isiala, ha wee bụrụ ndị ohu ụmụ Jekọb.
11 Ha wee zigara nna ha (ijụ) ma ha kwesịrị ime udo na ha ma ọ bụ gbuo ha.
12 Jekọb wee zigara ụmụ ya ozi ka ha mee udo, ha wee mee udo na ha, ha wee tinye yok nke ohu n'elu ha, ka ha wee na-akwụ ụtụ nye Jekọb na ụmụ ya mgbe niile.

13 Ha wee na-akwụ Jekọb ụtụ ruo ụbọchị ọ gara Ijipt.
14 Ụmụ Edom apụbeghị n'ohu nke ụmụ Jekọb iri na abụọ ahụ tinyere ha ruo taa.
15 Ndị a bụ eze ndị chịrị n'Edọm tupu eze ọ bụla achịa ụmụ Izrel n'ala Edọm ruo taa.
16 Balak, nwa Beọ, chịrị n'Edọm, aha obodo ya bụ Danaba.
17 Belak wee nwụọ, Jobab, nwa Zera nke Boser, wee malite ịchị n'ọnọdụ ya.
18 Jobab wee nwụọ, Esam, onye si n'ala Teman, wee malite ịchị n'ọnọdụ ya.
19 Asam nwụkwara, Adat, nwa Barad, onye gburu Midian n'ala Moab, chịrị n'ọnọdụ ya, aha obodo ya bụ Avit.
20 Adat wee nwụọ, Salman, onye Amaseka, wee chịa n'ọnọdụ ya.
21 Salman wee nwụọ, Sọl nke Rabọt (n'akụkụ osimiri) wee malite ịchị n'ọnọdụ ya.
22 Sọlu nwụhuru, Baelunan, nwa Akbọ, wee chịa n'ọnọdụ ya.
23 Ba'elunan, nwa Akbọ, nwụrụ, Adat wee chịrị n'ọnọdụ ya, aha nwunye ya bụ Maitabit, nwa Matarat, nwa Metabedzaab.
24 Ndị a bụ ndị eze chịrị n'ala Edom.

ISI nke 39

1 Jekọb wee biri n'ala nna ya biri n'ala Kenan. Ndị a bụ usoro ọmụmụ Jekọb.
2 Josef dị afọ iri na asaa mgbe ha kpọọrọ ya gaa Ijipt, Pọtifa, onye na-eje ozi Fero, onye isi nri, zụtara ya.
3 O wee mee Josef onye nlekọta n'ụlọ ya niile, ngọzi nke Jehova wee bịakwasị ụlọ onye Ijipt ahụ n'ihi Josef, Jehova wee mee ka ọ baa ọgaranya n'ihe niile o mere.
4 Onye Ijipt ahụ wee nye Josef ihe niile; n'ihi na ọ hụrụ na Jehova nọnyeere ya, nakwa na Jehova mere ka ọ baa ọgaranya n'ihe niile ọ na-eme.
5 Josef mara mma nke ukwuu, nwunye onye nwe ya we welie anya ya elu, hu Josef, ọ we hu ya n'anya, riọ ya ka ya na ya dinaa.
6 Ma o nyeghị mkpụrụ obi ya, o chetakwara Onyenwe anyị na okwu ndị Jekọb, nna ya, gụrụ n'etiti okwu Abraham, na nwoke ọ bụla ekwesighị ịkwa iko na nwanyị nwere di; na maka ya, a họpụtawo ntaramahụhụ ọnwụ n'eluigwe n'ihu Chineke Kasị Elu, a ga-edekwa mmehie megide ya n'akwụkwọ ebighị ebi mgbe niile n'ihu Onyenwe anyị.
7 Josef wee cheta okwu ndị a, ọ jụkwara iso ya dinaa.
8 O wee riọ ya arịrịọ ruo otu afọ, ma ọ jụrụ, o kweghịkwa ige ya ntị.
9 Ma ọ makụrụ ya ma jidesie ya ike n'ụlọ iji manye ya ka ọ dina ya, mechie ụzọ ụlọ ahụ ma jidesie ya ike; ma ọ hapụrụ uwe ya n'aka ya wee gbapụ n'ọnụ ụzọ wee gbapụ n'èzí n'ihu ya.
10 Nwanyị ahụ wee hụ na ọ gaghị eso ya dina, o wee mee ka ọ maa jijiji n'ihu onyenwe ya, sị, 'Ohu gị Hibru, onye ị hụrụ n'anya, chọrọ ịmanye m ka o dinaara m; o wee ruo mgbe m weliri olu m elu, ọ gbapụrụ wee hapụ uwe ya n'aka m mgbe m jidere ya, o wee gbapụ n'ọnụ ụzọ.'
11 Onye Ijipt ahụ wee hụ uwe Josef na ọnụ ụzọ ahụ gbawara agbawa, nụkwa okwu nwunye ya, wee tụba Josef n'ụlọ mkpọrọ n'ebe a na-edebe ndị mkpọrọ bụ́ ndị eze kpọchiri.
12 Ọ nọkwa n'ụlọ mkpọrọ ahụ n'ebe ahụ; Onyenwe anyị wee nye Josef amara n'ihu onyeisi ndị nche ụlọ mkpọrọ ahụ, meekwa ka o nwee ọmịiko n'ihu ya, n'ihi na ọ hụrụ na Onyenwe anyị nọnyeere ya, nakwa na Onyenwe anyị na-eme ka ihe niile ọ na-eme gaa nke ọma.
13 O wee nye ihe niile n'aka ya, onyeisi ndị nche ụlọ mkpọrọ ahụ amaghịkwa ihe ọ bụla dị ya n'aka, n'ihi na Josef mere ihe niile, Jehova mekwara ka ha zuo oke.
14 Ọ nọkwara ebe ahụ afọ abụọ. N'oge ahụ, Fero, eze Ijipt, were iwe megide ndị ọrụ abụọ ya, megide onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ na onyeisi ndị na-eme achịcha, o wee tinye ha n'ụlọ mkpọrọ n'ụlọ onyeisi ndị na-esi nri, n'ụlọ mkpọrọ ebe a na-edebe Josef.
15 Onyeisi ndị nche ụlọ mkpọrọ ahụ wee nye Josef ọrụ ka ọ na-ejere ha ozi; o wee jee ozi n'ihu ha.
16 Ha abụọ rọrọ nrọ, onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ na onyeisi ndị na-eme achịcha, ha wee kọọrọ Josef ya.
17 Ma dịka ọ kọwara ha, otú a ka o mere ha, Fero wee weghachi onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ n'ọkwa ya, o gbukwara onyeisi ndị na-eme achịcha, dịka Josef si kọwaara ha.
18 Ma onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ chefuru Josef n'ụlọ mkpọrọ, ọ bụ ezie na ọ gwara ya ihe ga-eme ya, o cheghịkwa ịkọrọ Fero ihe Josef gwara ya, n'ihi na o chefuru.

ISI nke 40

1 N'oge ahụ, Fero rọrọ nrọ abụọ n'otu abalị gbasara oké ụnwụ nke ga-adị n'ala ahụ dum, o wee teta n'ụra ya, kpọọ ndị ntụgharị nrọ niile nọ n'Ijipt, na ndị dibịa afa, wee kọọrọ ha nrọ abụọ ya, ha enweghịkwa ike ịkọwa ha.
2 Onyeisi ndị na-aṅụ ihe ọṅụṅụ wee cheta Josef wee gwa eze okwu gbasara ya, o wee kpọpụta ya n'ụlọ mkpọrọ, o wee kọọrọ ya nrọ abụọ ya.
3 O wee gwa Fero na nrọ abụọ ya bụ otu, o wee sị ya: ‘Afọ asaa ga-abịa (nke ga-ejupụta) n’ala Ijipt dum, mgbe afọ asaa nke ụnwụ gasịkwara, ụnwụ dị otú a nke na-adịbeghị n’ala ahụ dum.’
4 Ma ugbua, ka Fero họpụta ndị nlekọta n'ala Ijipt dum, ka ha kwakọba nri n'obodo niile n'ime ụbọchị niile nke afọ nri ahụ, nri ga-adịkwa maka afọ asaa nke ụnwụ, ala agaghịkwa anwụ n'ihi ụnwụ ahụ, n'ihi na ọ ga-adị oke njọ.
5 Jehova wee mee ka Josef nwee obiọma na ebere n'anya Fero, Fero wee sị ndị ohu ya: Anyị agaghị achọta nwoke maara ihe na onye nwere uche dị ka nwoke a, n'ihi na mmụọ Jehova dịnyeere ya.
6 O wee mee ya onye nke abụọ n'alaeze ya niile ma nye ya ikike ịchị Ijipt niile, meekwa ka ọ na-agba ịnyịnya nke abụọ nke Fero.
7 O yikwasịkwara ya uwe mara mma, tinyekwa agbụ ígwè ọlaedo n'olu ya, (onye na-ezisa ozi) wee kpọọ òkù n'ihu ya 'El 'El' wa 'Abiria,' tinyekwa mgbaaka n'aka ya ma mee ya onye ọchịchị n'ụlọ ya niile, meekwa ya ka ọ dị elu, wee sị ya: 'Naanị n'ocheeze ka m ga-aka gị ukwuu.'
8 Josefu chịrị ala Ijipt dum, ndị isi Fero niile, na ndị ohu ya niile, na ndị niile na-arụ ọrụ eze hụrụ ya n'anya, n'ihi na ọ na-eje ije n'ezi omume, n'ihi na ọ dịghị mpako na mpako, ọ naghịkwa ele mmadụ anya n'ihu, ọ naghịkwa anabata onyinye, kama ọ na-ekpe ikpe n'ezi omume nye ndị niile bi n'ala ahụ.

9 Ala Ijipt wee dị jụụ n'ihu Fero n'ihi Josef, n'ihi na Jehova nọnyeere ya, o wee nye ya amara na ebere maka ọgbọ ya niile tupu ndị niile maara ya na ndị nụrụ maka ya, alaeze Fero dịkwa mma nke ukwuu, ọ dighịkwa Setan na onye ajọ omume ọ bụla (n'ime ya).
10 Eze wee kpọọ Josef aha Sefantifans, nyekwa Josef nwa nwanyị Pọtifa, nwa nwanyị onye nchụàjà Heliopolis, onye isi nri.
11 N'ụbọchị Josef guzoro n'ihu Fero, ọ dị afọ iri atọ [mgbe ọ guzoro n'ihu Fero].
12 N'afọ ahụ, Aịzik nwụrụ. O wee ruo na dịka Josef kwuru n'ịkọwa nrọ abụọ ya, dịka o kwuru, afọ asaa nke afọ jupụtara n'ihe oriri dị n'ala Ijipt dum, ala Ijipt wee mepụta ihe nke ukwuu, otu nha (na-emepụta) narị nha iri na asatọ.
13 Josef we chịkọta nri n'obodo nile, rue mgbe ha juru ọka, ruo mgbe ha enweghị ike ịgụta ya ma tụọ ya dịka ọnụọgụgụ ya si dị.

ISI nke 41

1 Na jubilee iri anọ na ise, n'izu nke abụọ, (na) n'afọ nke abụọ, [2165 nke ụtụtụ] Juda lụrụ Er, nwunye sitere n'ụmụ nwanyị Siria, aha ya bụ Tamar, maka ọkpara ya.
2 Ma ọ kpọrọ ya asị, ọ dighịkwa ya na ya dina, n'ihi na nne ya sitere n'ụmụ nwanyị Kenean, ọ chọkwara ịlụtara ya nwunye sitere n'ụmụ nne ya; ma Juda, nna ya, ekweghị ya.
3 Ma Er a, bụ́ ọkpara Juda, bụ onye ajọ omume, Jehova wee gbuo ya.
4 Juda wee sị Onan, “Nwanne ya nwoke, bakwuru nwunye nwanne gị nwoke, rụọ ọrụ nwanne di ya, mụtakwa nwa nwanne gị nwoke.”
5 Onan matara na mkpụrụ ahụ agaghị abụ nke ya, (kama) nke nwanne ya nwoke, ọ banyere n'ụlọ nwunye nwanne ya nwoke wee wụpụ mkpụrụ ahụ n'ala, ọ bụkwa onye ọjọọ n'anya Jehova, O wee gbuo ya.
6 Juda wee sị Tama, nwunye nwa ya, “Nọrọ n'ụlọ nna gị dị ka nwanyị di ya nwụrụ ruo mgbe Shela, nwa m nwoke, ga-etolite, m ga-enyekwa gị ya ka ọ bụrụ nwunye m.”
7 O wee tolite; ma Bedsu'el, nwunye Juda, ekweghị ka nwa ya nwoke bụ́ Shela lụọ di. Bedsu'el, nwunye Juda, wee nwụọ [2168 nke ụtụtụ] n'afọ nke ise nke izu a.
8 N'afọ nke isii, Juda gara ịkpacha ajị atụrụ ya na Timna. [2169 AM] Ha wee sị Tama: 'Lee, nna di gị na-arịgo Timna ịkpacha ajị atụrụ ya.'
9 O wee yipụ uwe nwanyị di ya nwụrụ, yikwasị ákwà mgbochi, chọọ onwe ya mma, wee nọdụ n'ọnụ ụzọ ámá dị n'akụkụ ụzọ Timna.
10 Mgbe Juda na-aga, ọ hụrụ ya, o wee chee na ọ bụ akwụna, ọ sịrị ya, “Ka m bata n'ebe ị nọ.” Ọ sịrị ya, “Bata,” ọ banyere.
11 Ọ sịrị ya, “Nye m ụgwọ ọrụ m”; ọ sịrị ya: “Enweghị m ihe ọ bụla n'aka m ma e wezụga mgbaaka m nke dị na mkpịsị aka m, na olu olu m, na mkpara m nke dị n'aka m.”
12 Ọ sịrị ya, “Nye m ha ruo mgbe ị ga-ezitere m ụgwọ ọrụ m,” ka ọ sị ya: “M ga-ezitere gị otu ewu”; ka o wee nye ya ha, ka o wee bata n'ebe ọ nọ, ka o wee tụrụ ime site n'aka ya.
13 Juda wee gaa n'ebe atụrụ ya nọ, nwunye ya wee gaa n'ụlọ nna ya.
14 Juda zigara otu ewu site n'aka onye ọzụzụ atụrụ ya, onye Adulam, ma ọ hụghị ya; o wee jụọ ndị obodo ahụ, sị: ‘Olee ebe akwụna ahụ nọ?’ Ha wee sị ya: ‘Ọ dighị akwụna ọ bụla nọ ebe a n'etiti anyị.’
15 O wee laghachi gwa ya, sị ya na ọ hụbeghị ya: “Ajụrụ m ndị obodo ahụ, ha wee sị m, “Ọ dighị akwụna nọ ebe a.”
16 O wee sị: “Ka o debe ha ka anyị wee ghara ịghọ ihe ịkwa emo.” Mgbe ọnwa atọ gachara, o doro anya na ọ dị ime, ha wee gwa Juda, sị: “Lee, Tema, nwunye nwa gị, dị ime site n'ịkwa iko.”
17 Juda wee gaa n'ụlọ nna ya wee sị nna ya na ụmụnne ya: “Kpọpụtanụ ya, ka ha kpọọ ya ọkụ, n'ihi na ọ rụrụ arụ n'Izrel.”
18 O wee ruo mgbe ha kpọpụtara ya ka ọ gbaa ya ọkụ, o zigara nna di ya mgbaaka na olu, na mkpara, sị: ‘Lezienụ onye nwe ihe ndị a, n'ihi na ọ bụ ya mere m ji dị ime.’
19 Juda wee mata, sị: “Tema bụ onye ezi omume karịa m.”
20 Ya mere, ka ha ghara ịgba ya ọkụ' Ma n'ihi nke a, e nyeghị ya Shela, ọ bịaghịkwa ya nso ọzọ.
21 Mgbe nke ahụ gasịrị, ọ mụrụ ụmụ nwoke abụọ, Perez [2170 nke ụtụtụ] na Zera, n'afọ nke asaa nke izu nke abụọ a.
22 Mgbe ahụ afọ asaa nke mkpụrụ zuru ezu, nke Josef gwara Fero okwu banyere ya.
23 Judas kwetara na ihe o mere dị njọ, n'ihi na o dinara nwunye nwa ya, o wee were ya dị ka ihe arụ n'anya ya, o wee kweta na o mejọrọ ma gbajie, n'ihi na o kpughepụrụ uwe mwụda nwa ya nwoke, o wee malite ịkwa ákwá ma rịọ Jehova arịrịọ n'ihi mmehie ya.
24 Anyị wee gwa ya na nrọ na a gbagharala ya n'ihi na ọ rịọrọ arịrịọ siri ike, ma kwaa ákwá, o meghịkwa ya ọzọ.
25 O wee nata mgbaghara n'ihi na o si ná mmehie ya na amaghị ihe ya tụgharịa, n'ihi na o mejọrọ nke ukwuu n'ihu Chineke anyị; onye ọ bụla nke na-eme otu a, onye ọ bụla nke na-edina nne di ya, ka ha kpọọ ya ọkụ ka o wee gbaa ya ọkụ, n'ihi na ihe na-adighị ọcha na ihe na-emerụ emerụ dị n'ahụ ha, ka ha jiri ọkụ gbaa ha ọkụ.
26 Nye kwa ụmụ Izrel iwu ka ha ghara ịdị ọcha n'etiti ha, n'ihi na onye ọ bụla nke na-edina nwunye nwa ya ma ọ bụ nne di ya emeela ihe rụrụ arụ: ka ha jiri ọkụ gbaa nwoke ahụ nke dinaara ya, tinyere nwanyị ahụ, ọkụ, ọ ga-emekwa ka iwe na ntaramahụhụ si n'Izrel pụọ.
27 Anyị gwara Juda na ụmụ ya ndị ikom abụọ esoghị ya dinaa, n'ihi nke a ka e ji mee ka mkpụrụ ya guzosie ike ruo ọgbọ nke abụọ, a gaghịkwa ewepụ ya.
28 N'ihi na n'anya ya ọ gara chọọ ntaramahụhụ, ya bụ, dịka ikpe Abraham siri dị, nke o nyere ụmụ ya iwu, Juda chọrọ ịgba ya ọkụ.

ISI nke 42

1 Ma n'afọ mbụ nke izu nke atọ nke Jubilee iri anọ na ise, ụnwụ malitere ịda n'ala [2171 nke ụtụtụ], mmiri ozuzo ekweghịkwa ka e nye ụwa, n'ihi na ọ dighị ihe ọ bụla dara.
2 Ala wee ghọọ ihe efu, mana nri dị n'ala Ijipt, n'ihi na Josef chịkọtara mkpụrụ nke ala ahụ n'ime afọ asaa nke afọ jupụtara na nri ma chekwaa ya.
3 Ndị Ijipt wee bịakwute Josef ka o nye ha nri, o wee mepee ụlọ nkwakọba ihe ebe ọka nke afọ mbụ dị, o wee ree ya ndị ala ahụ maka ọlaedo.
4 <Ugbua, ụnwụ ahụ siri ike nke ukwuu n'ala Kenan> Jekọb wee nụ na nri dị n'Ijipt, o wee ziga ụmụ ya iri ka ha zụtara ya nri n'Ijipt; mana o zigaghị Benjamin, ụmụ iri Jekọb wee bata n'Ijipt n'etiti ndị gara ebe ahụ.

5 Josef wee mata ha, ma ha amataghị ya, o wee gwa ha okwu ma jụọ ha, sị: “Ọ́ bụghị ndị nledo ka unu bịara inyocha ụzọ ala ahụ?” O wee tinye ha n'ụlọ mkpọrọ.
6 Mgbe nke ahụ gasịrị, ọ tọhapụrụ ha ọzọ, jidekwa Simiọn naanị ya wee zipụ ụmụnne ya itoolu ka ha lawa.
7 O wee jiri ọka jupụta akpa ha, tinyekwa ọlaedo ha n'akpa ha, ha amaghịkwa.
8 O wee nye ha iwu ka ha kpọta nwanne ha nwoke nke nta, n'ihi na ha gwara ya na nna ha dị ndụ, nwanne ha nwoke nke nta dịkwa ndụ.
9 Ha wee si n'ala Ijipt pụọ, ha wee bịa n'ala Kenan; ha wee kọọrọ nna ha ihe niile dakwasịrị ha, na otú onye nwe ala ahụ si gwa ha okwu ike, ma jide Simeon ruo mgbe ha ga-akpọta Benjamin.
10 Jekọb wee sị: “Unu agbaala m ụmụ m aka! Josef anọkwaghị, Simeon anọkwaghị, unu ga-akpọrọ Benjamin laa. Ihe ọjọọ unu abịakwasịwo m.”
11 'O wee sị: 'Nwa m nwoke agaghị eso unu rịdata ka o wee ghara ịrịa ọrịa; n'ihi na nne ha mụrụ ụmụ nwoke abụọ, otu anwụọla, nke a kwa unu ga-anara m. Ọ bụrụ na ọ nwere ahụ ọkụ n'okporo ụzọ, unu ga-eme ka agadi m daa n'ụjọ ruo ọnwụ.'
12 N'ihi na ọ hụrụ na e weghachiri ego ha nye onye ọ bụla nọ n'akpa ya, ọ bụkwa ya mere o ji tụọ egwu izipu ya.
13 Ụnwụ ahụ wee gbasaa ma sie ike n'ala Kenan, nakwa n'ala niile ma e wezụga n'ala Ijipt, n'ihi na ọtụtụ n'ime ụmụ ndị Ijipt echekwabara mkpụrụ ha maka nri site n'oge ha hụrụ Josef ka ọ na-achịkọta mkpụrụ ma na-etinye ya n'ụlọ nkwakọba ihe ma na-echekwa ya ruo afọ ụnwụ ahụ.
14 Ndị Ijipt wee rie nri ha n'ime ya n'afọ mbụ nke ụnwụ ha.
15 Ma mgbe Izrel hụrụ na ụnwụ ahụ siri ike nke ukwuu n'ala ahụ, na ọ dịghịkwa nzọpụta ọ bụla, ọ sịrị ụmụ ya, Laghachinụ azụta nri anyị ka anyị ghara ịnwụ.
16 Ha wee sị: “Anyị agaghị aga; ọ gwụla ma nwanne anyị nke nta so anyị gaa, anyị agaghị aga.”
17 Izrel wee hụ na ọ bụrụ na o zigaghị ya ka ya na ha soro, ha niile ga-ala n'iyi n'ihi ụnwụ ahụ.
18 Reuben we si, Nye ya n'akam, ọ buru kwa na emeghi m ka ọ laghachikute gi, bue umum ndikom abua n'ọnọdu nduya.
19 Ọ sịrị ya: “Ọ gaghị eso gị gaa.” Juda bịaruru nso wee sị: “Zipụ ya ka mụ na ya soro, ọ bụrụkwa na mụ akpọghachighị ya, ka m buru ụta n'ihu gị ụbọchị niile nke ndụ m.”
20 O wee ziga ya ka o soro ha n'afọ nke abụọ nke izu a n'ụbọchị mbụ nke ọnwa ahụ [2172 nke ụtụtụ], ha wee bịa n'ala Ijipt na ndị niile gara, ha wee nweta onyinye n'aka ha, stakte na almọnd na mkpụrụ osisi terebinth na mmanụ aṅụ dị ọcha.
21 Ha wee gaa guzoro n'ihu Josef, ọ hụrụ Benjamin nwanne ya nwoke, ọ matara ya, wee sị ha: “Ọ̀ bụ nwanne unu nke kacha nta ka ọ bụ?” Ha wee sị ya: “Ọ bụ ya.” Ọ wee sị, “Onyenwe anyị meere gị amara, nwa m!”
22 O zigaara ya n'ụlọ ya, o wee kpọta Simeon, o wee meere ha oriri, ha wee nye ya onyinye ha wetara n'aka ha.
23 Ha wee rie nri n'ihu ya, o wee nye ha niile òkè, mana òkè Benjamin karịrị nke ha okpukpu asaa.
24 Ha wee rie ihe, ṅụọkwa ihe ọṅụṅụ, ha wee bilie nọrọ n'etiti ịnyịnya ibu ha.
25 Josef wee chepụta atụmatụ ọ ga-eji mata echiche ha ma echiche udo ọ̀ dị n'etiti ha, o wee gwa onye nlekọta ụlọ ya, sị: 'Jupụta akpa ha niile na nri, ma weghachite ego ha n'ime ite ha, tinyekwa iko m, iko ọlaọcha m na-aṅụ, tinye ya n'ime akpa nke onye kacha nta, zipụkwa ha.'

ISI nke 43

1 O we me dika Josef gwara ya, we jupu akpa ha nile n'ihe oriri nye ha, tiye ego ha n'akpa ha, tiye iko ahu n'akpa Benjamin.
2 Ha wee pụọ n'isi ụtụtụ, o wee ruo na mgbe ha si ebe ahụ pụọ, Josef gwara onye na-elekọta ụlọ ya, sị: 'Chụsoo ha, gbaa ọsọ jide ha, sị, 'Unu akwụghachila m ihe ọjọọ n'ihi ezi ihe; unu zuru iko ọlaọcha ahụ nke onyenwe m na-aṅụ.' Kpọtakwa nwanne ha nwoke nke kacha nta, kpọta ya ngwa ngwa tupu mụ apụọ n'oche ikpe m.'
3 O wee gbaa ọsọ chụsoo ha wee gwa ha dịka okwu ndị a si dị.
4 Ha wee sị ya: “Chineke ekwela ka ndị ohu gị mee ihe a, zuru ihe ọ bụla n'ụlọ onyenwe gị, anyị onwe anyị bụ́ ndị ohu gị weghachitere ego anyị nwetara n'akpa anyị na mbụ.”
5 Olee otú anyị ga-esi zuru ihe ọ bụla? Lee, anyị na akpa anyị na-achọ, ebe ọ bụla ị hụrụ iko ahụ n'ime akpa onye ọ bụla n'ime anyị, ka e gbuo ya, anyị na ịnyịnya ibu anyị ga-ejere onyenwe gị ozi.
6 Ọ sịrị ha: “Ọ bụghị otú ahụ, nwoke m hụrụ n'aka ya, naanị ya ka m ga-ewere dị ka ohu, unu ga-alọghachikwa n'ụlọ unu n'udo.”
7 Ka ọ na-achọgharị n'ime ite ha, malite na nke okenye ruo na nke kacha nta, a hụrụ ya n'ime akpa Benjamin.
8 Ha wee dọwaa uwe ha, bufee ịnyịnya ibu ha n'elu, laghachi n'obodo wee bata n'ụlọ Josef, ha niile wee kpọọ isiala n'ala n'ihu ya.
9 Josef wee sị ha: “Unu emeela ihe ọjọọ.” Ha wee sị: “Gịnị ka anyị ga-ekwu, kedu ka anyị ga-esi chebe onwe anyị?” Onyenwe anyị achọpụtala mmejọ nke ndị ohu ya; lee, anyị bụ ndị ohu nke onyenwe anyị, anyị bụkwa ndị ịnyịnya ibu anyị.”
10 Josef wee sị ha: ‘Mụ onwe m na-atụkwa egwu Onyenwe anyị; ma unu onwe unu, laanụ n'ụlọ unu, ka nwanne unu bụrụ ohu m, n'ihi na unu emeela ihe ọjọọ. Ùnu amaghị na mmadụ na-enwe mmasị n'iko ya dịka m na-enwe iko a? Ma unu zuru ya n'aka m.’
11 Juda we si, Biko, onye-nwem, biko, ka orù-gi gwa onye-nwem okwu n'ọnu umu-nne abua nke nne orù-gi muru nye nna-ayi: otù lara, o furu efu, ahughi kwa ya, ọ fọduru nání ya n'ime nne-ya, orù-gi, nna-ayi, hu-kwa-ra ya n'anya, ndu-ya ejikọtawo kwa na ndu nke nwa-okoro a.
12 Ọ ga-erukwa na mgbe anyị ga-agakwuru ohu gị bụ́ nna anyị, ma nwa okorobịa ahụ anọghị ya, ọ ga-anwụ, anyị ga-emekwa ka nna anyị nwụọ n'ihi mwute.
13 Ma ugbua, ka m, onye-orù-gi, nọdu n'ọnọdụ nwa-okoro ahu dika orù nye onye-nwem, ka nwa-okoro ahu we soro umu-nne-ya je, n'ihi na m'buru onye-nbara ya n'aka orù-gi, bú nna-ayi: ọ buru kwa na akpọlataghm ya, orù-gi gānu kwa mmejọ nke nna-ayi rue mbe ebighi-ebi.
14 Josefu wee hụ na ha niile dị n'udo n'otu n'otu, o wee ghara ijide onwe ya, o wee gwa ha na ya bụ Josef.
15 O wee jiri asụsụ Hibru gwa ha okwu, dakwasị ha n'olu wee kwaa ákwá.
16 Ma ha amaghị ya, ha wee malite ịkwa ákwá. Ọ sịrị ha: ‘Unu akwala ákwá maka m, kama mee ngwa ngwa kpọta

nna m bịakwute m; unu wee hụ na ọ bụ ọnụ m na-ekwu okwu, anya nwanne m nwoke bụ́ Benjamin na-ahụkwa ya.'
17 N'ihi na lee, nke a bụ afọ nke abụọ nke ụnwụ ahụ, afọ ise ka dị na-enweghị owuwe ihe ubi ma ọ bụ mkpụrụ osisi ma ọ bụ ịkọ ihe ubi.
18 Bịa ngwa ngwa, unu na ezinụlọ unu, ka unu wee ghara ịla n'iyi site n'ụnwụ, ka unu gharakwa inwe mwute maka ihe onwunwe unu, n'ihi na Onyenwe anyị zitere m tupu unu ebido idozi ihe ka ọtụtụ mmadụ wee dị ndụ.
19 Gwakwa nna m na m ka dị ndụ, unu onwe unu ahụkwala na Jehova emeela m ka m bụrụ nna Fero, bụrụkwa onye na-achị ụlọ ya na ala Ijipt dum.
20 Gwakwa nna m maka otuto m niile, na akụnụba na otuto niile nke Onyenwe anyị nyere m.
21 Site n'ọnụ Fero, o nyere ha ụgbọ ịnyịnya na ihe oriri maka ụzọ ahụ, o nyekwara ha uwe na ọlaọcha niile dị iche iche.
22 O zigara nna ha uwe na ọlaọcha na ịnyịnya ibu iri bu ọka, o wee ziga ha.
23 Ha wee gaa gwa nna ha na Josef dị ndụ, ọ na-atụkwa ọka nye mba niile nke ụwa, nakwa na ọ bụ ya na-achị ala Ijipt dum.
24 Nna ha ekwetaghị ya, n'ihi na obi gbawara ya n'uche; ma mgbe ọ hụrụ ụgbọala ndị Josef zitere, ndụ mmụọ ya dị ndụ, o wee sị: 'O zuola m ma Josef dị ndụ; m ga-agbada hụ ya tupu mụ anwụọ.'

ISI nke 44

1 Israel we si n'ulo-ya si na Haran puta n'ọnwa ọhu nke ọnwa nke atọ, ọ we je n'uzọ Isi-iyi nke Iyi-iyi, chuara Chineke nke nna-ya Aisak àjà n'ubọchi nke-asa nke ọnwa a.
2 Jekọb wee cheta nrọ ahụ ọ hụrụ na Betel, ọ tụkwara egwu iga Ijipt.
3 Ma mgbe ọ na-eche echiche iziga Josef ka ọ bịakwute ya, nakwa na ọ gaghị ala, ọ nọrọ ebe ahụ ụbọchị asaa, ma eleghị anya ọ ga-ahụ ọhụụ ma ọ̀ ga-anọ ma ọ̀ ga-ala.
4 O wee mee emume owuwe ihe ubi nke mkpụrụ mbụ site na ọka ochie, n'ihi na n'ala Kenan dum, ọ dighị obere mkpụrụ [n'ala ahụ], n'ihi na ụnwụ ahụ metụtara anụmanụ niile, ehi na nnụnụ niile, nakwa n'ahụ mmadụ.
5 N'ụbọchị nke iri na isii, Jehova pụtara ìhè nye ya, wee sị ya, 'Jekọb, Jekọb'; ọ sịrị, 'Lee m.' Ọ sịkwara ya, 'Abụ m Chineke nke nna nna gị hà, Chineke nke Abraham na Aịzik; atụla egwu ịgbada Ijipt, n'ihi na m ga-eme ka ị bụrụ mba ukwu n'ebe ahụ, m ga-eso gị gbadaa, m ga-akpọlitekwa gị ọzọ, n'ala a ka a ga-eli gị, Josef ga-etinyekwa aka ya n'anya gị.'
6 Atụla egwu; gbadaa Ijipt.
7 Ụmụ ya ndị ikom biliri ọtọ, tinyere ụmụ ụmụ ya ndị ikom, ha wee tinye nna ha na ihe onwunwe ha n'ụgbọala.
8 Izrel wee si n'olulu mmiri nke iyi bilie n'abalị iri na isii nke ọnwa nke atọ a, ọ wee gaa ala Ijipt.
9 Izrel wee ziga Juda n'ihu ya gaa n'ebe nwa ya Josef nọ ka ọ gaa leta ala Goshen, n'ihi na Josef gwara ụmụnne ya ka ha bịa biri n'ebe ahụ ka ha wee nọrọ ya nso.
10 Nke a bụ ala kachasị mma n'ala Ijipt, nakwa nke dị ya nso, maka mmadụ niile nakwa maka anụ ụlọ.
11 Ndị a bụ aha ụmụ Jekọb ndị gara Ijipt na nna ha Jekọb.
12 Reuben, ọkpara Israel; ndia bu aha umu-ya ndikom, bú Enoch, na Palu, na Hezron, na Kami, ise.
13 Simeon na ụmụ ya ndị ikom: ndị a bụ aha ụmụ ya ndị ikom: Jemuel, na Jamin, na Ohad, na Jakin, na Zoha, na Shaul, nwa nwanyị Zefataịt, mmadụ asaa.
14 Livaị na ụmụ ya ndị ikom; ndị a bụkwa aha ụmụ ya ndị ikom: Gishọn, Kohat, na Merari, anọ.
15 Juda na umu-ya ndikom: ndia bu aha umu-ya ndikom: Shela, na Perez, na Zera, anọ.
16 Isaka na umu-ya ndikom: ndia bu aha umu-ya ndikom: Tola, na Pua, na Jasub, na Shimron, ise.
17 Zebulọn na ụmụ ya ndị ikom: ndị a bụkwa aha ụmụ ya ndị ikom: Sered, na Iloọn, na Jahleel, anọ.
18 Ndị a bụ ụmụ Jekọb na ụmụ ha ndị Lia mụụrụ Jekọb na Mesopotemia, isii, na otu nwanne ha nwanyị, Dina, na mkpụrụ obi niile nke ụmụ Lia, na ụmụ ha ndị ikom, ndị sooro Jekọb nna ha gaa Ijipt, dị iri abụọ na itoolu, Jekọb nna ha nọnyekwaara ha, ha dị iri atọ.
19 Ụmụ Zilpa, bụ́ ohu Lia, nwunye Jekọb, onye mụụrụ Jekọb Gad na Ashọ.
20 Ndị a bụ aha ụmụ ha ndị so ya gaa Ijipt: ụmụ Gad: Zifiọn, na Hagi, na Shuni, na Ezbọn, na Eri, na Areli, na Arodi, asatọ.
21 Ụmụ Asha: Imna, Ishva, na Ishvi, na Beria, na Sera, otu nwanne ha nwanyị, isii.
22 Mkpụrụ obi niile dị iri na anọ, mkpụrụ obi Lia niile dị iri anọ na anọ.
23 Ụmụ ndị ikom Rechel, nwunye Jekọb, bụ Josef na Benjamin.
24 A mụkwara Josef n'Ijipt tupu nna ya abịa Ijipt, bụ́ ndị Asenat, nwa Potifa, onye nchụàjà nke Heliopolis, mụụrụ ya, Manase na Ifrem, mmadụ atọ.
25 Ụmụ Benjamin; Bela, na Beka, na Ashbel, na Gera, na Neaman, na Ehi, na Rosh, na Mupim, na Hupim, na Ard-iri na otu.
26 Mkpụrụ obi niile nke Rechel dị iri na anọ.
27 Ụmụ Bilha, bụ́ ohu Rechel, nwunye Jekọb, onye ọ mụụrụ Jekọb, bụ Dan na Naftalaị.
28 Ndị a bụ aha ụmụ ha ndị so ha gaa Ijipt. Ụmụ Dan bụ Hushim, Samọn, Asudi, na Ijaka, na Salọmọn isii.
29 Ha nwụrụ n'afọ ha batara Ijipt, naanị Dan Hushim fọdụrụ.
30 Ndị a bụ aha ụmụ Naftalaị Jaziel, Guni, Jeza, Shalọm, na Iv.
31 Na Iv, onye a mụrụ mgbe afọ ụnwụ gasịrị, nwụrụ n'Ijipt.
32 Mkpụrụ obi niile nke Rechel dị iri abụọ na isii.
33 Mkpụrụ obi niile Jekọb banyere n'Ijipt dị iri asaa. Ndị a bụ ụmụ ya na ụmụ ụmụ ya, ha niile bụ iri asaa, mana ise nwụrụ n'Ijipt tupu Josef, ha enweghịkwa ụmụ.
34 Na Yuda mmabarima baanu, Er ne Onan, wuwui wɔ Kanaan, na wɔn mmabarima baanu no, na Israel mmabea no dii wɔn ho fɛw, na wɔkaa wɔn ho wɔ Amanaman mu.

ISI nke 45

1 Izrel wee banye n'ala Ijipt, banye n'ala Goshen, n'ọnwa ọhụrụ nke anọ [2172 nke ụtụtụ], n'afọ nke abụọ nke izu nke atọ nke jubilee iri anọ na ise.
2 Josef wee gaa izute nna ya Jekọb, ruo n'ala Goshen, o wee dakwasị nna ya n'olu wee kwaa ákwá.
3 Izrel wee sị Josef: "Ugbu a ka m nwụọ ebe m hụworo gị, ka Onyenwe anyị Chineke nke Izrel bụrụ Chineke nke

Abraham na Chineke nke Aịsak, onye na-egbochighị ebere ya na amara ya n'ebe ohu ya Jekọb nọ.”
4 O zuola m na ahụwo m ihu gị mgbe m ka dị ndụ; ee, ọhụụ ahụ m hụrụ na Betel bụ eziokwu. Ka Jehova, bụ́ Chineke m, bụrụ onye a gọziri agọzi ruo mgbe ebighị ebi, ka aha ya bụrụkwa onye a gọziri agọzi.
5 Josef na ụmụnne ya wee rie nri n'ihu nna ha ma ṅụọ mmanya vaịnị, Jekọb wee ṅụrịa ọṅụ nke ukwuu n'ihi na ọ hụrụ Josef ka ya na ụmụnne ya na-eri nri ma na-aṅụ ihe ọṅụṅụ n'ihu ya, o wee gọzie Onye kere ihe niile, onye chebere ya, ma debekwara ya ụmụ ya iri na abụọ.
6 Josefu nye nna ya na ụmụnne ya dịka onyinye ibi n'ala Goshen na Rameses na mpaghara niile gbara ya gburugburu, nke ọ chịrị n'ihu Fero. Izrel na ụmụ ya biri n'ala Goshen, akụkụ kachasị mma nke ala Ijipt, Izrel dị otu narị afọ na iri atọ mgbe ọ bịarutere Ijipt.
7 Josef wee zụọ nna ya na ụmụnne ya na ihe onwunwe ha nri dịka ha zuuru ruo afọ asaa nke ụnwụ ahụ.
8 Ala Ijipt wee taa ahụhụ n'ihi ụnwụ ahụ, Josef wee zụta ala Ijipt niile maka nri, o wee nweta ndị mmadụ na anụ ụlọ ha na ihe niile maka Fero.
9 Afọ nke ụnwụ ahụ wee gwụ, Josef wee nye ndị bi n'ala ahụ mkpụrụ na nri ka ha wee kụọ (ala) n'afọ nke asatọ, n'ihi na osimiri ahụ ejupụtaala n'ala Ijipt dum.
10 N'ihi na n'ime afọ asaa nke ụnwụ ahụ, ọ gbasaghị ma gbaa mmiri naanị ebe ole na ole n'akụkụ osimiri ahụ, mana ugbu a ọ gbasasịrị, ndị Ijipt kụrụ ala ahụ, ọ mịrịkwa ọtụtụ ọka n'afọ ahụ.
11 Nke a bụ afọ mbụ nke [2178 nke ụtụtụ] izu nke anọ nke jubilii iri anọ na ise.
12 Josef wee were otu ụzọ n'ụzọ ise nke ọka e wetara n'ubi nye eze, wee hapụ ụzọ anọ maka ha maka nri na maka mkpụrụ, Josef wee mee ya ka ọ bụrụ iwu maka ala Ijipt ruo taa.
13 Izrel wee biri n'ala Ijipt afọ iri na asaa, ụbọchị niile ọ dịrị ndụ wee bụrụ afọ Jubilee atọ, otu narị afọ na iri anọ na asaa, ọ nwụkwara n'afọ nke anọ [2188 nke ụtụtụ] nke izu nke ise nke Jubilee iri anọ na ise.
14 Izrel wee gọzie ụmụ ya tupu ya anwụọ, gwakwa ha ihe niile ga-adakwasị ha n'ala Ijipt; o wee mee ka ha mara ihe ga-adakwasị ha n'oge ikpeazụ, ma gọzie ha ma nye Josef òkè abụọ n'ala ahụ.
15 O wee dina n'obí nna ya, e wee lie ya n'obí okpukpu abụọ dị n'ala Kenan, n'ebe dị nso n'ebe nna ya Abraham nọ n'ili nke o gwuru onwe ya n'obí okpukpu abụọ dị n'ala Hebron.
16 O wee nye Livaị nwa ya nwoke akwụkwọ ya niile na akwụkwọ nna ya ka o wee chekwaa ha ma mee ka ha dị ọhụrụ maka ụmụ ya ruo taa.

ISI nke 46

1 O wee ruo na mgbe Jekọb nwụsịrị, ụmụ Izrel mụbara n'ala Ijipt, ha wee ghọọ mba ukwu, ha wee nwee otu obi n'otu, nke mere na nwanne nwoke hụrụ nwanne ya n'anya, onye ọ bụla nyeere nwanne ya aka, ha wee mụbaa nke ukwuu ma mụbaa nke ukwuu, izu iri [2242 nke ụtụtụ] nke afọ, ụbọchị niile nke ndụ Josef.
2 Ọ dighị Setan ma ọ bụ ihe ọjọọ ọ bụla dị ndụ n'ụbọchị niile nke ndụ Josef nke ọ dịrị ndụ mgbe nna ya Jekọb gasịrị, n'ihi na ndị Ijipt niile na-asọpụrụ ụmụ Izrel n'oge niile nke ndụ Josef.
3 Josef nwụrụ mgbe ọ dị otu narị afọ na iri; ọ biri afọ iri na asaa n'ala Kenan, ọ bụkwa ohu afọ iri, nọrọkwa n'ụlọ mkpọrọ afọ atọ, nọrọkwa n'okpuru eze afọ iri asatọ, na-achị ala Ijipt dum.
4 O wee nwụọ, ya na ụmụnne ya niile, na ọgbọ ahụ dum.
5 O wee nye ụmụ Izrel iwu tupu ya anwụọ ka ha buru ọkpụkpụ ya mgbe ha si n'ala Ijipt pụọ.
6 O wee mee ka ha ṅụọ iyi gbasara ọkpụkpụ ya, n'ihi na ọ maara na ndị Ijipt agaghị amụpụta ọzọ ma lie ya n'ala Kenan, n'ihi na Makamaron, eze Kenan, mgbe ọ bi n'ala Asiria, lụrụ agha na ndagwurugwu ahụ na eze Ijipt wee gbuo ya n'ebe ahụ, wee chụsoo ndị Ijipt ruo n'ọnụ ụzọ ámá nke Ermon.
7 Ma ọ nweghị ike ịbanye, n'ihi na eze ọhụrụ ọzọ aghọọla eze Ijipt, ọ dịkwa ike karịa ya, o wee laghachi n'ala Kenan, e mechikwara ọnụ ụzọ ámá Ijipt, ọ dighịkwa onye na-apụ apụ, ọ dighịkwa onye na-abata n'Ijipt.
8 Josef wee nwụọ n'afọ Jubili nke iri anọ na isii, n'izu nke isii, n'afọ nke abụọ, ha wee lie ya n'ala Ijipt, ụmụnne ya niile wee nwụọ mgbe ọ nwụsịrị.
9 Eze Ijipt wee gaa agha megide eze Kenan [2263 nke ụtụtụ] na Jubilee nke iri anọ na asaa, n'izu nke abụọ n'afọ nke abụọ, ụmụ Izrel wee wepụta ọkpụkpụ ụmụ Jekọb niile ma e wezụga ọkpụkpụ Josef, ha wee lie ha n'ọhịa n'ọgba abụọ dị n'ugwu ahụ.
10 Ọtụtụ n'ime ha laghachiri Ijipt, mana ole na ole n'ime ha fọdụrụ n'ugwu Hebron, Amram nna gị nọkwa n'etiti ha.
11 Eze Kenan meriri eze Ijipt, o wee mechie ọnụ ụzọ ámá Ijipt.
12 O wee chepụta ihe ọjọọ megide ụmụ Izrel imekpa ha ahụ, o wee sị ndị Ijipt: ‘Lee, ndị Izrel amụbaala ma baa ụba karịa anyị.
13 Bịanụ ka anyị jiri amamihe mee ha ihe tupu ha akarịa, ka anyị jiri ohu megbuo ha tupu agha abịakwasị anyị na tupu ha alụsokwa anyị ọgụ; ma ọ bụghị ya, ha ga-esonyere ndị iro anyị wee si n'ala anyị pụọ, n'ihi na obi na ihu ha dị n'ala Kenan.
14 O wee nye ndị isi ọrụ n'isi ha iji mekpaa ha ahụ site n'ịbụ ohu; ha wee wuo obodo siri ike maka Fero, Pitọm, na Raamses, ha wee wuo mgbidi niile na ebe niile e wusiri ike nke dara n'obodo Ijipt.
15 Ha wee mee ka ha jee ozi n'ike, ka ha na-emegbu ha, otú ahụ ka ha na-amụba ma na-amụba.
16 Ndị Ijipt wee kpọọ ụmụ Izrel asị.

ISI nke 47

1 Ma n'izu nke asaa, n'afọ nke asaa, n'afọ nke iri anọ na asaa, nna gị si n'ala Kenan pụọ [2303 nke ụtụtụ], a mụrụ gị n'izu nke anọ, n'afọ nke isii ya, n'afọ nke iri anọ na asatọ ya; nke a bụ oge mkpagbu nye ụmụ Izrel.
2 Fero, eze Ijipt, wee nye iwu gbasara ha ka ha tụba ụmụ nwoke ha niile a mụrụ n'ime osimiri ahụ.
3 Ha wee tụba ha n'ime ụlọ ruo ọnwa asaa ruo ụbọchị a mụrụ gị.
4 Nne gị wee zoo gị ruo ọnwa atọ, ha wee kọọrọ ya banyere ya. O wee meere gị ụgbọ mmiri, kpuchie ya na pitch na asfalt, tinye ya n'ọkọlọtọ dị n'akụkụ osimiri ahụ, o

wee tinye gị n'ime ya ụbọchị asaa, nne gị wee bịa n'abalị wee nye gị ara, n'ehihie, Miriam, nwanne gị nwanyị, chebere gị pụọ n'aka nnụnụ.
5 N'oge ahụ, Tarmuth, ada Fero, bịara ịsa ahụ n'osimiri ahụ, ọ nụrụ olu gị ka ọ na-ebe ákwá, o wee gwa ụmụ agbọghọ ya ka ha kpọpụta gị, ha wee kpọta gị n'ebe ọ nọ.
6 O wee kpọpụta gị n'ụgbọ ahụ, o wee nwee ọmịiko n'ebe ị nọ.
7 Nwanne gị nwanyị wee sị ya: 'Mm̀ ga-aga kpọọ otu n'ime ụmụ nwanyị Hibru ka ọ nye gị nwa ọhụrụ a ara?'
8 Ọ wee sị ya, 'Gaa.' O wee gaa kpọọ nne gị Jokebed, o wee nye ya ụgwọ ọrụ, o wee nye gị ara.
9 Ma mgbe i tolitere, ha kpọbatara gị n'ebe ada Fero nọ, ị wee ghọọ nwa ya nwoke, Amram nna gị kụziiri gị ide ihe, mgbe i mechara izu atọ, ha kpọbatara gị n'obí eze.
10 Ị nọkwara izu atọ nke afọ n'ụlọikpe ruo oge [2351-] mgbe ị si n'obí eze pụta wee hụ onye Ijipt ka ọ na-eti enyi gị onye [2372 nke ụtụtụ] nke ụmụ Izrel ihe, i wee gbuo ya ma zoo ya n'ájá.
11 N'ụbọchị nke abụọ, gị na ụmụ Izrel abụọ lụrụ ọgụ, i wee sị onye na-eme ihe ọjọọ: 'Gịnị mere i ji gbuo nwanne gị?'
12 Iwe wee were ya, wee sị: "Ònye mere gị onyeisi na onyeikpe n'elu anyị? Ì chere na ị ga-egbu m dịka i gburu onye Ijipt ụnyaahụ?" Ị tụrụ egwu wee gbapụ n'ihi okwu ndị a.

ISI nke 48

1 Ma n'afọ nke isii nke izu nke atọ nke jubilii nke iri anọ na itoolu, ị pụrụ wee biri n'ala Midian, izu ise na otu afọ. I wee laghachi Ijipt n'izu nke abụọ n'afọ nke abụọ na jubilii nke iri ise.
2 Gị onwe gị makwara ihe Ọ gwara gị n'Ugwu Saịnaị [2410 nke ụtụtụ], na ihe onyeisi Mastêm chọrọ ime gị mgbe ị na-alọta Ijipt n'ụzọ mgbe ị zutere ya n'ebe obibi.
3 Ò jighị ike ya niile chọọ igbu gị ma napụta ndị Ijipt n'aka gị mgbe ọ hụrụ na e zigara gị ime ikpe na ịbọ ọbọ n'ahụ ndị Ijipt?
4 M wee napụta gị n'aka ya, i wee mee ihe ịrịba ama na ihe ebube ndị e zigara gị ime n'Ijipt megide Fero na ezinụlọ ya dum, megidekwa ndị ohu ya na ndị ya.
5 Jehova wee bọrọ ha ọbọ dị ukwuu n'ahụ ha n'ihi Izrel, o wee tie ha ihe otiti ọbara na akịrị, ndanda na ijiji, na etuto ọjọọ na-apụta n'afọ; na anụ ụlọ ha site n'ọnwụ; na site n'oké nkume, O si otú a bibie ihe niile na-eto maka ha; site n'igurube ndị ripịara ihe fọdụrụ nke akụ́ mmiri ígwé na ọchịchịrị fọdụrụ; sitekwa n'ọnwụ nke ụmụ mbụ n'ime mmadụ na anụmanụ, na n'arụsị ha niile, Jehova bọrọ ọbọ ma gbaa ha ọkụ.
6 E zigara ihe niile n'aka gị, ka i wee kọọ ihe ndị a tupu ha emee, i wee gwa eze Ijipt okwu n'ihu ndị ohu ya niile na n'ihu ndị ya.
7 Ihe niile wee mee dịka okwu gị si dị; ikpe iri dị egwu na nke dị ukwuu bịakwasịrị ala Ijipt ka i wee bọrọ ọbọ n'ahụ Izrel.
8 Jehova mekwara ihe niile n'ihi Izrel, nakwa dịka ọgbụgba ndụ ya si dị, nke o mere ka ya na Ebreham bụrụ ndị ohu, ka ha wee bọrọ ọbọ n'ahụ ha dịka ha ji ike mee ka ha bụrụ ndị ohu.
9 Onyeisi Mastêm wee bilie megide gị, chọọkwa ịtụba gị n'aka Fero, o wee nyere ndị dibịa afa Ijipt aka.
10 Ha wee bilie wee mee ihe ọjọọ n'ihu gị n'ezie anyị kwere ka ha rụọ ọrụ, mana anyị ekweghị ka aka ha mee ihe ngwọta ahụ.
11 Jehova wee tie ha ọnyá ọjọọ, ha enweghịkwa ike iguzo, n'ihi na anyị bibiri ha nke na ha enweghị ike ime otu ihe ịrịba ama.
12 Ma n'agbanyeghị ihe ịrịba ama na ihe ebube niile (ndị a) onyeisi Mastêmâ emeghị ihere n'ihi na o nwere obi ike wee tikuo ndị Ijipt ka ha chụsoo gị n'ike niile nke ndị Ijipt, tinyere ụgbọ ịnyịnya ha, na ịnyịnya ha, na ụsụụ ndị agha niile nke ndị Ijipt.
13 M wee guzoro n'etiti ndị Ijipt na Izrel, anyị wee napụta Izrel n'aka ya na n'aka ndị ya, Onyenwe anyị wee kpọga ha n'etiti oké osimiri dị ka a ga-asị na ọ bụ ala kpọrọ nkụ.
14 Ndị niile o kpọbatara ịchụ Izrel, Onyenwe anyị Chineke anyị tụbara ha n'etiti oké osimiri, n'ime omimi nke abis dị n'okpuru ụmụ Izrel, dịka ndị Ijipt tụbara ụmụ ha n'ime osimiri ahụ, O bọrọ ọbọ n'ahụ otu nde mmadụ n'ime ha, otu puku ndị ikom siri ike ma dị ike bibiri n'ihi otu nwa ọhụrụ n'ime ụmụ ndị gị nke ha tụbara n'ime osimiri ahụ.
15 Ma n'ụbọchị nke iri na anọ na n'ụbọchị nke iri na ise na n'ụbọchị nke iri na isii na n'ụbọchị nke iri na asaa na n'ụbọchị nke iri na asatọ, a kpọchiri onyeisi Mastêmâ ma tụọ ya mkpọrọ n'azụ ụmụ Izrel ka o wee ghara ibuso ha ebubo.
16 Ma n'abalị iri na itoolu anyị hapụrụ ha ka ha nyere ndị Ijipt aka ma chụsoo ụmụ Izrel.
17 O wee mee ka obi ha sie ike ma mee ka ha sie ike, e wee mee atụmatụ ahụ site n'aka Onyenwe anyị Chineke anyị iji tie ndị Ijipt ihe ma tụba ha n'ime oké osimiri.
18 N'ụbọchị nke iri na anọ, anyị kechiri ya agbụ ka ọ ghara ịta ụmụ Izrel ụta n'ụbọchị ha rịọrọ ndị Ijipt maka arịa na uwe, ihe ọlaọcha, na ihe ọlaedo, na ihe ọla kọpa, iji chụpụ ndị Ijipt n'agha maka ohu ha manyere ha ijere ozi.
19 Anyị edugaghịkwa ụmụ Izrel n'Ijipt aka efu.

ISI nke 49

1 Cheta iwu nke Onyenwe anyị nyere gị gbasara ngabiga ahụ, ka i mee ya n'oge ya n'ụbọchị nke iri na anọ nke ọnwa mbụ, ka i gbuo ya tupu anyasị eruo, ka ha rie ya n'abalị n'uhuruchi nke ụbọchị iri na ise site na mgbe anyanwụ dara.
2 N'ihi na n'abalị a - mmalite nke ememme ahụ na mmalite nke ọnụ - unu nọ na-eri ngabiga n'Ijipt, mgbe a tọhapụrụ ike niile nke Mastêmâ igbu ụmụ mbụ niile n'ala Ijipt, site na nwa mbụ nke Fero ruo nwa mbụ nke nwa agbọghọ na-ejere ya ozi n'ụlọ mkpọrọ, ruo na anụ ụlọ.
3 Nke a bụkwa ihe ịrịba ama nke Onyenwe anyị nyere ha: N'ime ụlọ ọ bụla dị n'elu ọnụ ụzọ ámá nke ha hụrụ ọbara nke nwa atụrụ nke afọ mbụ, ha ekwesighị ịbanye n'ime ụlọ ahụ igbu egbu, kama ha ga-agafe ya, ka e wee zọpụta ndị niile nọ n'ụlọ ahụ n'ihi na ihe ịrịba ama nke ọbara dị n'elu ọnụ ụzọ ámá ya.
4 Ike nke Jehova wee mee ihe niile dịka Jehova nyere ha iwu, ha wee gafere ụmụ Izrel niile, ihe otiti ahụ abịaghịkwa ha ibibi mkpụrụ obi ọ bụla n'ime ha, ma anụ ụlọ ma mmadụ ma nkịta.
5 Na ɔbaa dɛ Egyptfo no dze hɔn a wodzii hɔn egyanom do no baa Egypt, na wɔdze hɔn a wodzii hɔn egyanom no so.
6 Izrel dum wee na-eri anụ atụrụ Paskal, na-aṅụkwa mmanya vaịn, na-eto, na-agọzi, na-ekelekwa Onyenwe

anyị Chineke nke ndị nna ha, ha dịkwa njikere ịpụ n'okpuru yok nke Ijipt na site n'agbụ ọjọọ ahụ.
7 Cheta ụbọchị a n'ụbọchị niile nke ndụ gị, debekwa ya kwa afọ n'ụbọchị niile nke ndụ gị, otu ugboro n'afọ, n'ụbọchị ya, dịka iwu ya niile si dị, echekwala ya site n'ụbọchị ruo n'ụbọchị, ma ọ bụ site n'ọnwa ruo n'ọnwa.
8 N'ihi na ọ bụ iwu ebighi ebi, a kpụrụkwa ya n'elu mbadamba ihe dị n'eluigwe maka ụmụ Izrel niile ka ha na-edebe ya kwa afọ n'ụbọchị ya otu ugboro n'afọ, n'ọgbọ ha niile; ọ dighịkwa oke ụbọchị, n'ihi na a na-ahazi nke a ruo mgbe ebighị ebi.
9 Ma nwoke nke na-adighị ọcha, nke na-abịaghịkwa ime ya n'oge ụbọchị ya, iji weta àjà a na-anara nke ọma n'ihu Jehova, rie ihe ma ọ bụ ihe ọṅụṅụ n'ihu Jehova n'ụbọchị ememme ya, a ga-ebipụ nwoke ahụ dị ọcha ma dị nso: n'ihi na ọ chughị àjà Jehova n'oge ya, ọ ga-ebu ikpe ọmụma n'isi ya.
10 Ka ụmụ Izrel bịa mee ememme ngabiga n'ụbọchị nke oge ya, n'ụbọchị nke iri na anọ nke ọnwa mbụ, n'etiti anyasị, site n'otu ụzọ n'ụzọ atọ nke ụbọchị ruo otu ụzọ n'ụzọ atọ nke abalị, n'ihi na a na-enye òkè abụọ nke ụbọchị nye ìhè, na otu ụzọ n'ụzọ atọ ruo mgbede.
11 Nke a bụ ihe Onyenwe anyị nyere gị iwu ka ị debe ya n'etiti mgbede.
12 Ọ dighịkwa mma igbu ya n'oge ọ bụla nke ìhè, kama n'oge nke dị n'etiti mgbede, ka ha rie ya n'oge mgbede, ruo n'akụkụ nke atọ nke abalị, ihe ọ bụla fọdụrụ n'anụ ahụ ya site na akụkụ nke atọ nke abalị gaa n'ihu, ka ha kpọọ ya ọkụ.
13 Ha agaghị esi ya na mmiri, ha agaghịkwa eri ya na-esighị esi, kama a ga-esi ya n'ọkụ: ha ga-eri ya nke ọma, isi ya na afọ ya na ụkwụ ya ka ha ga-esi n'ọkụ, ha agaghịkwa agbaji ọkpụkpụ ya; n'ihi na ọ dighị ọkpụkpụ ọ bụla n'ime ụmụ Izrel ka a ga-agbaji.
14 N'ihi nke a, Jehova nyere ụmụ Izrel iwu ka ha mee ememme ngabiga n'ụbọchị a kara aka, ha agaghịkwa agbaji ọkpụkpụ ya; n'ihi na ọ bụ ụbọchị ememme, na ụbọchị a na-enye iwu, a gaghịkwa enwe ngafe site n'ụbọchị ruo n'ụbọchị, na ọnwa ruo n'ọnwa, mana n'ụbọchị ememme ya ka a na-eme ya.
15 Nye kwa ụmụ Izrel iwu ka ha mee ememme ngabiga ahụ n'ụbọchị ha niile, kwa afọ, otu ugboro n'afọ n'ụbọchị a kara aka, ọ ga-abịakwa dị ka ihe ncheta dị mma n'ihu Jehova, ọ dighịkwa ihe otiti ga-abịakwasị ha iji gbuo ma ọ bụ tie ha ihe n'afọ ahụ ha na-eme ememe ngabiga ahụ n'oge ya n'akụkụ niile dịka iwu Ya si dị.
16 Ha agaghị eri ya n'èzí ebe nsọ nke Jehova, kama n'ihu ebe nsọ nke Jehova, ndị niile nọ n'ọgbakọ Izrel ga-emekwa ya n'oge ya.
17 Onye ọ bụla nke bịara n'ụbọchị ya ga-eri ya n'ebe nsọ nke Chineke gị n'ihu Onyenwe anyị site na onye dị afọ iri abụọ na karịa; n'ihi na otú a ka e dere ya ma nye iwu ka ha rie ya n'ebe nsọ nke Onyenwe anyị.
18 Ma mgbe ụmụ Izrel banyere n'ala ha ga-enweta, n'ala Kenan, ma guzobe ụlọikwuu Jehova n'etiti ala ahụ n'otu n'ime ebo ha ruo mgbe e wuru ebe nsọ nke Jehova n'ala ahụ, ka ha bịa mee ememe ngabiga n'etiti ụlọikwuu nke Jehova, ka ha gbuokwa ya n'ihu Jehova site n'afọ ruo n'afọ.
19 Ma n'ụbọchị ndị a ga-ewu ụlọ ahụ n'aha Jehova n'ala nketa ha, ha ga-aga ebe ahụ ma gbuo anụ ngabiga ahụ n'uhuruchi, mgbe anyanwụ dara, n'akụkụ nke atọ nke ụbọchị.
20 Ha ga-achụ ọbara ya n'ọnụ ụzọ ebe ịchụàjà, tinyekwa abụba ya n'ọkụ dị n'elu ebe ịchụàjà, ha ga-erikwa anụ ya a mịrị amị n'ọkụ n'ogige ụlọ ahụ nke e doro nsọ n'aha Jehova.
21 Ha agaghịkwa eme ememme ngabiga ahụ n'obodo ha, ma ọ bụ n'ebe ọ bụla ma ọ bụghị n'ihu ụlọikwuu nke Onyenwe anyị, ma ọ bụ n'ihu ụlọ Ya ebe aha Ya bi; ha agaghịkwa esi n'ebe Onyenwe anyị nọ pụọ.
22 Ma, biko, nye ụmụ Izrel iwu ka ha debe iwu ngabiga ahụ, dịka e nyere gị iwu; gwa ha kwa afọ na ụbọchị nke ụbọchị ya, na ememme achịcha na-ekoghị eko, ka ha rie achịcha na-ekoghị eko ụbọchị asaa, (na) ka ha debekwa ememme ya, ka ha na-ewetakwa onyinye kwa ụbọchị n'ụbọchị asaa nke ọṅụ n'ihu Jehova n'elu ebe ịchụàjà nke Chineke gị.
23 N'ihi na unu mere ememme a ngwa ngwa mgbe unu si n'Ijipt pụọ ruo mgbe unu banyere n'ọzara Shua; n'ihi na n'ụsọ oké osimiri ka unu mechara ya.

ISI nke 50

1 Mgbe iwu a gasịrị, emere m ka ị mara ụbọchị izu ike n'ọzara Sin[ai], nke dị n'etiti Ilim na Saịnaị.
2 M wee gwa gị maka ụbọchị izu ike nke ala ahụ n'Ugwu Saịnaị, m wee gwa gị maka afọ jubilii n'ụbọchị izu ike nke afọ: mana agwaghị m gị afọ ya ruo mgbe ị banyere n'ala ahụ ị ga-enweta.
3 Ala ahụ ga-edebekwa ụbọchị izu ike ya mgbe ha bi n'elu ya, ha ga-amakwa afọ jubilii.
4 Ya mere, ahọpụtala m gị izu afọ na afọ na jubilee: e nwere jubilee iri anọ na itoolu site n'ụbọchị Adam ruo taa, [2410 nke ụtụtụ] na otu izu na afọ abụọ: afọ iri anọ ka dị (n'ụzọ dị anya) maka ịmụta iwu Onyenwe anyị [2450 nke ụtụtụ], ruo mgbe ha ga-agafe n'ala Kenan, gafere Jọdan n'ọdịda anyanwụ.
5 Ndị Jubilee ga-agafe, ruo mgbe a ga-asachapụ Izrel site n'ikpe ọmụma ịkwa iko niile, adighị ọcha, na mmetọ, na mmehie, na njehie, ma biri n'ala ahụ dum n'enweghị obi ike, Setan ma ọ bụ ajọ omume ọ bụla agaghịkwa adị ọzọ, ala ahụ ga-adịkwa ọcha site n'oge ahụ ruo mgbe ebighị ebi.
6 Lee iwu gbasara ụbọchị izu ike - edewo m ha n'akwụkwọ gị - na mkpebi ikpe niile nke iwu ya.
7 Ụbọchị isii ka ị ga-arụ ọrụ, mana n'ụbọchị nke asaa ka ụbọchị izu ike nke Onyenwe anyị Chineke gị ga-abụ. N'ime ya ka unu agaghị arụ ọrụ ọ bụla, unu na ụmụ unu ndị ikom, na ndị ohu unu ndị ikom, na ndị ohu unu ndị inyom, na anụ ụlọ unu niile, na onye ọbịa nke nọnyeere unu.
8 Nwoke ahụ nke rụrụ ọrụ ọ bụla na ya ga-anwụ: onye ọ bụla nke mere ihe ọjọọ n'ụbọchị ahụ, onye ọ bụla nke ya na nwunye ya dinaa, ma ọ bụ onye ọ bụla nke kwuru na ya ga-eme ihe na ya, na ya ga-aga njem n'ebe ahụ n'ihe gbasara ịzụrụ ihe ma ọ bụ ire ere: onye ọ bụla nke dọtara mmiri na ya nke ọ na-akwadebeghị maka onwe ya n'ụbọchị nke isii, onye ọ bụla nke buru ibu ọ bụla iji bupụ ya n'ụlọikwuu ya ma ọ bụ n'ụlọ ya ga-anwụ.
9 Unu agaghị arụ ọrụ ọ bụla n'ụbọchị izu ike ma e wezụga ihe unu kwadebere maka onwe unu n'ụbọchị nke isii, ka unu wee rie ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, zuru ike, debe ụbọchị izu ike site n'ọrụ niile n'ụbọchị ahụ, ka unu wee gọzie Jehova Chineke unu, onye nyere unu ụbọchị ememme na ụbọchị

nsọ: ụbọchị alaeze nsọ maka Izrel dum bụkwa ụbọchị a n'etiti ụbọchị ha ruo mgbe ebighị ebi.
10 N'ihi na nsọpụrụ dị ukwuu nke Onyenwe anyị nyere Izrel bụ na ha ga-eri ihe, ṅụọ ihe ọṅụṅụ, jupụtakwa afọ n'ụbọchị ememme a, ma zuru ike na ya site n'ọrụ niile nke ụmụ mmadụ na-arụ ma e wezụga ire ọkụ na-esi ísì ụtọ na iweta onyinye na àjà n'ihu Onyenwe anyị maka ụbọchị na maka ụbọchị izu ike.
11 Ọrụ a ka a ga-arụ naanị ya n'ụbọchị izu ike n'ebe nsọ nke Onyenwe anyị Chineke gị; ka ha wee kpuchie Israel mmehie site n'àjà mgbe niile site n'ụbọchị ruo n'ụbọchị, ka ọ bụrụ ihe ncheta dị mma n'ihu Onyenwe anyị, ka O wee nabata ha kwa ụbọchị dịka e nyere gị iwu.
12 Ma onye ọ bụla nke na-arụ ọrụ ọ bụla n'elu ya, ma ọ bụ na-aga njem, ma ọ bụ na-akọ ugbo ya, ma ọ bụ n'ụlọ ya ma ọ bụ n'ebe ọ bụla ọzọ, na onye ọ bụla nke na-agba ọkụ, ma ọ bụ na-agba ịnyinya n'elu anụ ọhịa ọ bụla, ma ọ bụ na-eje ije n'ụgbọ mmiri n'oké osimiri, na onye ọ bụla nke na-eti ma ọ bụ na-egbu ihe ọ bụla, ma ọ bụ gbuo anụ ọhịa ma ọ bụ nnụnụ, ma ọ bụ onye ọ bụla nke jidere anụmanụ ma ọ bụ nnụnụ ma ọ bụ azụ, ma ọ bụ onye ọ bụla na-ebu ọnụ ma ọ bụ na-alụ agha n'ụbọchị izu ike:
13 Nwoke ọ bụla nke mere ihe ndị a n'ụbọchị izu ike ga-anwụ, ka ụmụ Izrel wee debe ụbọchị izu ike dịka iwu gbasara ụbọchị izu ike nke ala si dị, dịka e dere ya na mbadamba nkume, nke O nyere m n'aka ka m dee maka gị iwu nke oge, na oge dịka nkewa ụbọchị ha si dị. Nke a ka emechara akụkọ nke nkewa ụbọchị.